

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

عکاسی آتلیه و مراسم

رشته فتو-گرافیک

گروه هنر

شاخه فنی و حرفه ای

پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب: عکاسی آتلیه و مراسم - ۲۱۱۵۹۲
- پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: خدیجه بختیاری، محمد غفوری، مهدیه‌سادات مدرسی، سمیه نسیم‌صفت (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
- مدیریت آماده‌سازی هنری: محمد نوروزی (پودمان اول و دوم)، یاسر سپهر و سمیه نسیم‌صفت (پودمان سوم)، سید نیما پورحسینی جورشری (پودمان چهارم و پنجم) (اعضای گروه تألیف) - عزت‌الله خیرالله (ویراستار ادبی)
- شناسه افزوده آماده‌سازی: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- نشانی سازمان: خدیجه بختیاری (مدیر هنری) - سمیه نسیم‌صفت (طراح جلد و صفحه‌آرا) - محمد نوروزی و سید نیما پورحسینی جورشری (عکاس)
- ناشر: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
- تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱ - ۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
- وب سایت: www.irtextbook.ir ، www.chap.sch.ir
- شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱ - ۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰
- سندوق پستی: ۳۷۵۱۵ - ۱۳۹
- چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ ششم ۱۴۰۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ملت شریف ما اگر در این انقلاب بخواهد پیروز شود باید دست از آستین
برآرد و به کار بپردازد. از متن دانشگاه‌ها تا بازارها و کارخانه‌ها و مزارع و
باغستان‌ها تا آنجا که خودکفا شود و روی پای خود بایستد.
امام خمینی (قَدَسَ سِرُّهُ)

۷	پودمان اول: عکاسی همایش
۷۵	پودمان دوم: عکاسی جشن و مراسم آئینی
۱۲۹	پودمان سوم: طراحی آلبوم
۱۹۳	پودمان چهارم: عکاسی پرتره
۲۵۹	پودمان پنجم: عکاسی کودک
۲۹۴	مآخذ و منابع تصویری

سخنی با هنرآموزان گرامی

در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و نیازهای متغیر دنیای کار و مشاغل، برنامه درسی رشته فتو- گرافیک طراحی و بر اساس آن محتوای آموزشی نیز تألیف گردید. کتاب حاضر از مجموعه کتاب های کارگاهی می باشد که برای سال یازدهم تدوین و تألیف گردیده است این کتاب دارای ۵ پودمان است که هر پودمان از یک یا چند واحد یادگیری تشکیل شده است. همچنین ارزشیابی مبتنی بر شایستگی از ویژگی های این کتاب می باشد که در پایان هر پودمان شیوه ارزشیابی آورده شده است. هنرآموزان گرامی می بایست برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات برای هر هنرجو ثبت کنند. نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می باشد و نمره هر پودمان از دو بخش تشکیل می گردد که شامل ارزشیابی پایانی در هر پودمان و ارزشیابی مستمر برای هریک از پودمان ها است. از ویژگی های دیگر این کتاب طراحی فعالیت های یادگیری ساخت یافته در ارتباط با شایستگی های فنی و غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه ای و مباحث زیست محیطی است. این کتاب جزئی از بسته آموزشی تدارک دیده شده برای هنرجویان است که لازم است از سایر اجزای بسته آموزشی مانند کتاب همراه هنرجو، نرم افزار و فیلم آموزشی در فرایند یادگیری استفاده شود. کتاب همراه هنرجو در هنگام یادگیری، ارزشیابی و انجام کار واقعی مورد استفاده قرار می گیرد. شما می توانید برای آشنایی بیشتر با اجزای بسته-یادگیری، روش های تدریس کتاب، شیوه ارزشیابی مبتنی بر شایستگی، مشکلات رایج در یادگیری محتوای کتاب، بودجه بندی زمانی، نکات آموزشی شایستگی های غیرفنی، آموزش ایمنی و بهداشت و دریافت راهنما و پاسخ فعالیت های یادگیری و تمرین ها به کتاب راهنمای هنرآموز این درس مراجعه کنید. کتاب شامل پودمان های ذیل است:

پودمان اول: با عنوان **عکاسی همایش** انواع روش ها و شیوه های عکاسی از همایش ها و رویدادها را آموزش می دهد.

پودمان دوم: با عنوان **عکاسی جشن و مراسم آئینی** هنرجویان را به کاربرد گسترده عکاسی از جشن ها و مراسم آئینی آگاه ساخته و آنها گونه های متنوعی از این نوع عکاسی را با راهنمایی هنرآموزان خود تجربه می کنند.

پودمان سوم: دارای عنوان **طراحی آلبوم** بوده و دو واحد یادگیری را شامل می شود. در واحد یادگیری یک هنرجویان شرح کامل کاربرد آرشو عکس را می آموزند و سپس مهارت طراحی آلبوم و ارائه آن به شکل مطلوب را به مشتری تجربه می کنند.

پودمان چهارم: **عکاسی پرتره** نام دارد. در این پودمان هنرجویان این مهارت را با تمرکز بر عکاسی از پرتره بزرگسالان خواهند آموخت و با انجام اصلاحات در نرم افزار، ویژگی های عکس پرتره را فراخواهند گرفت.

پودمان پنجم: با عنوان **عکاسی کودک** به مهارت عکاسی کردن از کودکان در سه گروه سنی: نوزاد، کودک و نوجوان می پردازد.

هنرجویان در این پودمان علاوه بر مباحث فنی، با ویژگی های سنی مخاطب و ویژگی عکاسی از آنها آشنا می شوند.

امید است که با تلاش و کوشش شما همکاران گرامی اهداف پیش بینی شده برای این درس محقق گردد.

دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش

شرایط در حال تغییر دنیای کار در مشاغل گوناگون، توسعه فناوری‌ها و تحقق توسعه پایدار، ما را بر آن داشت تا برنامه‌های درسی و محتوای کتاب‌های درسی را در ادامه تغییرات پایه‌های قبلی براساس نیاز کشور و مطابق با رویکرد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران در نظام جدید آموزشی بازطراحی و تألیف کنیم. مهم‌ترین تغییر در کتاب‌ها، آموزش و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است. شایستگی، توانایی انجام کار واقعی به‌طور استاندارد و درست تعریف شده است. توانایی شامل دانش، مهارت و نگرش می‌شود. در رشته تحصیلی حرفه‌ای شما، چهار دسته شایستگی در نظر گرفته شده است:

۱. شایستگی‌های فنی برای جذب در بازار کار مانند توانایی تایپوگرافی

۲. شایستگی‌های غیر فنی برای پیشرفت و موفقیت در آینده مانند نوآوری و مصرف بهینه

۳. شایستگی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات مانند کار با نرم افزارها

۴. شایستگی‌های مربوط به یادگیری مادام‌العمر مانند کسب اطلاعات از منابع دیگر

بر این اساس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش مبتنی بر اسناد بالادستی و با مشارکت متخصصان برنامه ریزی درسی فنی و حرفه‌ای و خبرگان دنیای کار مجموعه اسناد برنامه درسی رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای را تدوین نموده‌اند که مرجع اصلی و راهنمای تألیف کتاب‌های درسی هر رشته است.

این کتاب دومین کتاب کارگاهی است که ویژه رشته فتو- گرافیک تألیف شده است و شما در طول دو سال تحصیلی پیش رو چهار کتاب کارگاهی و با شایستگی‌های متفاوت را آموزش خواهید دید. کسب شایستگی‌های این کتاب برای موفقیت در شغل و حرفه برای آینده بسیار ضروری است. هنرجویان عزیز سعی نمایید؛ تمام شایستگی‌های آموزش داده شده در این کتاب را کسب و در فرایند ارزشیابی به اثبات رسانید. کتاب درسی عکاسی آتیه و مراسم شامل پنج پودمان است و هر پودمان دارای یک یا چند واحد یادگیری است و هر واحد یادگیری از چند مرحله کاری تشکیل شده است. شما هنرجویان عزیز پس از یادگیری هر پودمان می‌توانید شایستگی‌های مربوط به آن را کسب نمایید. هنرآموز محترم شما برای هر پودمان یک نمره در سامانه ثبت نمرات منظور می‌نماید و نمره قبولی در هر پودمان حداقل ۱۲ می‌باشد. همچنین علاوه بر کتاب درسی شما امکان استفاده از سایر اجزای بسته آموزشی که برای شما طراحی و تألیف شده است، وجود دارد. یکی از این اجزای بسته آموزشی کتاب همراه هنرجو می‌باشد که برای انجام فعالیت‌های موجود در کتاب درسی باید استفاده نمایید. کتاب همراه خود را می‌توانید هنگام آزمون و فرایند ارزشیابی نیز همراه داشته باشید. سایر اجزای بسته آموزشی دیگری نیز برای شما در نظر گرفته شده است که با مراجعه به وبگاه رشته خود با نشانی www.tvoccd.medu.ir می‌توانید از عناوین آن مطلع شوید. فعالیت‌های یادگیری در ارتباط با شایستگی‌های غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای، حفاظت از محیط زیست و شایستگی‌های یادگیری مادام‌العمر و فناوری اطلاعات و ارتباطات همراه با شایستگی‌های فنی طراحی و در کتاب درسی و بسته آموزشی ارائه شده است. شما هنرجویان عزیز کوشش نمایید این شایستگی‌ها را در کنار شایستگی‌های فنی آموزش ببینید، تجربه کنید و آنها را در انجام فعالیت‌های یادگیری به کار گیرید. رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و حفاظتی از اصول انجام کار است لذا توصیه‌های هنرآموز محترمتان در خصوص رعایت مواردی که در کتاب آمده است، در انجام کارها جدی بگیرید. امیدواریم با تلاش و کوشش شما هنرجویان عزیز و هدایت هنرآموزان گرامی، گام‌های مؤثری در جهت سربلندی و استقلال کشور و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی و تربیت مؤثر و شایسته جوانان برومند میهن اسلامی برداشته شود.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

پودمان ۱

عکاسی همایش

هنرجویان برای عکاسی از همایش ها و رویدادهای اجتماعی و فرهنگی باید نکات مهمی را هم در زمینه فنون عکاسی و هم در ارتباط با شایستگی های غیرفنی بیاموزند تا در موقعیت های تعریف شده بتوانند در محیط هنرستان ها و مدارس و نیز در فضاهای دیگر، به عکاسی بپردازند و عکس های خود را ارائه کنند.

واحد یادگیری

شایستگی عکاسی همایش ها و رویدادها

برای عکاسی از همایش ها و رویدادها، هنرجویان چه روش هایی را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت های عکاسی از رویدادهای مهم را فرامی گیرند، آنها در موقعیت های واقعی رویدادها و یا در محیط های شبیه سازی شده خواهند توانست با اعتماد به نفس و با تکیه بر دانش و توانایی کار با دوربین، از همایش های داخل هنرستان و یا رویدادها و سمینارها و... عکاسی کنند و عکس های خود را پس از ویرایش به صورت یک گزارش تصویری از رویداد یا واقعه ارائه کنند.

استاندارد عملکرد

■ تهیه عکس از همایش ها و رویدادها با لوازم حرفه ای عکاسی، در محل برگزاری با توجه به سفارش مشتری و بر اساس استانداردهای حرفه ای عکس همایش، پوشش کامل همایش و یا رویداد، ثبت فایل با فرمت Raw تنوع کادر، انتخاب زاویه دید متناسب با اهداف همایش و رضایت مشتری

به این عکس‌ها نگاه کنید (۱ تا ۸).

تصویر ۱ ▲

تصویر ۲ ▲

تصویر ۳ ▲

تصویر ۴ ▲

تصویر ۵ ▲

تصویر ۶ ▲

همایش اجلاس سران کشورهای اسلامی - تصویر ۷ ▲

تشییع پیکرهای پاک شهدای حادثه تروریستی در مجلس شورای اسلامی - تصویر ۸ ▲

کدامیک از عکس‌های صفحه قبل می‌تواند نشان‌دهندهٔ یک رویداد یا یک همایش و یا یک واقعه باشد؟
.....
چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی را در عکس‌ها می‌بینید؟
.....

این شباهت‌ها و تفاوت‌ها را می‌توان در کدام موضوع طبقه‌بندی کرد؟ (موضوع، مکان، زمان و ...)

تعریف عکاسی از یک رویداد یا همایش

از این نوع رویدادها و وقایع عکاسی می‌کنند و برای هر کدام از این موقعیت‌ها، الزامات، تجهیزات و شیوه عکاسی ویژه خود را انتخاب و انجام می‌دهند. عکس‌هایی که از اجلاس سران کشورهای اسلامی، سوگواری، تشییع پیکر پاک شهدای دفاع مقدس، آموزش دفاعی در جریان دفاع مقدس، راهپیمایی ۱۳ آبان، مسابقات ورزشی و... تهیه می‌شوند از جمله عکس‌هایی هستند که به ثبت رویدادها و همایش‌های ملی، آئینی، ورزشی یا خبری می‌پردازند.

این نوع عکاسی عبارت است از تهیهٔ عکس‌هایی از روند برگزاری یک رویداد یا همایش با موضوعات فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی و مانند آن. به عکس‌های زیر نگاه کنید. همایش‌ها، سمینارها و رویدادهای ورزشی، در یک زمان و مکان مشخص روی می‌دهند درحالی‌که برخی از رویدادها قابل پیش‌بینی نبوده و به دلیل یک اتفاق یا تحول سیاسی یا اجتماعی و فرهنگی پیش می‌آیند. عکاسان در هر دو شکل

▲ اجلاس سران کشورهای اسلامی - تهران - تصویر ۹

▲ حضور عزاداران حسینی در عزاداری مراسم محرم – تصویر ۱۰

▲ آموزش دفاعی برای شهروندان در مقابل حملات شیمیایی دفاع مقدس – تصویر ۱۱

تشییع پیکر شهدای فداکار آتشنشان - حادثه ساختمان پلاسکو - تصویر ۱۲ ▲

همایش پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت - تصویر ۱۳ ▲

▲ مراسم نمادین عروسی (جشن ازدواج اقوام مختلف ایرانی) - تصویر ۱۴

توضیح: بسیاری از این رخدادها در تقویم کشورمان به ثبت رسیده‌اند و به صورت مستمر در حال افزایش می‌باشند.
..... آیا می‌توانید عکس‌های فوق را بر اساس موضوع طبقه‌بندی کنید؟
.....

- ۱- به تقویم مراجعه کنید. فهرستی از رویدادهایی که در طول یک سال رخ می‌دهد را تهیه کنید.
- ۲- یک مورد از رویدادهایی را که در طول سال رخ می‌دهد را مشخص کرده و با استفاده از تصاویر اینترنتی گزارشی آماده کنید و به کلاس بیاورید.

فعالیت کارگاهی

به عکس‌های زیر نگاه کنید و درباره کادربندی هر عکس در کلاس توضیح دهید. در این عکس‌ها، زاویه دید عکاس چه رابطه‌ای با نوع کادربندی آن دارد؟

▲ اجلاس سران کشورهای اسلامی – تصویر ۱۵

▲ برپایی آئین جشن شب یلدا – تصویر ۱۶

▲ مراسم شب قدر - تصویر ۱۷

▲ راهپیمایی روز سیزده آبان با حضور دانش آموزان - تصویر ۱۸

▲ جشن نوروز باستانی - تصویر ۱۹

▲ المپیک ریو ۲۰۱۶ - تصویر ۲۰

▲ مراسم تجلیل از پیشکسوتان هنر و معماری ایران - تصویر ۲۱

از میان عکس‌های ۱۵ تا ۲۱ کدام یک دارای ترکیب‌بندی بهتری است؟
دلایل خود را بنویسید.

- به تقویم مراجعه کنید. آیا می‌توانید با یک برنامه‌ریزی دقیق برای یک ماه آینده از این گونه مراسم‌ها و رویدادها عکس تهیه کنید؟
- اکنون شما با عکاسی از یک واقعه یا رویداد و یا یک مراسم آشنا شده‌اید، در هنرستان خود با برنامه قبلی از همایش‌ها و رویدادها مانند: روز دانش‌آموز، هفته دفاع مقدس، جشن‌های عبادی، که ممکن است به صورت نمایشگاه برگزار شود عکاسی کنید.
- عکس‌ها را با خود به کلاس آورده و با هنرآموز و دوستان خود درباره آن‌ها گفتگو کنید.
- فهرستی از مراسم یا رویدادهایی که در یک ماه آینده در شهر شما اتفاق می‌افتد تهیه کنید. جدولی برای ثبت زمان، مکان، ساعت شروع و پایان مراسم، مسافتی که باید طی شود، وسیله رفت و برگشت و... را در آن مشخص کرده و نتیجه را در کلاس با دیگر همکلاسی‌های خود مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

تأثیر حضور به موقع در مکان عکاسی

به نظر شما در کدام یک از عکس‌های زیر عکاس به موقع حضور یافته است؟
حضور به موقع عکاس در یک سمینار یا همایش می‌تواند در جای‌گیری مناسب عکاس در محل، تأثیر بسزایی داشته باشد. در برخی از همایش‌ها به دلیل اهمیت موضوع آن و جمعیتی که در سالن حضور دارند، عکاس برای انتخاب محل مناسب و عکسبرداری دچار مشکل می‌شود و در پایان از نتایج کار عکاسی خود رضایت نخواهد داشت.

تصویر ۲۲ ▲

تصویر ۲۳ ▲

همایش ملی بررسی مسائل اقتصادی – تصویر ۲۴ ▲

همایش ملی بررسی مسائل اقتصادی – تصویر ۲۵ ▲

▲ مراسم جشن سالگرد تأسیس یک شرکت - تصویر ۲۶

▲ مراسم جشن سالگرد تأسیس یک شرکت - تصویر ۲۷

حضور به موقع عکاس در محل عکاسی، علاوه بر جایگزینی مناسب او، معرف خوش قولی و نظم و انضباط کار اوست.

توجه

فعالیت کارگاهی

با هماهنگی اولیای مدرسه از ورود تدریجی هنرآموزان به حیاط مدرسه در زمان‌های مختلف عکاسی کنید. عکس‌ها را با خود به کلاس بیاورید و عکسی را که بیشترین و کمترین تجمع را شامل می‌شوند به همراه زمان عکاسی مشخص کنید.

نقش جایگیری صحیح عکاس

به جایگیری مناسب عکاس در تصاویر زیر توجه کنید.

▲ جایگیری مناسب عکاس - تصویر ۲۹

▲ جایگیری مناسب عکاس - تصویر ۲۸

▲ جایگیری نامناسب عکاس - تصویر ۳۱

▲ جایگیری نامناسب عکاس - تصویر ۳۰

▲ جایگیری مناسب عکاس - مراسم عاشورای حسینی - تصویر ۳۲

▲ جایگیری مناسب عکاس - تصویر ۳۳

و زاویه دید او است، زیرا چنانچه چهره موضوع در میان عناصر اضافی قرار گیرد، مثلاً میکروفن بخشی از چهره را بپوشاند و یا گل و عناصر دیگری روی تریبون چهره سخنرانان را تحت تأثیر قرار دهد، همه اشکالاتی است که به دلیل انتخاب نادرست محل قرارگیری عکاس پدید می‌آید (تصاویر ۲۹ تا ۳۱)

اساساً یکی از مهم‌ترین عوامل در تهیه عکس مناسب از فردی که در حال سخنرانی است، محل و جای عکاس و نسبت آن با سخنران است. به طوری که اگر فاصله بسیار دور باشد، تصویر سخنران در عکس به درستی دیده نمی‌شود و نیز فضاهای اضافی در عکس توجه و تمرکز را از سوژه یا سخنران کم می‌کند. نکته مهم دیگر در عکاسی از رویدادها توجه به محل دقیق عکاس

- از مراسم صبحگاهی در هنرستان خود یک گزارش تصویری تهیه کنید و با توجه به محل قرارگیری که در مراسم انتخاب می‌کنید، عکس‌های تهیه شده را با هم در کلاس مقایسه کنید.
- با هماهنگی هنرستان و دریافت مجوز از مدیر یا معاون فنی در کلاس درس از نحوه تدریس دبیران یا هنرآموزان خود عکاسی کنید و گزارش تصویری را در کلاس ارائه کنید.

فعالیت کارگاهی

پوشی کامل اتفاقات یک همایش یا رویداد

به تصاویر زیر نگاه کنید. آیا در تصاویر زیر، عکس تکراری وجود دارد؟

▲ مراسم همایش ششمین نمایشگاه مبلمان اداری – تصویر ۳۴

▲ تصویر ۳۵

▲ تصویر ۳۶

▲ تصویر ۳۷

تصویر ۳۸ ▲

تصویر ۳۹ ▲

▲ تصویر ۴۱

آیا همه این عکس‌ها گویای تمام اتفاقات رخ داده در آن
 همایش هستند؟
 آیا امکان دارد با درنگ بیشتر، عکس‌های دقیق‌تر و متنوع‌تری
 را که پوشش کامل همایش را شامل می‌شود، تهیه کرد؟

.....

مراسم اختتامیه ششمین نمایشگاه بین‌المللی مبلمان اداری – تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۲ ▲

تصویر ۴۳ ▲

▲ تصویر ۴۴

آیا شما می‌توانید موارد بیشتری به موضوع‌های پیش‌بینی شده بالا اضافه کنید. از موارد فوق یک جدول برنامه‌ریزی و زمان‌بندی تهیه کنید.

آگاهی داشتن از موضوع همایش و رویداد، تعداد مدعوین، آگاهی از تعداد سخنرانان برنامه‌های پیش‌بینی‌شده برای مراسم، سبب می‌شود تا پوشش تصویری همایش به بهترین شکل انجام شود.

توجه به برنامه‌های جانبی یک همایش

برگزاری یک نشست مدیریتی در سالن جانبی یک همایش بین‌المللی - تصویر ۴۵ ▲

حضور پرچم کشورهای شرکت‌کننده در یک همایش بین‌المللی - تصویر ۴۶ ▲

اجرای یک برنامه هنری برای روز اختتامیه یک همایش - تصویر ۴۷ ▲

به عکس‌های زیر نگاه کنید:
از نظر کادربندی چه اشکالاتی
در عکس‌ها می‌بینید؟ آن‌ها را
نام ببرید.
زیر هر عکس اشکال کادربندی
را ذکر کنید.
به نظر شما چه راهکاری وجود
دارد که عکس‌ها به روش صحیح
کادربندی شوند؟
نظرات خود را در کنار هر عکس
بنویسید.

▲ کادربندی غلط که منجر به برش نامناسب فرد سمت چپ تصویر شده است – تصویر ۴۸

▲ انتخاب کادربندی صحیح توسط عکاس - تصویر ۴۹

بہتر است در این مواقع فرد را یا بہ صورت کامل در کادر قرار دہیم یا بہ طور کامل حذف کنیم۔ تصویر ۵۰ ▲

تصویر ۵۱ ▲
کادر بندی نامناسب باعث شدہ است کہ در پایین عکس، با اشکال مواجه شویم.

تصویر ۵۲ ▲
استفادہ از نشان ها و نوشته های خاص آن مراسم، می تواند بہ عکس های ما، هویت بہتری بدهد.

در این موارد دقت و هوشمندی بیشتری لازم است تا هنگام عکسبرداری، موضوعات از کادر بیرون نروند - تصویر ۵۳ ▲

.....

انتخاب کادربندی صحیح عکاس در زمان اهدای جوایز و نشان‌ها - تصویر ۵۴ ▲

.....

.....

تصویر ۵۵ ▲
کادربندی نامناسب باعث شده است که در سمت راست، چپ و پایین عکس با اشکال مواجه شویم.

.....

▲ توجه به پس زمینه ها و پیش زمینه ها به کامل شدن و معنادار شدن عکس ها کمک می کند - تصویر ۵۶

- عکس هایی که از همایش ها و رویدادها تهیه کرده اید را به کلاس بیاورید و درباره کادربندی های آنها با دیگر همکلاسی های خود بحث کنید.
- از فضای اینترنت ۱۰ عکس درباره همایش و رویدادهایی که در سال گذشته رخ داده است تهیه و نسبت به نوع کادربندی، آنها را از ضعیف به قوی دسته بندی کنید.

فعالیت کارگاهی

کار با دوربین عکاسی در همایش‌ها و رویدادها

به این تصاویر نگاه کنید.

تصویر ۵۷ ▲

تصویر ۵۸ ▲

نقش مهمی ایفا می‌کند. استفاده از نور سنج دوربین عکاسی، به عکاس این امکان را می‌دهد که با سنجش دقیق نور محیط، عکس‌های صحیحی از نظر ثبت نور داشته باشد.

تصویر ۵۹ ▲

به نظر شما چه تفاوتی در عکس‌ها دیده می‌شود؟
آیا عکس‌های شما دچار مشکلاتی از این دست شده‌اند؟
به نظر شما از چه راهی می‌توان این مشکل را حل کرد؟
سنجش صحیح نور محیط عکاسی در ثبت درست عکس

با توجه به شاخص نورسنج در دوربین عکاسی، می‌توانیم وضعیت نور محیط عکاسی را محاسبه کنیم. آیا از محل شاخص نورسنج در دوربین خود آگاهی دارید؟ آیا محل قرارگیری شاخص نورسنج را می‌شناسید؟

فعالیت کارگاهی

با رجوع به دوربین عکاسی خود محل شاخص نورسنج را مشخص کنید. آیا این شاخص به جز منظره‌یاب، در مکان‌های دیگری از دوربین عکاسی هم قرار دارد؟ در اینجا چند نوع از شاخص‌های دوربین‌های مختلف را می‌بینید.

تصویر ۶۰ ▲

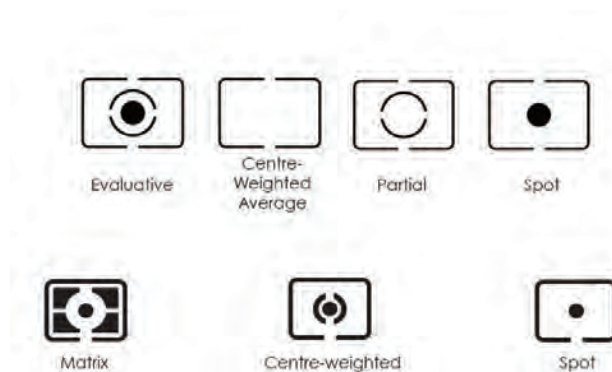

تصویر ۶۱ ▲

تصویر ۶۲ ▲

انواع نورسنج در دوربین های عکاسی

▲ تصویر ۶۳ تنوع حالت های نورپردازی در دوربین های عکاسی - تصویر ۶۳

▲ تصویر ۶۴

▲ تصویر ۶۵

۲- حالت نورسنجی نقطه ای: فقط یک نقطه را در مرکز کادر می سنجد.

▲ تصویر ۶۶

▲ تصویر ۶۷

۳- حالت نورسنجی مرکزگرا: در این حالت نورسنجی به صورت میانگین با تأکید بر مرکز کادر است.

تصویر ۶۸ ▲

تصویر ۶۹ ▲

یک موضوع ثابت را با حالت‌های مختلف نورسنج دوربین خود عکاسی کرده و نتیجه را به کلاس آورده و با هم مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

به تصاویر زیر نگاه کنید. چه تفاوت‌هایی را در آن‌ها می‌بینید؟

تصویر ۷۰ ▲

تصویر ۷۱ ▲

– آیا تمامی عناصر موجود در هر دو عکس از وضوح کافی برخوردار هستند؟
– تأثیر عمق میدان وضوح در دو عکس چه کمکی به بیان موضوعی تصویر می‌کند؟

عمق میدان در عکاسی از همایش‌ها و رویدادها

فعالیت کارگاهی

با توجه به تصاویر زیر، تأثیر عمق میدان وضوح را در آن‌ها ارزیابی کنید و مشخص کنید کدام یک دارای عمق میدان کم یا زیاد است که به انتقال مفهوم عکس کمک کرده است.

فاصله بین نزدیک‌ترین تا دورترین نقطه‌ای که در عکس کاملاً واضح به نظر می‌رسد، **عمق میدان وضوح** یا عمق صحنه نامیده می‌شود که می‌تواند محدود به یک موضوع باشد و یا تمامی عناصر یک صحنه عکاسی را شامل شود.

تصویر ۷۲ ▲

تصویر ۷۳ ▲

تصویر ۷۴ ▲

تصویر ۷۵ ▲

تصویر ۷۶ ▲

تصویر ۷۷ ▲

با مراجعه به روزنامه و مجلات چاپ شده، که در آن‌ها از عمق میدان کم یا زیاد برای بیان مفهوم یا هدف عکس به درستی استفاده شده است، ۱۰ تصویر را انتخاب و با خود به کلاس بیاورید و با یکدیگر مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

تأثیر دیافراگم بر عمق میدان وضوح

به تصاویر زیر توجه کنید:

تصویر ۷۸ ▲

تصویر ۷۹ ▲

تصویر ۸۰ ▲

تصویر ۸۱ ▲

تصویر ۸۲ ▲

دوربین برخورد کرده‌اید؟
 برای رفع این مشکل چه راه‌حلهایی اندیشیده‌اید؟
 فهرستی از مشکلات و راه‌حل‌های خود آماده کرده و با
 مثال‌های تصویری به کلاس بیاورید و با هنرآموز و دوستان
 خود به اشتراک بگذارید.

همان‌طور که در عکس‌های بالا ملاحظه می‌کنید هر چه
 دیافراگم بسته‌تر (اعداد بزرگتر) انتخاب شود، عمق میدان
 وضوح بیشتر و هر چه دیافراگم بازتر (اعداد کوچکتر) انتخاب
 شود، عمق میدان وضوح کمتر خواهد شد.
 آیا شما تجاربی شبیه عکس‌های بالا، در رابطه با استفاده از
 عامل دیافراگم برای تأثیرگذاری بر عمق میدان وضوح در
 عکس‌های خود داشته‌اید؟
 آیا در این راه به مشکلاتی از جمله کمبود نور و یا مشکل لرزش

از مراسم نماز جماعت در هنرستان خود عکس‌هایی تهیه کنید و در کلاس دربارهٔ نقش دیافراگم در عمق
 میدان وضوح عکس‌هایتان، صحبت کنید.

فعالیت کارگاهی

تأثير فاصله كانونى لنز بر عمق ميدان وضوح

به تصاویر زیر نگاه کنید.
عمق میدان وضوح در کدام یک از عکس‌های زیر بیشتر است؟

▲ تصویر ۸۳

▲ تصویر ۸۴

تصویر ۸۵ ▲

تصویر ۸۶ ▲

از کدام یک از لنزهای واید یا تله بیشتر در مراسم استفاده می‌کنید؟
چه هنگامی از لنز تله استفاده می‌کنید؟
دلایل استفاده شما از لنز واید در یک مراسم چیست؟

- ۵ تا ۱۰ عکس از آرشیو خود انتخاب کرده و تأثیر لنزهای گوناگون را بر روی آن‌ها مشخص کنید و به کلاس بیاورید. درباره تأثیر صحیح آن‌ها با دیگر هنرجویان گفت‌وگو کنید.
- می‌توانید در زنگ‌های ورزش با هماهنگی اولیای هنرستان، از فعالیت‌های ورزشی عکس تهیه و با اشاره به تأثیر استفاده از لنزها در کلاس، گزارش تصویری خود را ارائه دهید.

فعالیت کارگاهی

تأثیر «فاصله دورین تا موضوع» در عمق میدان وضوح

به تصاویر زیر نگاه کنید. عمق میدان وضوح در کدام یک از عکس‌های زیر بیشتر است؟

تصویر ۸۷ ▲

تصویر ۸۸ ▲

تصویر ۸۹ ▲

تصویر ۹۰ ▲

دوربین نزدیکتر باشد عمق میدان کمتر (تصویر ۸۸) و هرچه از دوربین دورتر باشد عمق میدان بیشتر است (تصویر ۸۹). آیا تاکنون عمق میدان وضوح عکس‌ها را، با استفاده از این عامل تغییر داده‌اید؟

آیا نتیجه دلخواه را به دست آورده‌اید؟
.....
.....

تصویر ۹۱ ▲

با توجه به این عکس‌ها، تأثیر فاصله موضوع تا دوربین را بر عمق میدان وضوح چگونه ارزیابی می‌کنید؟
.....
.....

استفاده از این عامل چه میزان در عکاسی از همایش و رویدادها به شما کمک می‌کند؟
همانگونه که در عکس‌ها می‌بینید، هرچه جسم یا شیء به

- با مراجعه به سایت‌های خبری عکس‌هایی که در آنها از عامل فاصله دوربین تا سوژه، برای کنترل عمق میدان وضوح در عکس‌ها استفاده شده است را جمع‌آوری و به کلاس بیاورید.
- از مراسم برگزاری نماز جماعت در هنرستان خود، یک گزارش تصویری تهیه کنید و تأثیرات عوامل عمق میدان را در کلاس با هنرجویان و هنرآموز خود در میان بگذارید.
- نمونه عکس‌های گرفته شده خود را که بر اساس تأثیر عمق میدان وضوح ثبت شده است، با خود به کلاس آورده و در مورد آن‌ها با هنرجویان و هنرآموز خود گفت‌وگو کنید.
- با مراجعه به عکس‌های خبری در مجلات چاپ شده و یا اینترنت، خود از نقش استفاده عمق میدان وضوح در عکس‌ها گزارش تهیه کرده و مشخص کنید که چه عواملی بر عمق میدان وضوح مؤثر بوده‌اند.

فعالیت کارگاهی

تأثیر سرعت شاتر در عکاسی همایش ها و رویدادها

به عکس های زیر توجه کنید. آیا می توانید بگویید کدام عکس با توجه به حرکت موضوع با سرعت شاتر مناسب، عکاسی شده است؟

تصویر ۹۲ ▲

تصویر ۹۳ ▲

تصویر ۹۴ ▲

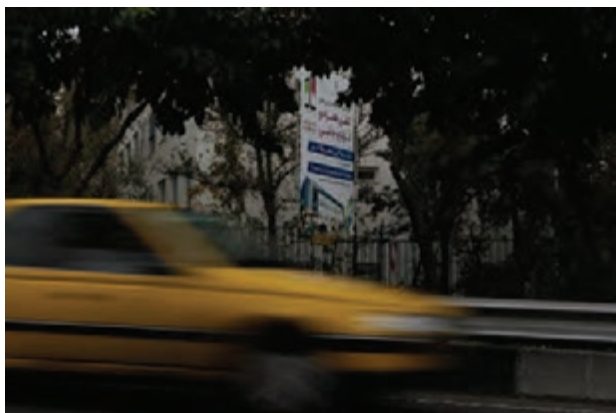
تصویر ۹۵ ▲

از مراسم ورزش صبحگاهی در هنرستان خود، یک گزارش تصویری تهیه کرده و آن را در کلاس ارائه دهید و عکس هایی را که در آن ثبت حرکت، به درستی صورت گرفته مشخص کنید.

فعالیت کارگاهی

جبران کمبود نور با استفاده از ISO

تصویر ۹۶ ▲

همانگونه که در عکس ها می بینید، کمبود نور سبب شده است که این عکس ها با مشکلاتی روبه رو شوند. این مشکلات چیست؟ نور کم در محیط عکاسی؟ لرزش دست عکاس؟ متحرک بودن موضوع؟ شما چه راهکارهای بهتری را برای ثبت بهتر تصاویر پیشنهاد می دهید؟

تصویر ۹۷ ▲

تصویر ۹۸ ▲

یکی از راه های جلوگیری از لرزش دست عکاس و یا جبران نوردهی کم و یا متحرک بودن سوژه، افزایش حساسیت حسگر با تغییر ISO می باشد.

توجه

۱- از یک موضوع ثابت با در نظر گرفتن نورسنجی نرمال، با ISO مختلف عکاسی کرده و با هم در کلاس مقایسه کنید.

۲- یک موضوع متحرک را با ISO مختلف عکاسی کنید. دقت کنید که برای جبران نوردهی از سرعت شاتر استفاده کنید. نتیجه را در کلاس با هم کلاسی های خود مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

تنظیم وایت بالانس (تراز سفیدی) صحیح در عکاسی از همایش‌ها و رویدادها

همانطور که می‌دانید در دوربین‌های دیجیتال، منوی تراز سفیدی (وایت بالانس) قرار داده شده است که به کمک آن می‌توان در شرایط مختلف مثل نور آفتاب، نور لامپ مهتابی، هوای بارانی و مانند آن، صحیح‌ترین رنگ را به دست آورد. در عکاسی از رویدادها و همایش‌ها باید از این قابلیت‌ها استفاده کرد.

تصویر ۹۹ ▲

تصویر ۱۰۰ ▲

تصویر ۱۰۱ ▲

اصلاح رنگ مناسب با مبحث ▲

آیا می‌دانید هر کدام از این حالت‌ها در تصاویر بالا، مناسب چه شرایط نوری می‌باشند؟

عکس‌هایی را که در طول یک ماه اخیر تهیه کرده‌اید، به کلاس آورده و شرایط تراز سفیدی (وایت بالانس) آن‌ها را با دیگر هنرجویان و هنرآموز خود در میان بگذارید.

فعالیت کارگاهی

تأثیر لنزهای مختلف در عکاسی از همایش‌ها و رویدادها

به این تصاویر دقت کنید. آیا انتخاب نوع لنزها نسبت به موضوع عکس صحیح بوده است یا نه؟
انتخاب لنز مناسب، کمک می‌کند عکاس کادربندی صحیحی داشته و مخاطب عکس بهتر بتواند با عکس ارتباط برقرار کرده و پیام عکاس را دریافت کند.

استفاده از لنز تله – تصویر ۱۰۲ ▲

استفاده از لنز تله – تصویر ۱۰۳ ▲

استفاده از لنز نرمال – تصویر ۱۰۴ ▲

استفاده از لنز واید – تصویر ۱۰۵ ▲

استفاده از لنز واید – تصویر ۱۰۶ ▲

استفاده از لنز تله در همایش – تصویر ۱۰۷ ▲

زمانی که در یک همایش هستید، باید با استفاده از لنز تله، عکس‌هایی با کادرهای بسته‌تر، از حضور افراد و شخصیت‌هایی که در محل همایش حضور دارند، تهیه کنید.

توجه

با مراجعه به سایت‌های خبری، عکس‌هایی را که در آن استفاده از لنز تأثیر زیادی به انتقال پیام عکس گذاشته است را جمع‌آوری و با خود به کلاس بیاورید.

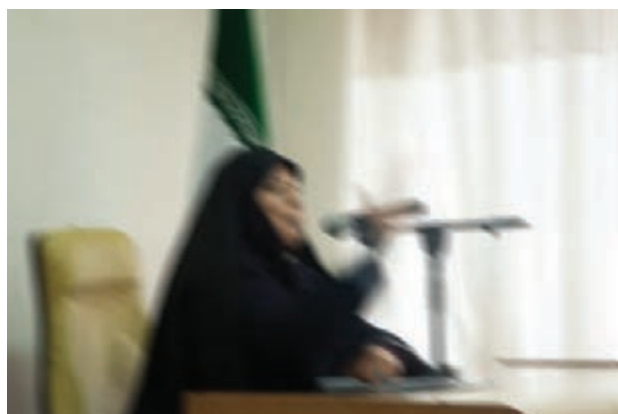
فعالیت کارگاهی

استفاده از پایه‌های عکاسی

این مشکلات به دلیل لرزش دست هنگام عکاسی و نبودن دوربین بر روی سه پایه به وجود می‌آید. با امکاناتی مثل سه پایه و تک‌پایه می‌توان از بروز اشکالات فوق جلوگیری کرد.

به این عکس‌ها نگاه کنید آیا شما نیز هنگام عکاسی، مشکلاتی از این گونه در ثبت عکس‌های خود داشته‌اید؟ چه راه‌حلی برای آن اندیشیده‌اید؟

تصویر ۱۰۸ ▲

تصویر ۱۰۹ ▲

تصویر ۱۱۰ ▲

تصویر ۱۱۱ ▲

▲ تصویر ۱۱۲

▲ تصویر ۱۱۳

سه پایه و تک پایه: سه پایه و یا تک پایه یک وسیله ضروری برای تسلط بیشتر به دوربین و کمک به کیفیت بالاتر در عکس ها است. از سه پایه بیشتر برای عکاسی معماری، تبلیغاتی و صنعتی که دوربین کاملاً ثابت است، استفاده می شود. برای عکاسی ورزشی، همایش ها، رویدادها و ... مخصوصاً هنگام استفاده از لنزهای سنگین تله از تک پایه استفاده می شود.

توجه

هنگام خرید سه پایه یا تک پایه مناسب است که با توجه به نوع کاربرد آن در عکاسی، مقدار وزن دوربین و لنز آن و میزان بودجه ای که برای این کار در نظر گرفته ایم، نسب به خرید اقدام کنیم. اطلاعاتی که بر روی جعبه های سه پایه های عکاسی وجود دارد به ما کمک می کند که انتخاب صحیح داشته باشیم.

بیشترین ارتفاع سه پایه		Max. Operating Height 1610mm
کمترین ارتفاع سه پایه		Min. Operating Height 435mm
ارتفاع سه پایه در حالت جمع شده		Folded Length 615mm
حداکثر قطر هر پایه		Max. Tube Diameter 26mm
بیشترین وزنی که سه پایه می تواند تحمل کند		Max Load 5Kg
وزن سه پایه		Net Weight 1966g

◀ تصویر ۱۱۴

استفاده از فلاش در عکاسی از همایش‌ها و رویدادها

تصویر ۱۱۵ ▲

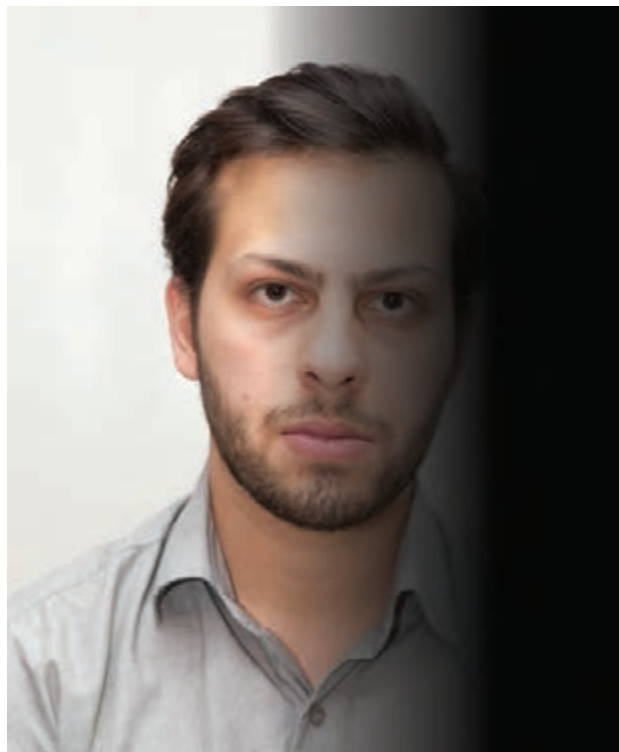

تصویر ۱۱۶ ▲

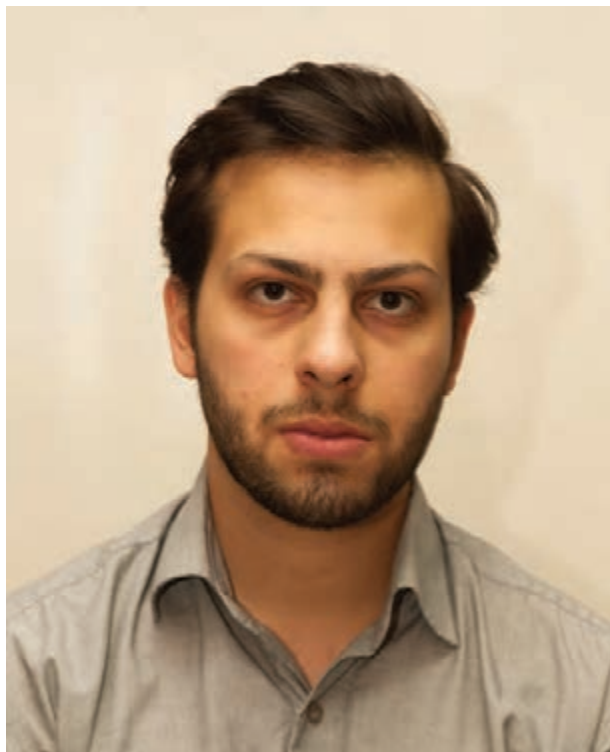
به این عکس‌ها توجه کنید.
مهمترین اشکال عکس‌ها در چیست؟ آیا شما نیز در هنگام عکاسی با این مشکل روبه‌رو شده‌اید؟
استفاده از نورهای مصنوعی مانند فلاش‌ها به شما در کمبود نور محیط، کمک می‌کند. برای استفاده از فلاش باید با سرعت همزمانی فلاش آشنا شویم.
سرعت سنکرون^۱ (همزمانی فلاش): این سرعت شاتر، عبارت است از سریع‌ترین سرعتی که هر دوربین می‌تواند با فلاش عکاسی کند. امروزه این سرعت در دوربین‌ها بین ۱/۱۶۰ ثانیه تا ۱/۲۵۰ ثانیه است.

۱. sincron

به عکس‌های زیر توجه کنید.

تصویر ۱۱۷ ▲

تصویر ۱۱۸ ▲

در صورت استفاده از سرعت شاتر سریعتر از سرعت سنکرون بخشی از عکس تیره می‌شود (تصویر ۱۱۷) و در صورت استفاده از سرعت شاتر کندتر از سرعت سنکرون، به دلیل تأثیرگذاری نور محیط تصویر شماره ۱۱۸ ثبت می‌شود. آیا روش استفاده از انواع فلاش‌ها را می‌دانید؟ به تصاویر ۱۱۹ و ۱۲۰ نگاه کنید. از کدامیک از این فلاش‌ها استفاده کرده‌اید؟ آیا تفاوت‌های آنها را می‌دانید؟

تصویر ۱۱۹ ▲

تصویر ۱۲۰ ▲

معرفی فلاش TTL

واژه TTL مخفف Through The Lens به معنی نورسنجی از میان لنز است. فلاش‌های TTL این امکان را دارد که نور لازم را با هماهنگی دوربین (نورسنج دوربین) به موضوع بتاباند. به دلیل اهمیت اتصال فلاش TTL با دوربین عکاسی، کارخانه‌های مختلف تولیدکننده، فلاش TTL مخصوص به خود را می‌سازد و روانه بازار می‌کند، که در هنگام تهیه این ابزار باید به آن توجه شود.

تصویر ۱۲۱ ▲

برخی از حالت‌های فلاش‌های TTL: فلاش‌های TTL با توجه به نوع و مدل آن‌ها، می‌توانند حالت‌های متنوعی را برای کنترل نور فلاش در عکاسی ارائه دهند. برخی از این حالت‌ها عبارتند از:

حالت M

حالت TTL

حالت MULTY

تصویر ۱۲۲ ▲

▲ تصویر ۱۲۳

حالت M: برای زمانی استفاده می‌شود که عکاس تمامی تنظیمات فلاش را خود شخصاً انجام می‌دهد.

▲ تصویر ۱۲۴

حالت ETTL: که در آن ارتباط بین فلاش و دوربین برای جبران کمبود نوردهی صورت می‌گیرد.

▲ تصویر ۱۲۵

حالت MULTI: برای عکاسی پیاپی استفاده می‌شود.

فعالیت کارگاهی

از یک موضوع ثابت با حالت M و TTL به صورت جداگانه، عکاسی کرده و عکس‌ها را با یکدیگر مقایسه کنید.

یک موضوع متحرک انتخاب و با حالت عکاسی پیاپی با فلاش عکاسی کنید. نتیجه را در کلاس با دیگر همکلاسی‌های خود بررسی کنید.

راه‌های نرم کردن نور فلاش در عکاسی از همایش و رویداد

به عکس‌های شماره ۱۲۶ و ۱۲۷ دقت کنید.
آیا مشکلاتی مشابه به این تصاویر برای شما به وجود آمده
است؟ چه راه‌حلی برای آن اندیشیده‌اید؟
این اشکال چگونه به وجود می‌آید و راه‌های بهبود عکس
چیست؟

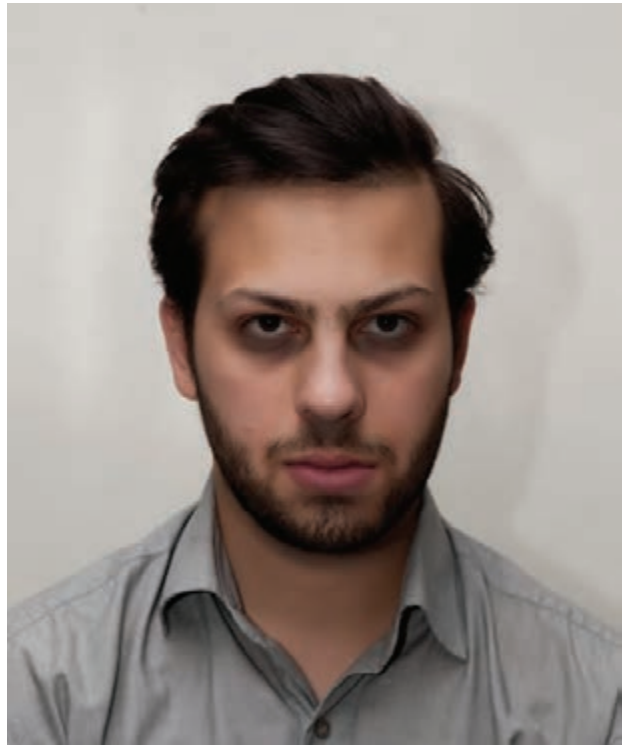
تصویر ۱۲۶ ▲

تصویر ۱۲۷ ▲

▲ تصویر ۱۲۸

▲ تصویر ۱۲۹

در فلاش‌های TTL امکان اصلاح هر کدام از اشکالات تصاویر بالا با ابزار مخصوصی فراهم شده است (تصاویر ۱۲۸ و ۱۲۹). برای از بین بردن سایه‌هایی که در عکس‌ها دیده می‌شود، می‌توان از ابزارهایی که سایه‌ها را نرم می‌کنند و یا از بین می‌برند استفاده کرد. (تصاویر ۱۳۰-۱۳۳)

▲ تصویر ۱۳۰

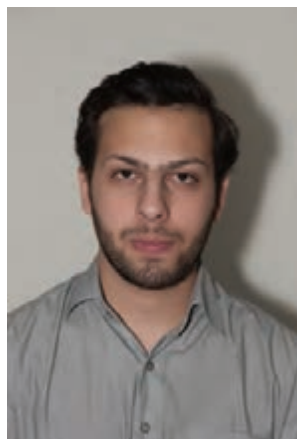
▲ تصویر ۱۳۱

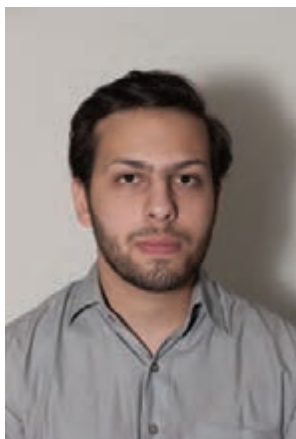
▲ تصویر ۱۳۲

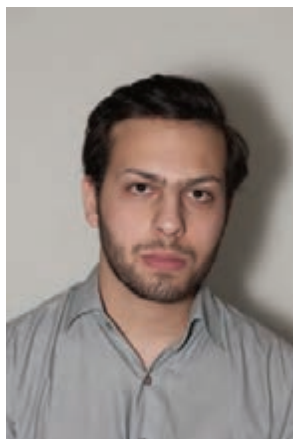
▲ تصویر ۱۳۳

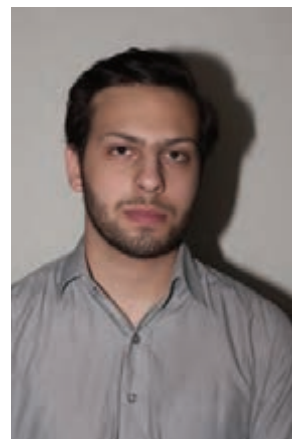
▲ تصویر ۱۳۴
استفاده از نور فلاش با نرم کننده

▲ تصویر ۱۳۵
استفاده از نور فلاش با نرم کننده

▲ تصویر ۱۳۶
استفاده از نور فلاش با نرم کننده

▲ تصویر ۱۳۷
استفاده از نور فلاش بدون نرم کننده

شما هم می توانید از ابزار جایگزین (تصاویر ۱۳۸ تا ۱۴۱) در صورت نبود امکانات تصاویر ۱۳۰ تا ۱۳۳ استفاده کنید.

▲ تصویر ۱۳۸

▲ تصویر ۱۳۹

▲ تصویر ۱۴۰

▲ تصویر ۱۴۱

به تصاویر زیر نگاه کنید:

تصویر ۱۴۲ ▲

تصویر ۱۴۳ ▲

تصویر ۱۴۴ ▲

تصویر ۱۴۵ ▲

تصویر ۱۴۶ ▲

آیا تاکنون عکس‌هایی با مشکلات فوق ثبت کرده‌اید؟
برای اصلاح آن چه راهکارهایی را می‌شناسید؟
آیا تاکنون از فرمت Raw استفاده کرده‌اید؟

تصویر ۱۴۷ ►

استفاده از فایل Raw به شما این امکان را می‌دهد که مواردی از قبیل:

- ۱- نوردهی تصویر
- ۲- اصلاح رنگ
- ۳- اصلاح کنتراست
- ۴- اصلاح شارپنس
- ۵- عیوب لنز و مانند آنها را به آسانی در نرم‌افزارهای مخصوص ویرایش Raw اصلاح کنید.

تصویر ۱۴۸ ▲

سه عکس را که در آنها اشکالات نور و سایه وجود دارد، با فرمت RAW در نرم‌افزار ویرایش عکس اصلاح کنید. نتیجه را به کارگاه آورده و بر روی تابلوی کلاس نصب کنید. درباره اصلاحاتی که انجام داده‌اید، برای دوستان خود توضیح دهید.

فعالیت کارگاهی

کارت‌های حافظه

▲ تصویر ۱۴۹

▲ تصویر ۱۵۰

امروزه کارت‌های حافظه در انواع گوناگون با کاربردهای وسیع در دوربین‌های عکاسی، تولید و به بازار عرضه می‌گردند. این تنوع در تولید و عرضه به دلایل زیر می‌باشد:

۱- **نوع و شکل ظاهری کارت‌های حافظه:** شرکت‌های سازنده، کارت‌های حافظه را یا بسیار کوچک و یا به شکل استاندارد و برای مصارف گوناگون تولید می‌کنند. در بعضی از دوربین‌های عکاسی امکان استفاده از هر دو نوع کارت حافظه موجود در بازار وجود دارد.

۲- **حجم حافظه:** روی تمام کارت‌های ذخیره‌سازی، حجم حافظه و سرعت اتصال اطلاعات درج شده است. برای عکاسی با فرمت Raw کارت‌های ذخیره‌سازی را متناسب با نیازتان را تهیه کرده و به میزان و مقدار حافظه، توجه کافی داشته باشید. هر چقدر حجم کارت به لحاظ میزان و مقدار حافظه بیشتر باشد، امکان ثبت و ذخیره‌سازی عکس‌ها بیشتر خواهد شد. بهتر است به جای خرید یک کارت حافظه، دو یا سه کارت حافظه تهیه و در اختیار داشته باشید.

▲ تصویر ۱۵۱

اطلاعات آن دارد. هر چه سرعت کارت حافظه بالاتر باشد، سرعت انتقال اطلاعات بیشتر است. این امر در انتقال فایل‌های پر حجم اهمیت ویژه پیدا می‌کند.

۳- سرعت کارت‌های حافظه: کارت‌های حافظه موجود در بازار، از لحاظ سرعت با یکدیگر متفاوت هستند. هنگام خرید کارت، گزینه سرعت می‌تواند از ملاک‌های مهم باشد. سرعت کارت‌های حافظه، ارتباط مستقیمی با سرعت انتقال

توجه

برخی از دوربین‌های عکاسی، ممکن است ویژگی هماهنگ شدن و ارتباط با کارت‌های حافظه را نداشته باشند. بنابراین قبل از خرید کارت حافظه، دفترچه راهنمای دوربین خود را مطالعه کنید و یا از فروشندگان توضیح کامل بخواهید که آیا دوربین شما قادر است با این کارت حافظه، با این سرعت مشخص و مقدار حافظه ارتباط برقرار کند یا خیر؟

ظرفیت مختلف کارت‌ها غالباً با مشخصه‌های زیر شناخته می‌شود. این ظرفیت‌ها به مرور زمان در حال افزایش است: ۲GB / ۴GB / ۸GB / ۱۶GB / ۳۲GB / ۶۴GB / ۱۲۸GB
مقدار سرعت کارت‌های حافظه با این علائم شناخته می‌شود. ۱۰ X و ۶۰ X.

نکات مهم در عکاسی

مراقبت از لنز: لنز دوربین از با اهمیت‌ترین تجهیزات عکاسی به شمار می‌رود. حفاظت از قسمت‌های مختلف لنز و سطوح شیشه‌ای آن، از درجه اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. در ابتدا باید بدانید زمانی که لنز بر روی دوربین قرار دارد و در حال عکسبرداری نیستید بهتر است درپوش لنز بر روی لنز قرار داده شود.

اگر فیلتر محافظ شیشه‌ای که روی لنز بسته شده است (مانند فیلتر UV) با گرد و غبار کثیف شد، بهتر است برای از بین بردن گرد و غبار، از فرچه‌های مخصوص و یا با استفاده از فوتک و دمیدن بر روی سطح فیلتر محافظ، گرد و غبار، پاک شود.

تصویر ۱۵۲ ►

ولی در صورتی که فیلتر محافظ لنز، لکه‌های چربی و اثر انگشت را بر روی خود دارد، باید به وسیله یک پارچه بسیار نرم و یا دستمال‌های مخصوص آغشته به محلول شست و شو، به آرامی پاک شوند. استفاده از پارچه‌های زیر و بافت‌دار و یا احیاناً به کار بردن بخشی از پیراهن و لباس خود برای پاک کردن سطح فیلتر یا لنزها، نه تنها کمکی به تمیز کردن آن نمی‌کند بلکه باعث صدمه و آسیب و ایجاد خراش هم خواهد شد.

▲ تصویر ۱۵۳

▲ تصویر ۱۵۴

▲ تصویر ۱۵۵

▲ تصویر ۱۵۶

تصویر ۱۵۷ ▲

تصویر ۱۵۸ ▲

وجود گرد و غبار بسیار کم بر روی فیلتر لنز، در کیفیت عکسبرداری تأثیر زیادی ندارد، اما وجود لک و چربی و اثرات انگشت و یا لایه‌هایی از خاک، نور را متفرق و پراکنده می‌کند و قطعاً از کنتراست و ایجاد جزئیات دقیق در عکس ما می‌کاهد.

تصویر ۱۵۹ ▲

تصویر ۱۶۰ ▲

پوشش نگهداری: ممکن است تغییرات آب و هوایی و بارش باران‌های غیر قابل پیش‌بینی، برای عکاس و تجهیزاتش ایجاد مشکل کند. بهتر است در کیف و یا کوله عکاسی، همیشه یک پوشش برای جلوگیری از نفوذ باران به دوربین و لنزها همراه باشد.

تصویر ۱۶۱ ▲

تصویر ۱۶۲ ▲

تصویر ۱۶۳ ▲

پیشنهاد می‌شود که به هیچ عنوان به هنگام بارش باران، اقدام به تعویض لنز خود نکنید. در مواقع ضروری بهتر است خود را به زیر یک سقف برسانید و سپس لنز را تعویض کنید. در صورت عدم دسترسی به پوشش‌های (کاورهای) مخصوص ضد باران، خودمان می‌توانیم دست به کار شویم و با مقداری نایلون مناسب اقدام به تهیه یک پوشش (کاور) ضد باران کنیم (تصاویر ۱۶۱ تا ۱۶۵).

احتیاط

تصویر ۱۶۴ ▲

تصویر ۱۶۵ ▲

تصویر ۱۶۶ ▲

سایه بان لنز: هر لنزی سایه بان مخصوص به خود را دارد که برای لنزهای دیگر قابل استفاده نیست. سایه بان برای جلوگیری از ورود نورهای مزاحم، بر روی لنز بسته می شود و هنگامی که کار عکاسی به پایان می رسد، باید سایه بان را به صورت وارونه روی لنز ببندیم و داخل کیف و یا کوله خود قرار دهیم (تصاویر ۱۶۶ و ۱۶۷).

تصویر ۱۶۷ ▲

چه دوربین ما کوچک و خانگی باشد و یا حرفه‌ای و نیمه حرفه‌ای، به هر حال باید از حمل و نقل دوربین و لنز آن بدون کیف و یا کوله جدا خودداری شود.

کیف و کوله عکاسی: کیف و یا کوله حمل وسایل و لوازم عکاسی تجهیزات جانبی دوربین‌ها محسوب می‌شوند و کارکرد اصلی آن جلوگیری از آسیب وارد آمدن به لوازم و تجهیزات عکاسی در مقابل گرد و غبار، رطوبت، ضربات و ... است.

تصویر ۱۶۸ ▲

تصویر ۱۶۹ ▲

تصویر ۱۷۰ ▲

- چه نوع کیف و کوله‌ای را انتخاب کنیم؟ در مرحله نخست به دلیل مسائل امنیتی و عدم جلب توجه سارقان در سطح شهر، هنگام خرید سعی کنیم از کیف‌ها و یا کوله‌هایی که کاملاً نشانگر دوربین ما هستند خودداری کنیم.

- با انتخاب کیف و کوله‌هایی مناسب و بسیار راحت و با صرف کمی وقت و خرید مقداری حوله نرم و یا پارچه‌های ضخیم و پرزدار، با کمک خانواده خود می‌توانیم وسیله بسیار ساده‌ای شبیه به لیف درست کرده و دوربینمان را داخل آن قرار دهیم و سپس آن را در کیف و یا کوله خریداری شده قرار دهیم.

- بسیاری از پزشکان امروزه بر این باورند که وقتی ما یک کیف با محتویات نسبتاً سنگین را در یک طرف شانه خود قرار می‌دهیم، کمتر پیش می‌آید که آن را بعد از مدت زمانی به شانه دیگر خودمان منتقل کنیم. حتی اگر این وضعیت را هم رعایت کنیم، وزن بار همراه ما به درستی بر روی شانه‌ها و کمر تقسیم نمی‌شود و باعث بروز مشکلات جسمی در درازمدت خواهد شد. اما استفاده درست از کوله‌های مناسب باعث می‌شود تا تمام وزن وسایل داخل کوله به طور مساوی بر روی شانه‌ها و کمر قرار گیرد. البته فراموش نکنیم که هنگام استفاده از کوله هنگام عکاسی کردن اگر مجبور باشیم که وسیله جدید را تعویض کنیم حتماً باید کوله را پایین بیاوریم و این کار را انجام دهیم. درحالی که معمولاً در استفاده از کیف به این کار یعنی پایین آوردن نیاز نیست زیرا دسترسی به داخل آن آسان‌تر می‌باشد.

نکات ایمنی

توجه

- **همراه داشتن معرفی نامه:** برای عکاسی از همایش و رویدادها، تا زمانی که در مدرسه و یا هنرستان خود اقدام به تهیه چنین عکس‌هایی می‌کنیم، شاید داشتن معرفی نامه یا کارت معتبر الزامی نباشد، ولی اگر برای برگزاری جلسه و یا همایش باید در اداره آموزش و پرورش و یا ناحیه و یا مانند آن حضور داشته باشیم، باید از مسئولین هنرستان خود، یک معرفی نامه مهر و امضا شده و عکس‌دار تهیه کرده و به همراه خود داشته باشیم تا هنگام ورود به این گونه جلسات، چنانچه درخواست کارت شناسایی یا معرفی نامه شد، بتوانیم آن را ارائه کنیم.

ارتباط مؤثر

- باید بدانیم فقط داشتن معرفی نامه شرط ورود ما به چنین محیط‌هایی نیست. لحن مهربان و صمیمی، توان برقراری ارتباط با مردم، مسئولین و مأمورین انتظامی و ... از همه مهم‌تر بیان توضیح کافی و مناسب پیرامون کاری که انجام می‌دهیم، از ویژگی‌های فردی در دنیای عکاسی است. همچنین می‌توان با احراز شرایط لازم در انجمن‌های صنفی و حرفه‌ای عکاسی کشور، به عضویت رسمی و یا غیر رسمی در آمده و از مزایای داشتن کارت شناسایی بهره‌مند شد.

تصویر ۱۷۱ ▲

یادآوری

همان گونه که در آموخته‌های قبلی، روش‌های ویرایش عکس را تجربه کرده‌اید، پس از عکاسی با فلاش در محیط‌های بسته و سالن‌ها و ... عکس‌های خود را در محیط نرم‌افزار ویرایش عکس، اصلاح کنید. (اصلاحات از نظر نور و رنگ)

شیوه تعیین قیمت و عقد قرارداد در عکاسی از همایش‌ها و رویدادها

شروع کار
مدت زمان
مکان
تعداد عکس‌ها و نحوه ارائه
هزینه‌ها
اقامت
تجهیزات
خورد و خوراک
رفت و آمد
بیمه

به نظر شما چه عواملی می‌تواند در تعیین قیمت و دستمزد در این نوع عکاسی تأثیرگذار باشد؟

.....
.....
.....

آیا عواملی مانند تهیه تجهیزات عکاسی، هزینه رفت و برگشت، خورد و خوراک، اقامت، دوری و نزدیکی محل همایش یا رویداد، مدت زمان عکاسی و ... می‌توانند در شیوه تعیین هزینه‌ها و دستمزد عکاس تأثیرگذار باشند؟ اکنون شما می‌توانید به فهرست بالا مواردی را اضافه کنید.

.....
.....
.....

اولین محل مراجعه شما برای دسترسی به مقدار دستمزد و هزینه‌ها می‌تواند انجمن‌ها و اتحادیه‌های صنفی مرتبط باشد. در صورت عدم دسترسی یا نبود چنین فهرست‌هایی می‌توانید از این نمونه استفاده کنید:

با توجه به جداول بالا آیا می‌توانید برای انجام یک پروژه کاری خاص، جدولی مشابه به آن‌ها تهیه و در کلاس ارائه دهید؟ برای عقد قرارداد می‌توانید از نمونه صفحه بعد (تصویر ۱۷۲) استفاده کنید. در این موارد زمانی که همه هزینه‌ها و یا بخشی از آن‌ها مانند خورد و خوراک، اقامت و ... را می‌پذیرید، می‌توانید از روش مذاکره برای تغییر قیمت و عقد قرارداد استفاده کنید.

با توجه به آموخته‌های قبلی، عکس‌هایی که از مراسم تهیه کرده‌اید را از نظر کادربندی، اصلاح رنگ و یا اصلاح نور، در محیط نرم‌افزار ویرایش و ذخیره کنید.

فعالیت کارگاهی

به نام خدا

نمونه قرارداد عکاسی / تصویربرداری صنعتی - تبلیغاتی

این قرارداد در تاریخ به منظور سفارش عکاسی و تهیه آلبوم میان آقای / خانم به نشانی که از این پس عکاس و آقای / خانم / شرکت / مؤسسه / کارخانه به شماره ملی / ثبت / دارای شماره شناسنامه به نشانی تلفن / همراه که از این به بعد مشتری یا کارفرما نامیده خواهد شد به شرح زیر منعقد شد.

ماده ۱: تمام حقوق مالکیت فکری عکاس، اعم از چاپی و الکترونیکی برای عکاسی محفوظ خواهد ماند و عکاس می‌تواند در حدود عرف و طور مناسب از تصاویر به عنوان نمونه تبلیغاتی استفاده نماید.

ماده ۲: مشتری موظف است در صورت چاپ یا نشر تصاویر، حقوق مالکیت فکری عکاس را رعایت کرده و هم‌چنین موظف است نام عکاس را در کنار تصویر یا شناسنامه مجله / کتاب / وبسایت و ... ذکر نماید.

ماده ۳: برای تهیه فریم / ثانیه / دقیقه / ساعت / تصویربرداری با مونتاژ مبلغ ریال و برای هر فریم عکس بدون رتوش مبلغ ریال تعیین شد.

هزینه رتوش هر فریم عکس مبلغ می‌باشد.

در صورت اجرای کار در خارج از شهر ۲۰٪ به مبلغ فوق اضافه می‌شود.

ماده ۴: مبلغ ریال معادل درصد مبلغ قرارداد به عنوان پیش‌پرداخت هنگام انعقاد این قرارداد پرداخت شد. زمان‌های بقیه پرداخت‌ها در مراحل مختلف کار / تحویل نهایی تصاویر یا پروژه می‌باشد. بدیهی است تا زمانی که تمامی مبالغ توسط مشتری پرداخت نشود، هیچ تصویری به مشتری داده نخواهد شد.

ماده ۵: در صورت عدم انجام تعهد از سوی عکاس به دلیل فورس مازور (قوه قاهره) اعم از خرابی تجهیزات، آتش‌سوزی، بیماری مؤثر عکاس و هر عاملی که کنترل آن از اختیار عکاس خارج و بدون خواست باطنی وی و بدون سوء نیت باشد و همچنین پاک شدن یا از دست رفتن تصاویر از روی سخت‌افزار چه به دلیل کارکرد نادرست تجهیزات و یا خرابی مواد اولیه، عکاس موظف است تمامی مبالغ دریافتی را بازگردانده و قرارداد خود به خود فسخ خواهد شد.

ماده ۶: در صورت انصراف از انجام کار یا فسخ قرارداد به هر دلیل و مشکل از طرف مشتری بیعانه به عنوان جبران بخشی از خسارات بازگردانده نخواهد شد.

ماده ۷: در صورت تسویه کامل، فایل‌های با حجم زیاد High Resolution انتخاب شده توسط مشتری، تحویل ایشان خواهد شد.

ماده ۸: در صورت درخواست خدمات اضافی (همچون حذف یا اضافه کردن موردی در نرم‌افزار) هزینه آن جداگانه طبق توافق طرفین و در غیر این صورت برابر با تعرفه دریافت می‌شود.

ماده ۹: رعایت شئون اسلامی، تأمین امنیت محیط کار و تمامی هزینه‌های ایاب و ذهاب و اقامت به عهده مشتری خواهد بود و در صورت بروز حادثه‌ای که ناشی از قصور مشتری باشد مشتری متعهد به پرداخت تمامی خسارات وارده و هزینه‌ها به عکاس است.

ماده ۱۰: توافقی شد تمامی مراحل توسط شخص آقای / خانم عکس‌برداری شود.

ماده ۱۱: با امضای این قرارداد طرفین بر تاریخ و ساعت در محل برای عکس‌برداری توافق نمودند و در صورت تغییر زمان یا لغو شدن برنامه توسط مشتری، به منظور جبران بخشی از خسارات، مبلغ پیش‌پرداخت بازگردانده نخواهد شد.

ماده ۱۲: تمامی راهنمایی‌های لازم درباره نوع و کارکرد دستگاه (برای تعیین زوایای عکاسی و تصویربرداری) بر عهده کارفرما است در غیر این صورت، عکاس با صلاحدید و سلیقه خود پروژه را انجام می‌دهد.

ماده ۱۳: تحویل فایل فیلم و عکس (به صورت فایل‌های دیجیتالی JPG) در قالب لوح فشرده ارائه می‌شود.

ماده ۱۴: تمامی اختلافات و دعاوی ناشی از این قرارداد و یا راجع به آن از جمله انعقاد، اعتبار، فسخ، نقض، تفسیر یا اجرای آن به ارجاع می‌شود که مطابق قانون رأی آن برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود. داور علاوه بر مقررات حاکم، عرف عکاسی ذی‌ربط را نیز مراعات خواهد نمود. شرط داوری حاضر، موافقت‌نامه‌ای مستقل از قرارداد اصلی تلقی می‌شود و در هر حال لازم‌الاجرا است.

طرفین با آگاهی کامل و مسئولیت خویش این قرارداد را در ۲ نسخه (که هر کدام حکم واحد دارد) مشتمل بر ۱۴ ماده و یک تبصره امضا نمودند.

امضای مشتری / کارفرما

امضای عکاس

ارزشیابی شایستگی عکاسی همایش‌ها و رویدادها

شرح کار:

عکاسی از همایش‌ها و رویدادها، وقایع اجتماعی، فرهنگی، هنری و ... با رعایت قوانین و مقررات و مبانی هنری عکاسی و ارائه آن به مشتری برابر استانداردهای خواسته شده

استاندارد عملکرد:

تهیه عکس از همایش‌ها و رویدادها با لوازم حرفه‌ای عکاسی، در محل برگزاری با توجه به سفارش مشتری و براساس استانداردهای حرفه‌ای عکس همایش، پوشش کامل همایش و یا رویداد، ثبت فایل با فرمت Raw، تنوع کادر، انتخاب زاویه دید متناسب با اهداف همایش، رضایت مشتری.

شاخص‌ها:

- ۱- تهیه عکس از همایش و رویدادها
- ۲- تنوع در کادر در راستای بیان اتفاقات مراسم
- ۳- پوشش کامل مراسم

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه برای حداقل ۵ عکس مکان: محل برگزاری همایش و یا رویداد

تجهیزات: لوازم عکس برداری حرفه‌ای، فلاش، انواع لنز

ابزار و تجهیزات:

دوربین عکاسی حرفه‌ای، فلاش، سه پایه، انواع لنز (نرمال، تله، واید)

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	پذیرش سفارش	۱	
۲	برنامه‌ریزی کردن برای عکاسی	۱	
۳	تهیه عکس	۲	
۴	ویرایش و چاپ عکس	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: اجتماعی بودن، مسئولیت‌پذیری، انتخاب و به کارگیری فناوری‌های مناسب، اخلاق حرفه‌ای، مدیریت	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

پودمان ۲

عکاسی جشن و مراسم آئینی

عکاسی از مراسم آئینی و جشن های مذهبی و ملی یکی از فعالیت های مستمر در حرفه عکاسی است. هنر جویان رشته فتو-گرافیک برای انجام فعالیت های مرتبط با این واحد یادگیری علاوه بر آموختن فنون عکاسی و کاربرد تجهیزات مورد نیاز آن، باید با آئین ها و مراسم و جشن ها آشنایی یافته و چگونگی عکاسی از این موقعیت ها را فراگیرند.

واحد یادگیری

شایستگی عکاسی جشن ها و مراسم آئینی

برای عکسبرداری از جشن ها و مراسم، هنرجویان چه راهکاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت های عکاسی را فرامی گیرند و با حضور در موقعیت های شبیه سازی شده و یا در مکان های واقعی برپایی جشن ها و مراسم (مذهبی، تاریخی، ملی و...) اقدام به تهیه عکس می کنند و پس از ویرایش در نرم افزار آنها را ارائه خواهند کرد.

استاندارد عملکرد

■ تهیه عکس از جشن ها و مراسم آئینی در محل اجرای مراسم، با لوازم حرفه ای عکاسی و با توجه به استانداردهای حرفه ای و پوشش کامل جشن

آیا می‌توانید یک تعریف ساده از جشن‌ها و مراسم آئینی در کلاس ارائه دهید؟
به عکس‌های زیر توجه کنید، آیا می‌توانید آنها را به لحاظ نوع دسته‌بندی کنید؟ (آئینی، مناسبت‌ها، مذهبی و...)

تصویر ۱ ▲

تصویر ۲ ▲

تصویر ۳ ▲

تصویر ۴ ▲

▲ مراسم نماز عید قربان - تصویر ۵

جشن‌ها و مراسم گونه‌های متفاوتی دارند، به عنوان مثال مراسم ملی، آئینی، مذهبی، سوگواری، سیاسی و مانند آن. آیا می‌توانید برای هر یک چند مثال بزنید؟ سعی کنید در کلاس به کمک هنرآموز و دوستانتان تعریفی برای هر یک از آن‌ها ارائه دهید. اگر در مراسمی حضور داشته باشید و بخواهید چگونگی مراحل برگزاری آن را به دوستانتان منتقل کنید، چه روشی را انتخاب می‌کنید؟ گزارش نوشتاری، طراحی، نقاشی و یا تهیه عکس؟ کدام یک از این روش‌ها باورپذیرترند؟ چرا؟ کدام یک از این روش‌ها جزئیات بیشتری از آن واقعه را منتقل می‌کنند؟ در مقایسه روش‌های بالا با یکدیگر، عکس می‌تواند در کوتاه‌ترین زمان بیشترین اطلاعات را به بیننده منتقل کند، یک عکس حاوی جزئیات بسیاری است.

◀ مراسم تشییع پیکر شهید حاج قاسم سلیمانی - تصویر ۶

عکاسی از مراسم و آئین‌های مذهبی در مساجد- تصویر ۷ ▲

برگزاری جشن انقلاب و حضور دانش آموزان - تصویر ۸ ▲

▲ حضور خانواده‌ها در راهپیمایی ۲۲ بهمن – تصویر ۹

فکر می‌کنید برای انتقال مفاهیم دقیق و اتفاقات یک مراسم به چه نکاتی باید توجه کنید؟

برای تهیه یک مجموعه عکس از یک مراسم باید با روند برگزاری آن آشنا شد.

باید تلاش کرد تا با کمترین تعداد عکس، بیشترین اطلاعات به بیننده منتقل شود.

فکر می‌کنید برای دستیابی به این امر باید به چه چیزهایی توجه کنیم؟

- شناخت دقیق زمان و مکان مراسم
- داشتن تجهیزات کافی و مناسب

- دانش فنی و تصویری

- حضور به موقع

- جایگیری مناسب و درست

مراسم گوناگون شرایط خاص خود را دارد، ممکن است در فضای بسته یا باز اجرا شود، در شب یا روز باشد و یا در فصل‌ها و در اقلیم‌های مختلف برگزار شود.

توجه به این موارد از ضروریات عکاسی از مراسم است. از آنجا که هر یک از مجالس و مراسم آئینی ویژگی خود را دارد، بنابراین عکاسی از هر کدام، با ابزار و تجهیزات مناسب آن انجام می‌شود.

مراسم جشن نوروز باستانی - تصویر ۱۰ ▲

اجرای موسیقی محلی - تصویر ۱۱ ▲

مراسم جشن نیمه شعبان - تصویر ۱۲ ▲

آیا می‌توانید فهرستی از تجهیزات لازم برای عکاسی در شرایط جوی و اقلیمی گوناگون تهیه کنید؟

تصویر ۱۳ ▲

- فکر می‌کنید چه عواملی موجب برتری عکس‌های یک عکاس، نسبت به دیگری می‌شود؟
- سعی کنید ویژگی‌های یک عکس خوب از یک مراسم را نام ببرید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

▲ عکاسی از مراسم محرم – تصویر ۱۴

▲ عکاسی از مراسم شروع سال تحصیلی – تصویر ۱۵

▲ عکاسی از مراسم محرم - تصویر ۱۶

▲ عکاسی از مراسم عید قربان - تصویر ۱۷

- فکر می‌کنید قبل از حضور در یک مراسم، عکاس باید به چه عواملی توجه کند؟
- با دوستانتان مشورت کرده و فهرستی از عوامل مهم را تهیه و در کلاس ارائه کنید. با نظارت هنرآموز
مهم‌ترین آن‌ها را مشخص کنید.
.....
.....
.....

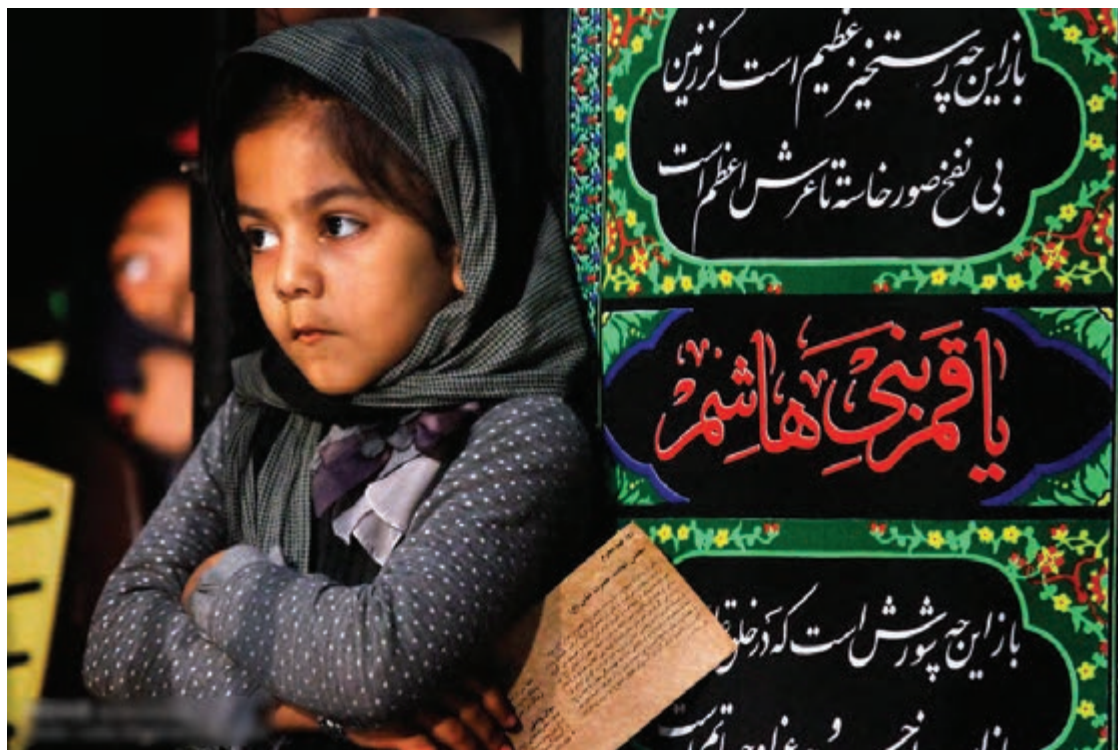
عوامل مؤثر در موفقیت عکاس در مراسم آئینی

عطف آن را بشناسیم، لحظه‌ها و عوامل خاصی وجود دارند که
حتماً باید ثبت شوند. آیا می‌توانید برخی از این نقاط عطف را
نام ببرید.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

همانطور که گفته شد مراسم انواع گوناگونی داشته و عوامل
زیر، در موفقیت یک عکاس نقش بسزایی دارد.

- ۱- موضوع مراسم چیست؟
- ۲- محل برگزاری مراسم کجاست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
- ۳- آیا حاضرین در مراسم از رده‌های سنی مختلف و یا گروه‌های
اجتماعی، فرهنگی و قومی گوناگونی هستند؟
- ۴- آیا ابزار و وسایل و تجهیزات ویژه‌ای (عَلَم‌ها، کُتل‌ها،
کتیبه‌های پارچه‌ای و...) برای برگزاری آن مراسم به کار
می‌رود؟
- ۵- آیا ممکن است محدودیت‌هایی برای عکاسی وجود داشته باشد؟
- ۶- چگونه می‌توان، به بهترین شکل ممکن و در کمترین تعداد
عکس، گزارش تصویری دقیق‌تری را ارائه داد؟
- برای تهیه یک گزارش دقیق، باید روند برگزاری مراسم و نقاط

تهیه یک گزارش تصویری از تماشاچیان اجرای یک مراسم تعزیه

تصویر ۱۸ ▲

تصویر ۱۹ ▲

تصویر ۲۰ ▲

تصویر ۲۱ ▲

تصویر ۲۲ ▲

تصویر ۲۳ ▲

تصویر ۲۴ ▲

تصویر ۲۵ ▲

تصویر ۲۶ ▲

تصویر ۲۷ ▲

تصویر ۲۸ ▲

تصویر ۲۹ ▲

- داشتن وسایل زیاد و گران قیمت لزوماً منجر به نتیجه بهتر نخواهد شد. ابزار و وسایلی که به همراه می‌بریم باید با توجه به نوع مراسم انتخاب شود.

- داشتن سواد بصری و دانش تصویری، یکی از نکاتی است که یک عکاس مراسم باید بداند.

نکته

به تصاویر زیر با دقت نگاه کنید.

تصویر ۳۰ ▲

تصویر ۳۱ ▲

▲ تصویر ۳۲

▲ تصویر ۳۳

تصویر ۳۴ ▲

تصویر ۳۵ ▲

به نظر شما کدام عکس واقعی تر است؟ هریک از عکس ها به چه نوع مراسم یا واقعه ای اشاره می کند؟ آیا عکاس با توجه به موضوع عکس، کادربندی مناسبی انتخاب کرده است؟ کدامیک از عکس ها با موضوع این واحد یادگیری (مراسم و جشن ها) ارتباط مستقیمی دارد؟

با توجه به عکس های بالا، تعداد ده عکس از سایت ها و روزنامه ها و دیگر رسانه ها را جست و جو کرده و با خود به کلاس بیاورید و درباره عکس های انتخابی خود توضیح دهید.

فعالیت کارگاهی

برخی از مراحل عکاسی مراسم آئینی و جشن‌ها

۱- ایده و اجرا: در برخی از مراحل عکاسی، از یک مراسم آئینی (مانند تعزیه)، عکاس پس از انجام کار، می‌تواند به ایده‌های خلاق برسد و برای یک مجموعه عکس، ایده پردازی کند. بدین ترتیب گویا ادامه یک مراسم آئینی را در زندگی روزمره به تصویر می‌کشد (تصاویر ۳۶ تا ۵۷).

تصویر ۳۶ ▲

تصویر ۳۷ ▲

تصویر ۳۸ ▲

تصویر ۳۹ ▲

تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۱ ▲

تصویر ۴۲ ▲

تصویر ۴۳ ▲

تصویر ۴۴ ▲

تصویر ۴۵ ▲

▲ تصویر ۴۶

▲ تصویر ۴۷

▲ تصویر ۴۸

▲ تصویر ۴۹

▲ تصویر ۵۰

▲ تصویر ۵۱

تصویر ۵۲ ▲

تصویر ۵۳ ▲

تصویر ۵۴ ▲

تصویر ۵۵ ▲

تصویر ۵۶ ▲

تصویر ۵۷ ▲

با مراجعه به کتابخانه مدرسه و یا فضای مجازی، دو مجموعه عکس را با خود به کلاس آورده و درباره موضوع، ایده و اجرای آن‌ها با هنرآموز خود و دیگر هنرجویان گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

▲ جشن تکلیف دانش‌آموزان دختر در کنار برج آزادی - تصویر ۵۸

۲- ارزیابی از شرایط مکان و فضای عکاسی: عکاسی از جشن‌ها، مراسم و آیین‌ها نیز یکی از فعالیت‌های مرتبط با عکاسی بوده و از اصول و قواعد ویژه‌ای پیروی می‌کند.

با در نظر گرفتن محیط، زمان و مکان که اصطلاحاً به آن **فضای عکاسی** می‌گوییم عکاس باید بتواند با ارزیابی شرایط، از مراسم یا مجالس اقدام به تهیه عکس کند و اشکالات و موانع در مسیر کار خود را به حداقل برساند.

برای آنکه نسبت به فضای کار و موضوع در عکاسی مجالس و مراسم آئینی، شناخت بیشتری داشته باشیم؛ می‌توانیم یک روز قبل از موعد برنامه، در محل حاضر شده و جوانب آن را بررسی کنیم، نکاتی مانند: محل جایگیری، نور محیط، انتخاب تجهیزات مناسب محیط و ...

نکته

▲ مراسم آیینی نوروز باستانی - تصویر ۵۹

▲ مراسم آیینی نوروز باستان در نواحی مختلف ایران - تصویر ۶۰

تصویر ۶۱ ▲

برای عکاسی از برگزاری مراسم نماز جماعت در مسجد محل یا نمازخانه هنرستان، با ارزیابی از شرایط موجود و فضای محل نمازخانه، عکاسی کنید و چند عکس را انتخاب و در کارگاه ارائه کنید. چه تفاوتی در عکس‌ها مشاهده می‌کنید؟ درباره آن‌ها گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

تصویر ۶۲ ▲

▲ اختتامیه جشنواره خوارزمی - تصویر ۶۱

۳- وضعیت سالن و مدعوین: در بسیاری از مراسم و آئین‌ها، مدعوین معمولاً به صورت پراکنده در سالن مستقر می‌شوند. این پراکندگی، عکاس را برای تهیه عکس‌های مناسب و ایده‌آل با مشکلاتی مواجه می‌سازد. در برخی موارد می‌توان با کمی جابجایی و بالا و پایین شدن و یا به چپ و راست حرکت کردن و یا استفاده از لنزهای مختلف عکاس این مشکل را حل کند. در چنین وضعیتی در صورت امکان، بهتر است عکاس، نحوه نشستن مدعوین و ساماندهی سالن را با همکاری مجریان و مسئولان ذی‌ربط انجام دهد و سپس عکاسی را آغاز کند. (تصاویر ۶۲ و ۶۳)

▲ تصویر ۶۳

در عکاسی از آئین‌های مذهبی (مانند ایام عزاداری در محرم و روزهای تاسوعا و عاشورا) پراکندگی و تجمع افراد ممکن است قابل پیش‌بینی و یا ساماندهی نباشد. بنابراین عکاس در چنین مواقعی باید بهترین مکان را برای عکاسی انتخاب کند و یا همراه با جمعیت در مسیر، حرکت کرده و عکاسی کند. بدیهی است در تمام این مراحل زاویه دید مناسب، کادر بندی، محاسبه نور در محیط و انتخاب سوژه‌های برتر، از دید یک عکاس حرفه‌ای نباید پنهان بماند. (تصاویر ۶۴ و ۶۵)

تصویر ۶۴ ▲

با توجه به تقویم، از مناسبت‌ها و مراسم پیش‌رو یکی را انتخاب کرده و پس از گرفتن مجوز عکاسی از هنرستان، به همراه هنرجویان و با هدایت هنرآموز خود در این مراسم شرکت کرده و عکاسی کنید.

فعالیت کارگاهی

تصویر ۶۵ ▲

تصویر ۶۶ ▲

تصویر ۶۷ ▲

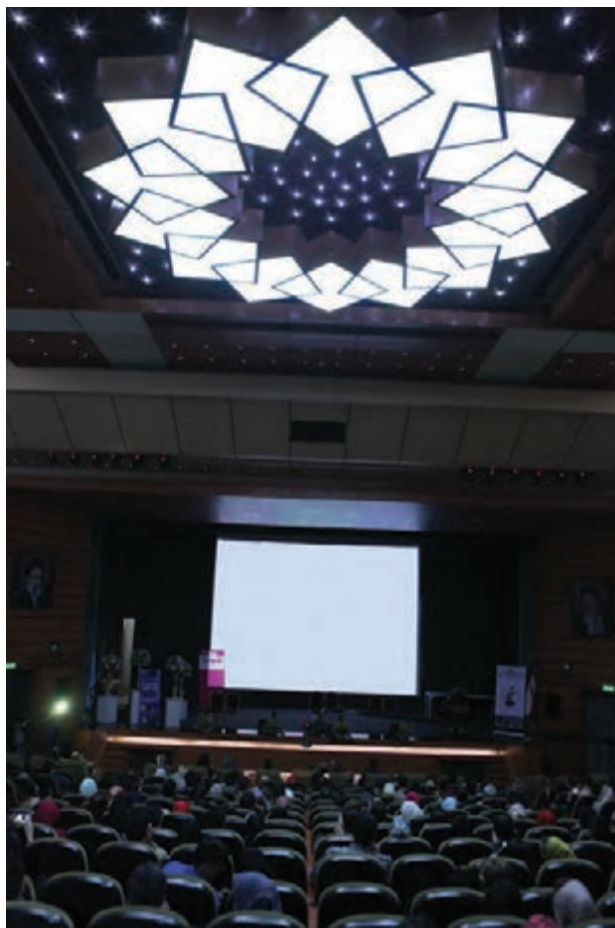
۴- فضای سالن (محیط): در برخی موارد و با وجود مشکلات نوری در سالن‌ها و آمفی‌تئاترها، ممکن است با فضاهای زیبایی از نظر معماری روبه‌رو شویم. بهتر است توجه ما فقط به برگزاری یک جلسه و یا مراسم آئینی معطوف نباشد. تهیه عکس از مدعوین در کنار زیبایی‌های موجود در سالن از نظر معماری و تنوع در طراحی دکور و چیدمان وسایل، می‌تواند ارزش عکس‌های تولید شده را ارتقا بخشد. به عنوان مثال؛ برگزاری مراسم روز بزرگداشت سعدی و یا حافظ در حافظیه و سعدیه شیراز و یا بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی در کنار بنای یادبود وی در طوس و بناهای یادبود دیگری مانند آن، می‌تواند به جذابیت و زیبایی عکس‌های تولید شده کمک قابل توجهی کند و یا برگزاری جشن غدیر و یا جشن‌های تکلیف، در مساجد و اماکن متبرکه، موقعیت مناسبی است که ما می‌توانیم در حین تهیه عکس از مراسم در حال برگزاری، به فضای معماری زیبای مساجد و یا کاشی‌کاری‌ها و مانند آن هم توجه کافی داشته باشیم و عکس‌های متنوع‌تر و مفیدتری را تهیه کنیم. همچنین عکاسی از جشن میلاد امام رضا (ع) در مشهد مقدس با توجه به معماری ویژه این مکان و کاشی‌کاری‌ها، کتیبه‌ها، نور و فضای صحن امام رضا (ع) از جاذبه‌های عکاسی با رویکرد معماری می‌تواند محسوب شوند.

تصویر ۶۸ ▲

تصویر ۶۹ ▲

تصویر ۷۰ ▲

تصویر ۷۱ ▲

- نمونه عکس‌هایی از مراسم آئینی و مذهبی یا جشن‌های مذهبی جمع‌آوری کنید و در کارگاه بر روی دیوار نصب کنید در کدامیک فضای معماری بیشتر دیده می‌شود و مورد توجه عکاس بوده است؟ درباره آن‌ها با یکدیگر گفت‌وگو کنید.

- از مکان‌هایی در استانتان که معماری ویژه‌ای دارند و یا محل برگزاری آئین‌های مذهبی، ملی و ... است عکاسی کنید.

فعالیت کارگاهی

جشن چای | تصویر ۷۲ ▲

جشن گندم | تصویر ۷۳ ▲

۵- فضای باز و بسته: جشن‌ها و مراسم آئینی ممکن است در فضاهای روباز و یا سالن‌های سرپوشیده برگزار شود. در برخی مواقع در هنگام عکاسی در فضاهای باز، با تغییرات ناگهانی آب و هوا و یا بارش برف و باران مواجه می‌شویم اگر تجهیزات و لوازم جانبی مناسب به همراه نداشته باشیم، مجبور به ترک محل شده و فرایند تهیه عکس از مراسم آئینی و یا جشن متوقف خواهد شد.

وجود تجهیزات کامل و مناسب، عکاس را در تهیه و تولید عکس‌های دقیق و درست یاری می‌دهد. علاوه بر تجهیزات، یک عکاس حرفه‌ای به طور معمول لوازم جانبی را نیز به همراه دارد. به عنوان مثال در کیف و یا کوله عکاسی، وجود یک کاور مخصوص گرد و غبار و یا باران ضروری است.

▲ تصویر ۷۴ / مراسم قالی شویان / مشهد اردهال - تصویر ۷۴

این وسایل نسبتاً ساده هستند و نیازی به خرید همه آنها نیست. ما می‌توانیم با کمی وسایل ساده یک کاور ضد آب برای کیف و یا کوله و یک کاور ساده هم برای دوربینمان بسازیم تا در زمان لازم بتوانیم از آنها بهره‌مند شویم.

توجه

▲ تصویر ۷۵

▲ تصویر ۷۶

برخی عوامل فنی اثرگذار بر عکاسی

تصویر ۷۷ ▲

۱- نور: منابع نور طبیعی، یک نعمت بزرگ برای عکاسان است. شناخت منابع نور و نورپردازی مهم‌ترین عاملی است که سبب تفاوت در عکس‌ها شده و آموزش آن برای هر هنرجویی الزامی و کاربردی است.

در بسیاری از موارد جشن‌ها و آئین‌ها ممکن است در محیط‌ها و سالن‌ها و مجموعه‌هایی که از نور مناسب و استاندارد برخوردار نیستند برگزار شود و یا عکاسی در سالن‌ها و آمفی‌تئاترهایی انجام شود که رنگ دیوارها و سقف‌های آن بسیار تیره است و برای عکاسی مناسب نبوده و عکاس را با مشکلات جدی روبه‌رو می‌کند. برای برطرف کردن این مشکلات، همراه داشتن فلاش و باتری به تعداد کافی، ضروری است.

فلاش‌ها (فلاش‌های قابل حمل): به تصاویر زیر نگاه کنید.

تصویر ۷۸ ▲

تصویر ۷۹ ▲

قدرت و تأمین انرژی فلاش‌ها از مهم‌ترین مواردی است که باید در انتخاب فلاش در نظر گرفته شود. بنابراین تا آنجا که ممکن است در هنگام عکاسی از فضای باز، فلاش‌های قابل حمل استفاده شود.

می‌توان با استفاده از فلاش‌های قابل حمل، مشکلاتی از قبیل کمبود قدرت در فلاش‌های کوچک و تأمین برق در فلاش‌های استودیویی را از طریق باتری‌های قوی برطرف کرد.

با کدام یک از این فلاش‌ها کار کرده‌اید؟

آیا می‌توانید ویژگی‌های فلاشی را که می‌شناسید بنویسید؟
 * فلاش‌های قابل حمل به فلاش‌هایی گفته می‌شود که نیازی به برق به صورت مستقیم برای شارژ خازن‌های خود ندارند. فلاش‌های استودیویی از قدرت بیشتری نسبت به فلاش‌های قابل نصب روی دوربین (اکسترنال) برخوردار هستند. ولی نیاز این‌گونه فلاش‌ها به برق، استفاده از آن‌ها را در فضای خارج از استودیو مشکل می‌کند.

تصویر ۸۰ ▲

تصویر ۸۱ ▲

فعالیت کارگاهی

- با مراجعه به اینترنت یا مجله و کتاب‌های موجود در کتابخانه هنرستان، عکس‌هایی را که با فلاش تهیه شده است را گردآوری کرده و به کارگاه بیاورید و بر روی دیوار نصب کنید تا امکان مقایسه با یکدیگر را داشته باشند؟
- کدامیک در فضای باز و کدامیک در استودیو گرفته شده است؟
- در هر کدام یک از عکس‌های خارجی یا استودیو، درصد تأثیرگذاری استفاده از فلاش چه مقدار است؟ درباره آن با راهنمایی هنرآموز گفت‌وگو کنید.

کار با فلاش‌های عکاسی: به تصاویر نگاه کنید. در این تصاویر صفحه کنترل فلاش‌ها را می‌بینید.

تصویر ۸۲ ▲

تصویر ۸۴ ▲

تصویر ۸۳ ▲

چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی می‌بینید؟ آنها را بنویسید.

شباهت‌ها:

.....

.....

.....

.....

تفاوت‌ها:

.....

.....

.....

هرچند که صفحه کنترل فلاش‌ها در شکل ظاهری متفاوت است ولی در مجموع از یک مکانیسم برخوردارند. در تصاویر بعضی از دکمه‌های مشترک فلاش‌ها را معرفی می‌کنیم.

تصویر ۸۵ ◀

آیا می توانید قسمت های مشخص شده را نام ببرید؟

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶

تصویر ۸۶ ▲

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵

تصویر ۸۷ ▲

- با مراجعه به آرشیو عکس‌های خود، آن دسته از عکس‌هایی را که در آن از نور فلاش استفاده کرده‌اید، انتخاب و به کلاس آورده و با هم مقایسه کنید.
- در هنگام استفاده از فلاش به چه مشکلاتی برخوردیده‌اید، آن‌ها را مشخص کنید.
- درباره اشکالاتی که هنگام کار با فلاش داشته‌اید از هنرآموز خود راهنمایی بگیرید.

معرفی قسمت‌های مرتبط با فلاش و دوربین

آیا به محل اتصال فلاش با دوربین دقت کرده‌اید؟ (تصاویر ۸۸ و ۸۹)
فلاش شما چند نقطه اتصال با دوربین عکاسی دارد؟
آیا در تمامی دوربین‌های عکاسی محل نصب، نحوه اتصالات و آرایش و قرارگیری اتصالات به یک شکل است.
کار این اتصالات چیست؟
به قسمت اتصال فلاش به دوربین عکاسی، پایه فلاش گفته می‌شود
و محل نصب فلاش بر روی دوربین عکاسی (Hot shoes)
نامیده می‌شود.

تصویر ۸۸ ▲

تصویر ۸۹ ▲

فلاش‌های اکسترنال، توسط نقاط فلزی خاص که کانکتور نام دارند به دوربین عکاسی متصل می‌شوند و وظیفه آن‌ها برقراری ارتباط دوربین با فلاش و انتقال اطلاعات می‌باشد. این نقاط اتصال که یکی از آن‌ها وظیفه دستور تخلیه فلاش را دارد، باقی آن‌ها در دوربین‌های مختلف از آرایش خاصی برخوردار هستند (تصاویر ۹۰ و ۹۱).

همین امر سبب می‌شود که برای هر دوربینی در برندها و مارک‌های مختلف، فلاش‌های اکسترنال مخصوص نیز تولید شود.

تصویر ۹۰ ▲

تصویر ۹۱ ▲

- فلاش‌های اکسترنال مختلف را با هم مقایسه کنید و تفاوت‌ها را در مورد اتصالات آن‌ها با دوربین عکاسی مشخص کنید.

در صورت عدم دسترسی به فلاش‌های متنوع، می‌توانید از سایت‌های اینترنتی برای مقایسه آن‌ها استفاده کنید.

- بر روی دوربین عکاسی خود، فلاش‌های اکسترنال با مارک متفاوت از دوربین را نصب کرده و از یک سوژه عکاسی کنید. سپس با یک فلاش اکسترنال از مارک دوربین خود، از همان سوژه دوباره عکاسی کنید. درباره نتیجه کار و تفاوت‌ها در کلاس گفتگو کنید.

تجهیزات

۱- کارت‌های حافظه

تصویر ۹۲ ▲

کارت‌های حافظه با گنجایش‌های بسیار بالا و نیز سرعت ذخیره سریع عکس‌ها تولید شده‌اند که در هنگام عکاسی پرشمار از مراسم، باید همراه عکاس باشند.

توجه

عکاسان می‌توانند با همراه داشتن ۲ یا ۳ کارت حافظه با گنجایش بالا و سرعت خوب، از نگرانی در هنگام عکاسی کم کرده و با خیال راحت در مراسم‌ها به تعداد بالایی اقدام به تهیه عکس‌ها کنند.

۲- رایانه شخصی یا حافظه جانبی؛ (هارد اکسترنال)

تصویر ۹۳ ▲

داشتن حافظه جانبی و رایانه برای انتقال عکس‌ها از کارت حافظه دوربین، از موارد ضروری در عکاسی از مراسم و جشن‌ها است. از آنجایی که اینگونه عکس‌ها معمولاً در فرمت Raw عکاسی می‌شوند عکاسان بر اساس ساعتی که یک مراسم طول می‌کشد و تعداد عکس‌ها، می‌توانند از پیش تعیین کنند که چه تعداد کارت حافظه همراه داشته باشند و در مواقعی که نیاز به عکاسی با تعداد بسیار زیاد است داشتن یک حافظه جانبی مانند هاردهای اکسترنال مفید است.

در مورد کارت‌های حافظه به دلیل آسیب‌پذیری بالا، باید در حین جابجایی و استفاده از آن‌ها موارد ضروری زیر را رعایت کنیم:

- استفاده از کیف‌های مخصوصی که برای این محصولات ساخته شده است.
- هنگام اتصال به رایانه و ... باید از طریق برنامه‌های نرم‌افزاری برای مقابله با ویروس‌های مخرب و نیز هنگام پایان کار از طریق راست کلیک کردن و خروج به روش صحیح، می‌توانیم از آسیب‌های وارده به کارت حافظه جلوگیری کرده و باعث ماندگاری و سلامت آن‌ها شویم.

فلاش‌ها و باتری‌ها هم آسیب‌پذیر هستند. کیف‌های مخصوص محل فلاش باتری‌ها برای ما ضروری و لازم است. ضمناً عکاسانی که در مراسم آئینی و یا مجالس حضور دارند باید دستگاه شارژر باتری دوربین و شارژر باتری فلاش را همراه داشته باشند.

۳- لباس و کفش مناسب عکاسی:

اگرچه بیشتر عکاسان در هنگام عکاسی لباس‌های سبک و راحتی را به همراه یک کفش مناسب به تن دارند، اما با توجه به نوع مراسم آئینی که از آن عکاسی می‌کنند باید رنگ و نوع لباس هوشمندانه انتخاب شود.

در عکاسی از عاشورای حسینی در یک روستا، پوشیدن لباس با رنگ‌های تند و نامناسب علاوه بر بی‌احترامی به فضای موجود، باعث اتلاف وقت ما برای ادای توضیح به دیگران و جلب توجه بسیار می‌شود. هماهنگی با محیط یکی از راه‌های موفقیت عکاس است. مثلاً در مراسم روز ملی کشور و یا روز ملی پرچم جمهوری اسلامی و مانند آن با حضور مقامات عالی‌رتبه و بین‌المللی عکاسان باید لباس رسمی داشته باشند. پوشیدن لباس‌های راحتی و آزاد و یا کفش صندل می‌تواند اعتبار و جایگاه عکاس را زیر سؤال برده و عدم موفقیت ما را به همراه داشته باشد.

۴- استفاده از کاور و پوشش

با توجه به شرایط اقلیمی و تغییرات آب و هوایی و موارد غیرقابل پیش‌بینی، در کیف و کوله عکاسان وجود یک کاور برای جلوگیری از ورود گرد و غبار و بارش‌های احتمالی ضروری است.

به عنوان مثال، در عکاسی از جشن برداشت گندم در مزارع و کشتزارها به دلیل وجود گرد و غبار و نیز باد دادن خرمن‌ها و نزدیک بودن ما به این صحنه‌ها ممکن است عکس‌های خوبی را بتوانیم ثبت کنیم ولی اگر بی‌دقتی کرده و از کاور و پوشش استفاده نکنیم وسایل و تجهیزاتی را با مشکل مواجه می‌کنیم. گذشته از هزینه‌های بالا برای تعمیر و پاکسازی آن‌ها باید توجه داشته باشیم که عکاسی نیمه‌تمام می‌ماند و نمی‌توانیم که تا پایان مراسم حضور داشته و تمامی موارد را عکاسی کنیم.

۵- تک پایه‌ها

در مواردی که نور محیط کافی نیست و یا لنز و تجهیزات سنگین به همراه داریم و یا نمی‌خواهیم از ایزوی بالا استفاده کنیم باید از وجود تک پایه‌ها بهره ببریم.

روش‌های عکاسی از جشن و مراسم آئینی

اکنون به عکس‌های زیر توجه کنید. درباره هر یک از عکس‌ها متناسب با موضوع و مکان عکاسی در کارگاه گفت‌وگو کنید و با جست‌وجو در عکس‌ها ابتدا مناسبت آنها را بنویسید و بگویید کدام یک از آن‌ها در بیان موضوع موفق بوده‌اند؟

تصویر ۹۴ ▲

.....

.....

.....

▲ تصویر ۹۵

▲ تصویر ۹۶

تصویر ۹۷ ▲

تصویر ۹۸ ▲

تصویر ۹۹ ▲

به عکس‌های ۱۰۰ تا ۱۰۳ توجه کنید: عکس‌ها را از
نظر عناصر بصری و ترکیب‌بندی بررسی کنید و نظرات
خود را بنویسید.

تصویر ۱۰۰ ▲

تصویر ۱۰۱ ▲

تصویر ۱۰۲ ▲

تصویر ۱۰۳ ▲

- از یک مراسم و یا برگزاری یک آئین در منطقه خودتان عکس‌هایی را تهیه کنید و با خود به کلاس بیاورید و با دیگر هنرجویان درباره موضوع عکس‌ها و ترکیب‌بندی آن‌ها گفت‌وگو کنید.

- با جستجو در فضای اینترنت، تعداد چهار عکس با موضوع **واقعۀ عاشورا** را جمع‌آوری کرده و با خود به کلاس آورده و درباره کادربندی، رنگ، نور و ترکیب‌بندی آن‌ها با دیگر هنرجویان در کلاس گفت‌وگو و تبادل نظر کنید. در کدامیک از عکس‌ها یک بنای معماری وجود دارد آیا عکاس هنگام عکاسی به آن توجه کرده است؟

ویرایش و چاپ عکس

به عکس‌های زیر توجه کنید:

تصویر ۱۰۴ ▲

تصویر ۱۰۵ ▲

تصویر ۱۰۶ ▲

تصویر ۱۰۷ ▲

به نظر شما این عکس‌ها چه اشکالاتی دارند؟ آیا این اشکالات قابل رفع هستند؟ پیشنهاد شما برای رفع اشکال این عکس‌ها چیست؟

گاهی اشکالات عکس‌ها در نور تصویر است که می‌توان آن را در نرم‌افزارهای ویرایش عکس مانند ACDC، Photoshop و... رفع کرد.

در برخی موارد عکاس از کادر عکس خود رضایت ندارد بنابراین با کراپ کردن در نرم‌افزار، تصویر را اصلاح می‌کند. اصلاحات رنگ نیز به وسیله نرم‌افزارهای ویرایش عکس قابل انجام هستند.

اکنون به تصاویر زیر نگاه کنید. هر یک از عکس‌ها چه تغییراتی کرده‌اند؟ (رنگ، کادر، نور و ...)

تصویر ۱۰۸ ▲

تصویر ۱۰۹ ▲

به آرشیو عکس‌های خود مراجعه کنید و با راهنمایی هنرآموز، هر کدام که نیاز به اصلاح رنگ، نور و یا کادر دارد را مشخص کرده پس از اصلاح آن‌ها را چاپ کنید و در کارگاه ارائه دهید.

فعالیت کارگاهی

ارزشیابی شایستگی عکاسی جشن و مراسم آئینی

شرح کار:

- ۱- مهارت حضور در مراسم و جشن‌های آئینی، شناخت و درک مراسم و مناسبت آن به منظور عکس‌برداری صحیح و مناسب
- ۲- پوشش مراسم و جشن به وسیله تعداد عکس‌های خواسته شده.

استاندارد عملکرد:

تهیه عکس از جشن‌ها و مراسم آئینی در محل اجرای مراسم، با لوازم حرفه‌ای عکاسی با توجه به استانداردهای حرفه‌ای با شرایط: پوشش کامل جشن‌ها و مراسم، عکاسی با فرمت Raw و با وضوح و جزئیات، انتخاب کادرهای متناسب با شرایط و موضوع جشن، قابل قبول مشتری.

شاخص‌ها:

- ۱- تهیه عکس از جشن‌ها و مراسم آئینی
- ۲- تنوع در کادر در راستای بیان اتفاقات جشن‌ها و مراسم (تنوع در زوایای دید به طوری که تمام مراسم از زوایای گوناگون در عکس‌ها پوشش داده شود).

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه برای حداقل ۵ عکس مکان: مکان جشن یا مراسم آئینی

تجهیزات: لوازم نورپردازی، لوازم سنجش نور و لوازم عکس‌برداری

ابزار و تجهیزات:

دوربین SLR - سه پایه - لوازم نورپردازی (در حد جبران کمبود نور محیط) - رایانه - چاپگر - لوازم نورسنجی (شامل فلاش متر - نورسنج) - رایانه - لنزهای واید - نرمال - تله

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	پذیرش سفارش	۱	
۲	برنامه‌ریزی کردن برای عکاسی	۱	
۳	تهیه عکس	۲	
۴	ویرایش و چاپ عکس	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: اجتماعی بودن، مسئولیت‌پذیری، انتخاب و به کارگیری فناوری‌های مناسب، اخلاق حرفه‌ای، مدیریت، توجه به نکات بهداشتی و ایمنی، دفع صحیح مواد مضر برای محیط زیست		۲
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

پودمان ۳

طراحی آلبوم

هنرجویان رشته فتو-گرافیک علاوه بر یادگیری مهارت عکاسی، به کارهای پس از آن مانند ویرایش و آرشیو عکس‌ها نیز می‌پردازند. در مواردی به درخواست مشتری طراحی و تهیه آلبوم به صورت دیجیتال و یا فتو-آلبوم نیز انجام می‌گیرد که هنرجویان باید مهارت آن را نیز کسب کنند.

واحد یادگیری

جست و جو و بایگانی عکس

برای بایگانی منظم و دقیق عکس ها و نیز طراحی آلبوم برای آن ها، هنرجویان چه راهکاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت آرشیو و دسته بندی عکس ها در آتلیه و اهمیت آن را فرا می گیرند. همچنین می آموزند که چگونه عکس مورد نظر خود را از بین تصاویر بایگانی شده بیابند.

استاندارد عملکرد

■ انتخاب عکس ها و بایگانی آن ها به وسیله رایانه و گرفتن خروجی بر اساس اهداف و سفارش مشتری.

اهمیت بایگانی (آرشیو)

آیا تاکنون فکر کرده‌اید در یک کتابخانه بسیار بزرگ، کتابداران چگونه کتاب‌های موردنظر را پیدا می‌کنند یا مسئولان بایگانی‌های مدارس، اداره‌ها و دانشگاه‌ها چگونه یک پرونده را به سرعت پیدا می‌کنند؟ همه ما از اهمیت نظم در زندگی باخبر هستیم و می‌دانیم بدون نظم، مشکلات بسیاری در زندگی ما به وجود می‌آید. اهمیت نظم در زندگی آن قدر بالاست که حضرت علی (ع) در آخرین وصیت خود به فرزندان، خانواده و دیگر مسلمانان می‌فرماید: شما را به تقوی الهی و نظم در کارهایتان توصیه می‌کنم.

أَوْصِيكُمْ وَ جَمِيعَ وَلَدِي وَ أَهْلِي وَ مَنْ بَلَغَهُ كِتَابِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ نَظْمٍ أَمْرُكُمْ، نهج البلاغه، نامه ۱۳۵

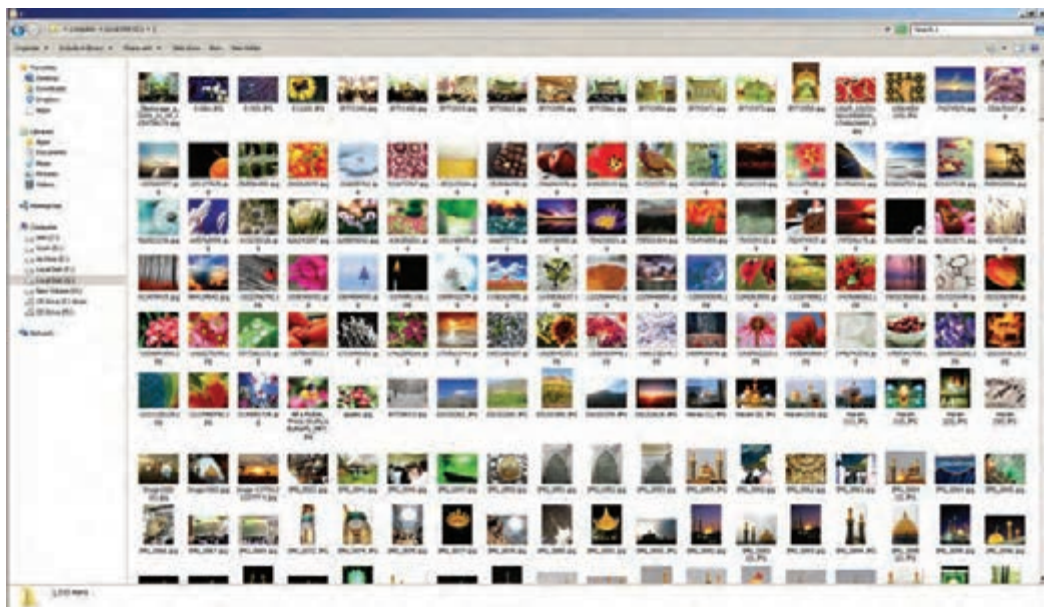

کتابخانه - تصویر ۱ ▲

بایگانی - تصویر ۲ ▲

تصور کنید یک عکاس قصد دارد عکس مشخصی را که سال‌ها پیش گرفته است، بلافاصله پیدا کند. در صورتی که بایگانی منظم و دسته‌بندی شده‌ای نداشته باشد، پیدا کردن این عکس شبیه پیدا کردن سوزن در انبار کاه است (تصویر ۳).

عکس‌های دسته‌بندی نشده - تصویر ۳ ▲

در گذشته که عکس‌ها را در آلبوم قرار می‌دادند برای یادآوری مکان و زمان عکاسی معمولاً پشت یا روی عکس توضیح کوتاهی می‌نوشتند (تصویر ۴).

تصویر ۴ ▲

برای نام‌گذاری پوشه‌ها در رایانه چگونه عمل می‌کنید؟

.....

عکس‌های خود را بر چه اساسی دسته‌بندی می‌کنید؟

.....

آیا از نرم‌افزار خاصی برای دسته‌بندی و پیدا کردن عکس‌ها

استفاده می‌کنید؟.....

.....

امروزه با فراگیر شدن عکاسی دیجیتال، با انبوهی از عکس‌ها روبه‌رو هستیم که دسته‌بندی و بایگانی درست آن‌ها بسیار مهم است.

آیا تاکنون عکس‌های خود را دسته‌بندی و آرشیو کرده‌اید؟ چگونه؟.....

.....

.....

به یک آتلیه عکاسی مراجعه کنید و از مسئولان آنجا بپرسید چگونه عکس‌های مشتریان را بایگانی می‌کنند و برای پیدا کردن یک عکس چه راهکارهایی دارند؟

فعالیت کارگاهی

بایگانی عکس‌ها

اکنون که با اهمیت دسته‌بندی و بایگانی عکس‌ها آشنا شدید، باید به دنبال روشی برای دسته‌بندی فایل‌های عکس باشیم تا هر زمان به عکسی نیاز داشتیم، به راحتی به آن دسترسی پیدا کنیم.

فعالیت کارگاهی

- تعداد ۲۰ عکس متفاوت از روزنامه‌ها و مجلات جدا کنید و آن‌ها را به موضوعات مختلف تقسیم‌بندی کنید. عکس‌های مشابه را داخل یک پاکت قرار دهید و روی هر پاکت موضوع عکس‌ها را یادداشت کنید.

- زیر هر کدام از عکس‌ها سه کلمه که معرف هر عکس باشد، بنویسید:

تصویر ۵ ▲

.....###

تصویر ۶ ▲

.....###

تصویر ۷ ▲

.....###

تصویر ۸ ▲

.....###

▲ تصویر ۹

.....###

▲ تصویر ۱۰

.....###

▲ تصویر ۱۱

.....###

▲ تصویر ۱۲

.....###

▲ تصویر ۱۳

.....###

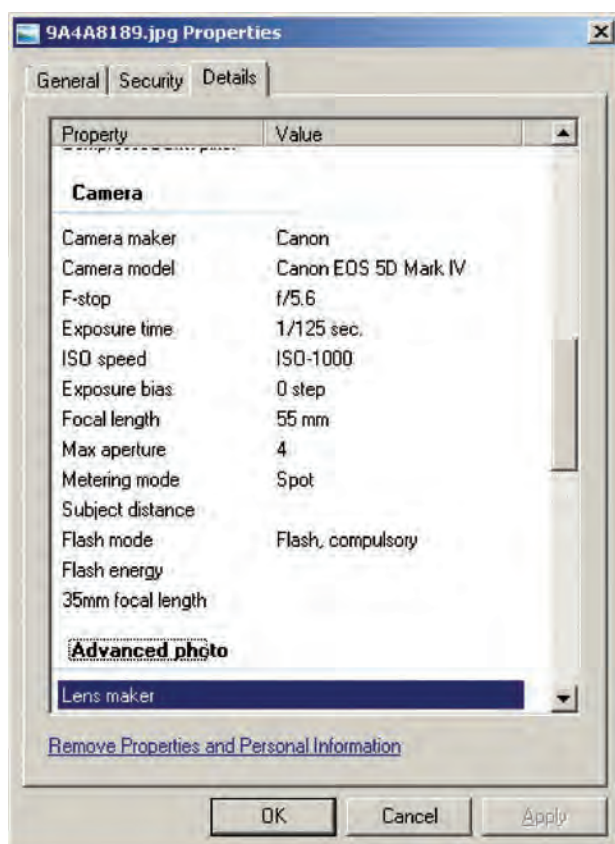

▲ تصویر ۱۴

.....###

این کلمات کلیدی می‌توانند شامل موضوع عکاسی، مکان، نام افراد، اشیای حاضر، نام عکاس و یا هر مشخصه دیگری در عکس باشد.

وقتی شما با یک دوربین دیجیتال عکاسی می‌کنید، دوربین اطلاعاتی همراه با عکس شما ذخیره می‌کند که شامل مدل دوربین، لنز مورد استفاده، اطلاعات نوردهی، تاریخ و ساعت عکاسی و بسیاری اطلاعات دیگر است. برای دیدن این اطلاعات می‌توانید روی یک عکس jpg راست کلیک کنید و گزینه properties را انتخاب نمایید و در پنجره باز شده روی قسمت details کلیک کنید (تصویر ۱۵).

تصویر ۱۵ ▲

برای افزودن برچسب (tag) به برخی فایل‌ها می‌توان از طریق ویندوز و بدون نرم‌افزار خاصی عمل کرد. مثلاً فایل‌های با پسوند jpg را می‌توان با این روش برچسب‌دار کرد.

آیا می‌توان با نام‌گذاری پوشه‌ها در رایانه، دسته‌بندی مناسبی برای تصاویر انجام داد؟

برای عکس‌هایی که شامل چند موضوع هستند، چه باید کرد؟ استفاده از شیوه نام‌گذاری پوشه‌ها در رایانه ایده خوبی است که به این وسیله می‌توان موضوعات مشابه را در یک پوشه قرار داد، ولی این روش خالی از اشکال نیست؛ زیرا یک عکس ممکن است شامل چند موضوع متفاوت باشد که هم‌زمان باید در چند پوشه قرار گیرد.

آیا می‌دانید یکی از اصلی‌ترین راه‌ها برای دسته‌بندی عکس‌ها استفاده از کلمات کلیدی (Keyword) یا قابلیت برچسب‌گذاری (tag) فایل‌ها است؟

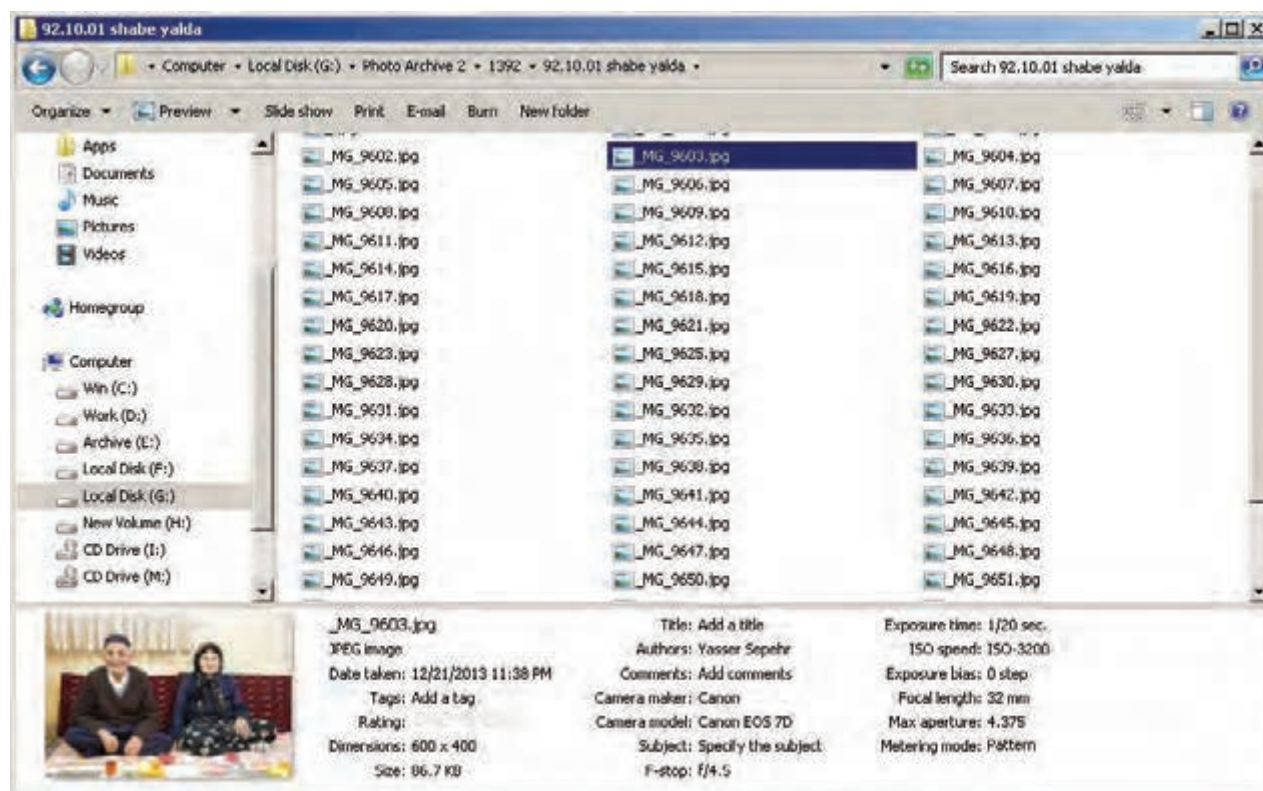
تصویر ۱۶ ▲

علاوه بر این اطلاعات، خودمان هم می‌توانیم برخی اطلاعات دیگر را به تصویر اضافه کنیم. از جمله نام عکاس، متن کوتاهی درباره عکس و از همه مهم‌تر کلمات کلیدی یا برچسب (تصویر ۱۶).

چگونه در ویندوز به عکس‌ها برچسب اضافه کنیم؟

کپی کنید. با این روش نام‌گذاری، می‌توان به راحتی پوشه‌ها را بر اساس الفبا مرتب کرد. ابتدا پوشه حاوی عکس‌ها را باز کنید و روی یکی از عکس‌ها کلیک کنید. به جزئیاتی که در پایین صفحه دیده می‌شود، نگاهی بیندازید (تصویر ۱۷). چه اطلاعاتی درباره عکس می‌بینید؟

ابتدا دقت کنید که برای هر یک از پوشه‌های عکس، نام مناسبی انتخاب کنید. برای این که فایل‌ها با نظم در رایانه قرار بگیرند، بهتر است از یک روش مشخص برای نام‌گذاری پوشه‌ها استفاده کنید. یکی از روش‌های مناسب استفاده از تاریخ عکاسی همراه با موضوع عکاسی است. مثلاً عکس‌های شب یلدا را در پوشه‌ای به نام 92.10.01 Shabe yalda

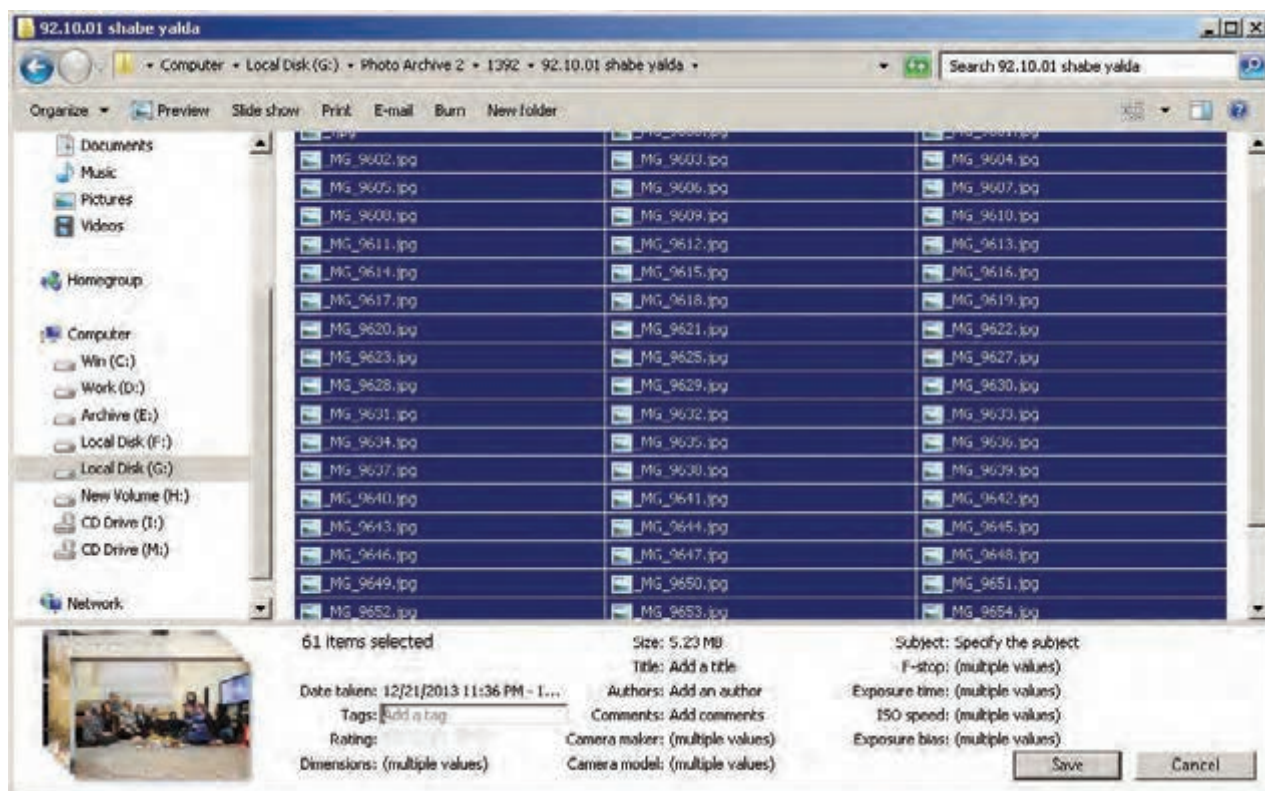

تصویر ۱۷ ▲

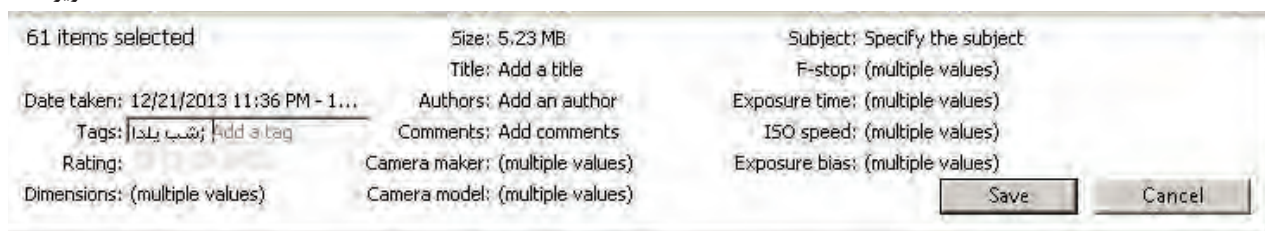
می‌توانیم مکان عکاسی را نیز اضافه کنیم. به همین منظور بعد از شب یلدا علامت نقطه ویرگول ؛ می‌گذاریم و مثلاً می‌نویسیم «منزل پدربزرگ» و یا هر مکان دیگری. بعد از اضافه کردن برچسب، دکمه Save را کلیک می‌کنیم. سپس به هر کدام از عکس‌ها، اسامی افراد حاضر در عکس و موضوعات دیگر را نیز

در میان اطلاعاتی که نشان داده می‌شود کلمه Tags را پیدا کنید. عنوان «شب یلدا» را به همه عکس‌ها تگ کرده و کار را شروع می‌کنیم. برای این کار تمام عکس‌ها را انتخاب می‌کنیم و در پایین صفحه لینک Show more details و سپس Add a tag را کلیک می‌کنیم و می‌نویسیم «شب یلدا» (تصاویر ۱۸ و ۱۹).

تگ می‌کنیم. ممکن است عکس‌هایی از انار، هندوانه یا آجیل و یا «آجیل» را نیز تگ می‌کنیم. با این روش، همه تصاویر را بر نظیر آن گرفته باشید که به آن عکس‌ها کلمه «انار»، «هندوانه» اساس موضوعشان برچسب می‌زنیم.

▲ تصویر ۱۸

▲ تصویر ۱۹

نکته مهم در برچسب‌گذاری، استفاده از کلمات کلیدی مناسب است که بعداً بتوان به راحتی عکس‌های مورد نظر را از میان انبوه تصاویر پیدا کرد.

توجه

تعدادی از عکس‌های خود را در یک پوشه کپی کنید و تمامی تصاویر را با روش بالا برچسب‌گذاری کنید.

فعالیت کارگاهی

نرم افزارهای مدیریت تصاویر

تصویر ۲۰
آیکن نرم افزار Adobe Bridge

تصویر ۲۱
آیکن نرم افزار Lightroom

نرم افزارهای متفاوتی برای مدیریت تصاویر وجود دارند که Adobe Bridge و Adobe Lightroom از این جمله‌اند. با استفاده از نرم افزار Adobe Bridge می‌توانید به عکس‌های خود کلمات کلیدی اضافه کنید، آن‌ها را دسته‌بندی کنید و هنگام نیاز، عکس مورد نظر را به آسانی پیدا کنید (تصویر ۲۲).

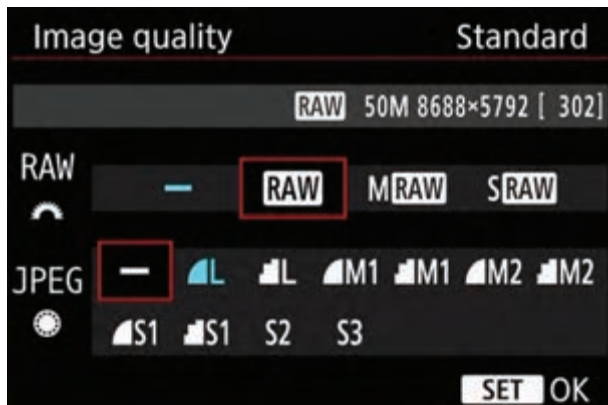
تصویر ۲۲

اگر ما اصول کار را فرا بگیریم و بیاموزیم چگونه عکس‌ها را دسته‌بندی کنیم، دیگر تفاوتی ندارد با چه نرم‌افزاری کار کنیم.

بررسی کنید چه نرم‌افزارهای دیگری برای مدیریت تصاویر وجود دارند؟ شما کار با کدام نرم‌افزار را ترجیح می‌دهید؟ چرا؟

فعالیت کارگاهی

▲ تصویر ۲۳

همان‌گونه که اشاره شد، در محیط ویندوز فقط به برخی فایل‌ها از جمله فایل‌های با پسوند jpg می‌توان برچسب اضافه کرد. در صورتی که اکثر اوقات ما برای بالا بردن کیفیت و توانایی ویرایش بیشتر عکس، به صورت خام (RAW) عکاسی می‌کنیم. همه دوربین‌های حرفه‌ای قابلیت عکاسی به صورت RAW را دارند (تصویر ۲۳). با برخی از دوربین‌های خانگی نیز می‌توان به صورت خام عکاسی کرد. پسوند فایل‌های RAW در هر دوربین متفاوت است.

مدل دوربین خود و دو تن از دوستانتان را در جدول زیر بنویسید. اگر قابلیت عکاسی با فرمت خام دارند، پسوند فایل RAW هر دوربین را بنویسید.

مدل دوربین	فرمت فایل RAW

فعالیت کارگاهی

مدیریت تصاویر توسط نرم‌افزار Adobe Bridge

برای دسته‌بندی و مدیریت عکس‌ها ابتدا باید آن‌ها را به رایانه انتقال داد و در یک مکان مشخص ذخیره کرد. عکس‌ها را با روش‌های مختلفی می‌توان به رایانه منتقل کرد. وصل کردن دوربین با کابل یو‌اس‌بی (USB) به رایانه و استفاده از کارت‌خوان دو روش متداول است. در دوربین‌های مجهز به وای‌فای (Wi-Fi) انتقال بی‌سیم نیز امکان‌پذیر است.

دقت کنید یک بخش مشخص از هارددیسک خود را به عکس‌های خود اختصاص دهید و از ذخیره کردن عکس‌ها به صورت پراکنده در مکان‌های مختلف خودداری کنید. بهتر است برای امنیت بیشتر، همیشه حداقل یک نسخه پشتیبان (Backup) از عکس‌ها در مکان دیگری نگهداری کنید تا اگر به هر دلیلی عکس‌های خود را از دست دادید، نسخه دیگری از آن‌ها در دست داشته باشید.

توجه

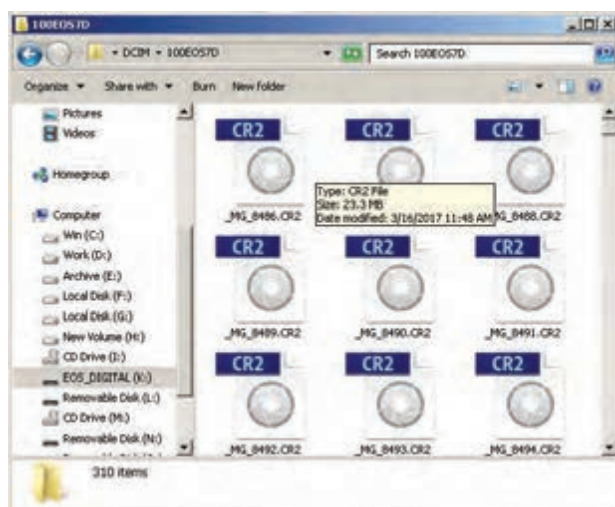
▲ تصویر ۲۴

▲ تصویر ۲۵

▲ تصویر ۲۶

▲ تصویر ۲۷ – کپی کردن تصاویر از طریق ویندوز

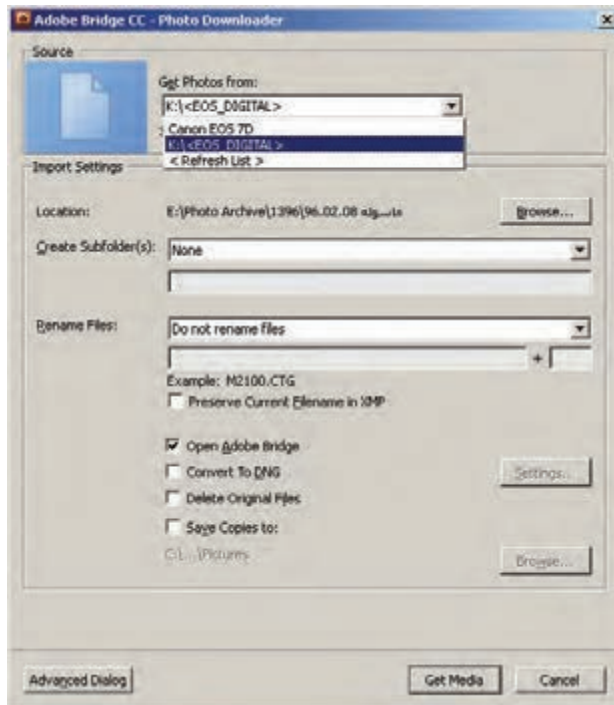
انتقال می‌تواند با ویندوز یا با نرم‌افزارهای جانبی انجام شود. استفاده از نرم‌افزارهایی مانند Adobe Bridge امکاناتی مانند تبدیل فرمت، امکان پشتیبان‌گیری و نظیر آن‌ها را فراهم می‌کند. در این جا می‌خواهیم از نرم‌افزار Adobe Bridge استفاده کنیم. (تصویر ۲۷)

▲ تصویر ۲۸ – Adobe Bridge – انتقال تصاویر به رایانه با نرم‌افزار

نرم‌افزار Adobe Bridge را باز کنید. دوربین را به رایانه وصل و سپس آن را روشن کنید یا کارت حافظه دوربین را در کارت‌خوان متصل به رایانه قرار دهید. از منوی File گزینه Get Photos from Camera را انتخاب کنید (تصویر ۲۸).

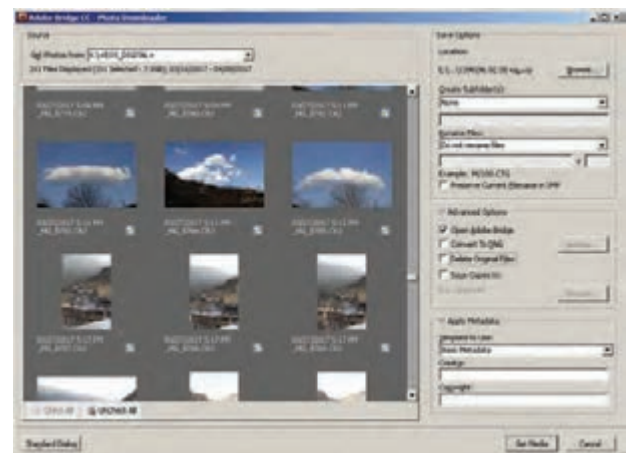
سپس گزینه Get Media را کلیک کنید تا فایل‌ها به هارددیسک شما منتقل شوند. می‌توانید گزینه Advanced Dialogue را کلیک کنید تا به تنظیمات بیشتری دسترسی داشته باشید (تصویر ۳۰).

تصویر ۲۹ ▲

در اولین گزینه از پنجره باز شده دوربین یا کارت‌خوان را از فهرست انتخاب کنید. می‌توانید مکان مورد نظر را برای کپی کردن عکس‌ها روی رایانه انتخاب کنید. پوشه مقصد را همان‌گونه که آموختید، با تاریخ و موضوع عکاسی نام‌گذاری کنید (تصویر ۲۹).

می‌توانید گزینه Convert to DNG را علامت بزنید تا فرمت فایل‌های خام هنگام انتقال به رایانه به DNG تبدیل شود. با علامت زدن گزینه Save Copies to و انتخاب مکان مورد نظر می‌توانید یک نسخه پشتیبان از فایل‌های خود داشته باشید.

تصویر ۳۰ ▲

با هم‌کلاسی‌های خود بررسی کنید که هر کدام از گزینه‌های پنجره Photo Downloader چه کاری انجام می‌دهد.

کار گروهی

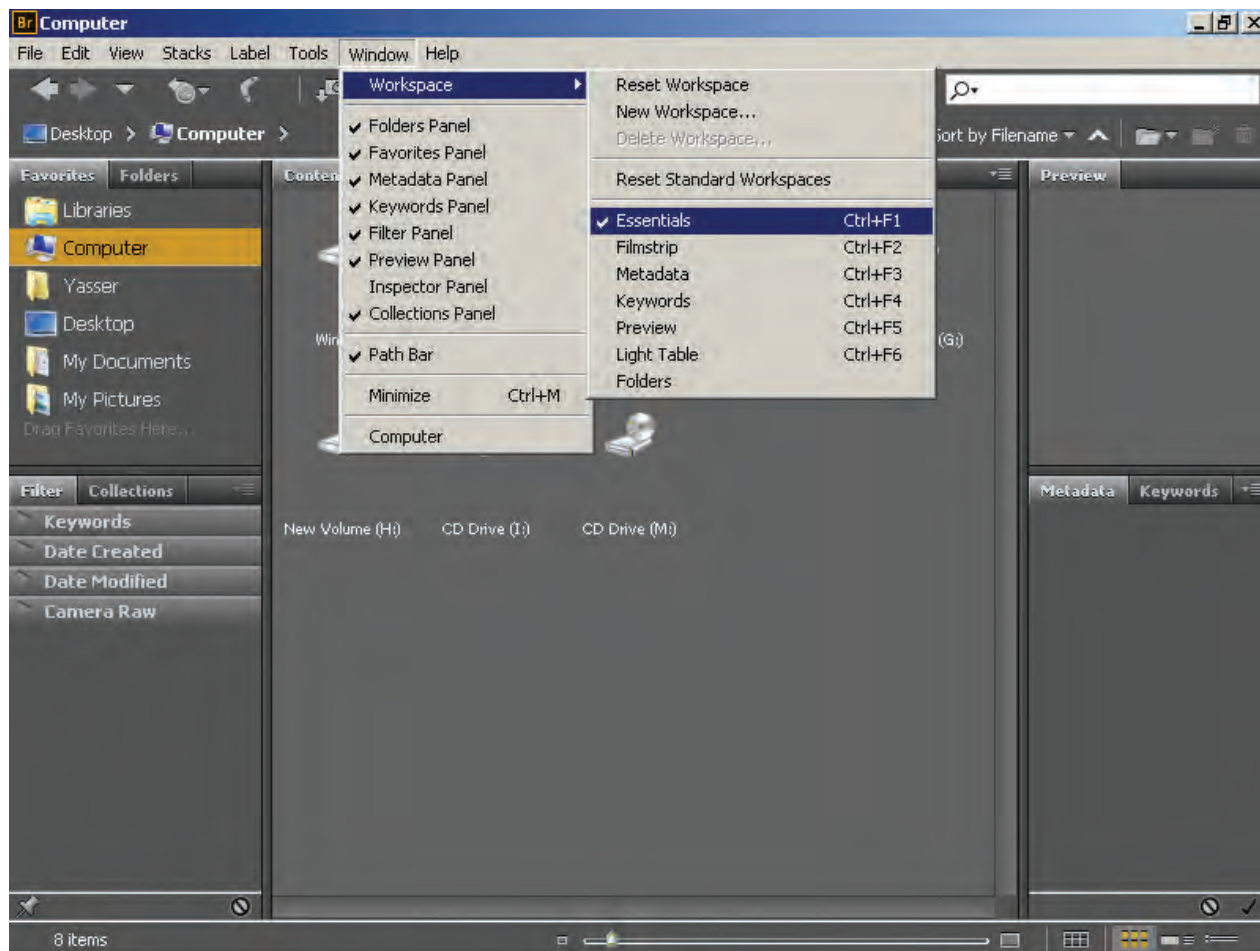
درباره پسوند فایل DNG تحقیق کنید و مزیت‌های آن را نسبت به فرمت خام دوربین ذکر کنید.

جست و جو

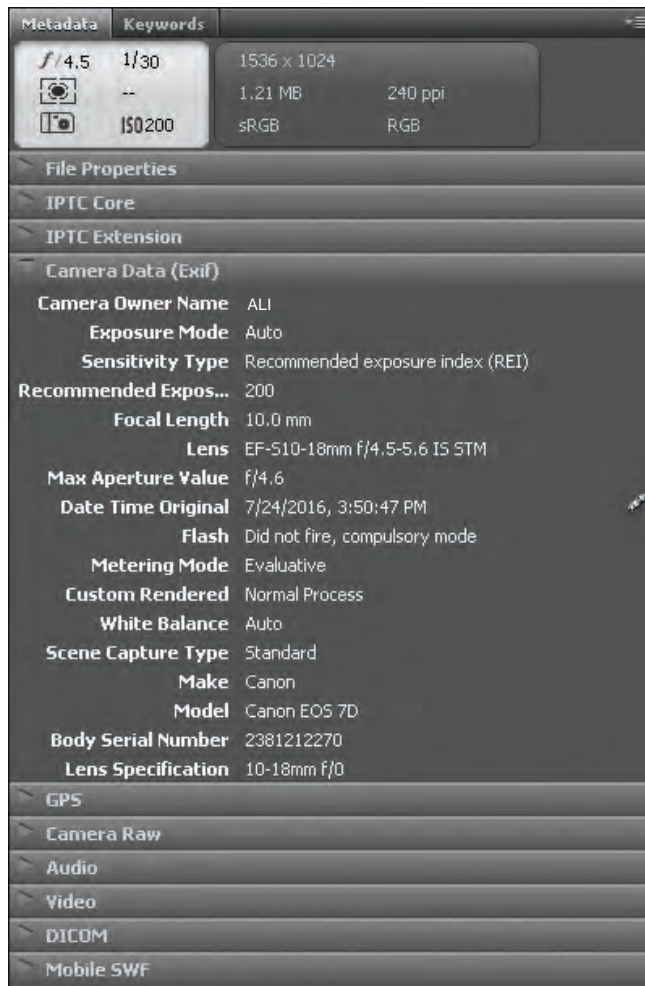
اکنون که فایل‌های خود را به رایانه انتقال داده‌اید، می‌خواهیم با استفاده از نرم‌افزار Adobe Bridge به فایل‌ها، کلمات کلیدی اضافه کنیم. این روش همانند افزودن tag به فایل‌ها در ویندوز ولی ساده‌تر است.

یک پوشه از عکس‌های خود را در نرم‌افزار Adobe Bridge باز کنید. حالت فضای کاری نرم‌افزار را Essentials تنظیم کنید. (برای انجام این کار از منوی Window گزینه Workspace و سپس Essentials را انتخاب کنید) (تصویر ۳۱).

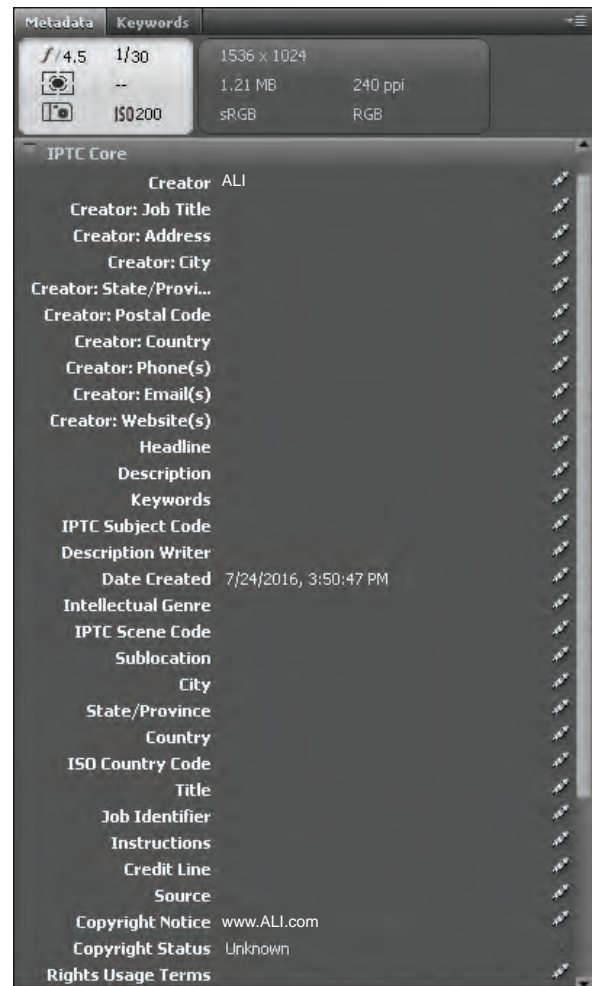
تصویر ۳۱ ▲

EXIF که دوربین همراه با فایل ذخیره می‌کند، اطلاعات دیگری موسوم به IPTC وجود دارد که باید خودتان تکمیل کنید و شامل اطلاعاتی مربوط به عکاس، موضوع عکاسی و از همه مهم‌تر کلمات کلیدی یا Keyword است (تصویر ۳۳).

تصویر ۳۳

روی یکی از تصاویر کلیک کنید و در سمت راست پنجره نرم‌افزار، سربرگ Metadata را ببینید. می‌توانید در بخش Camera Data (EXIF) اطلاعات کاملی از دوربین و تنظیمات آن برای این عکس مشاهده کنید (تصویر ۳۲). علاوه بر اطلاعات

تصویر ۳۲

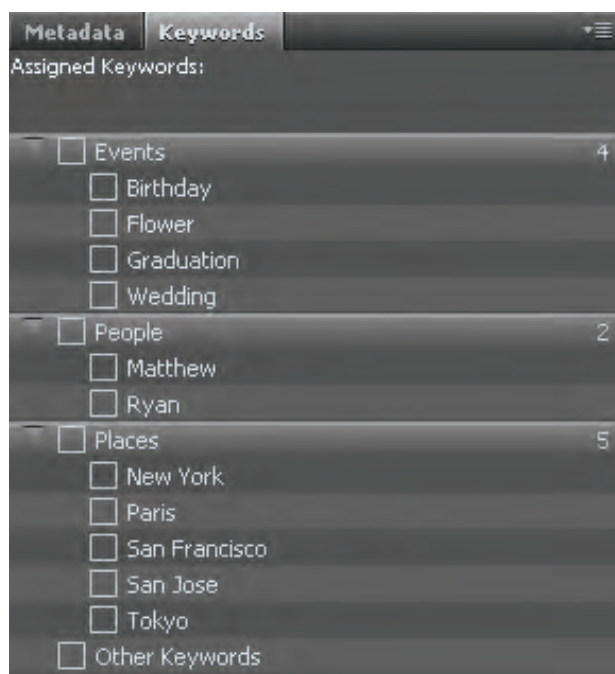
به اطلاعات EXIF عکستان دقت کنید و بر اساس آن جدول زیر را پر کنید:

سرعت شاتر	لنز مورد استفاده		
دیافراگم	فاصله کانونی لنز		
حالت نوردهی	تاریخ و ساعت عکاسی		
ایزو	مدل دوربین		

فعالیت کارگاهی

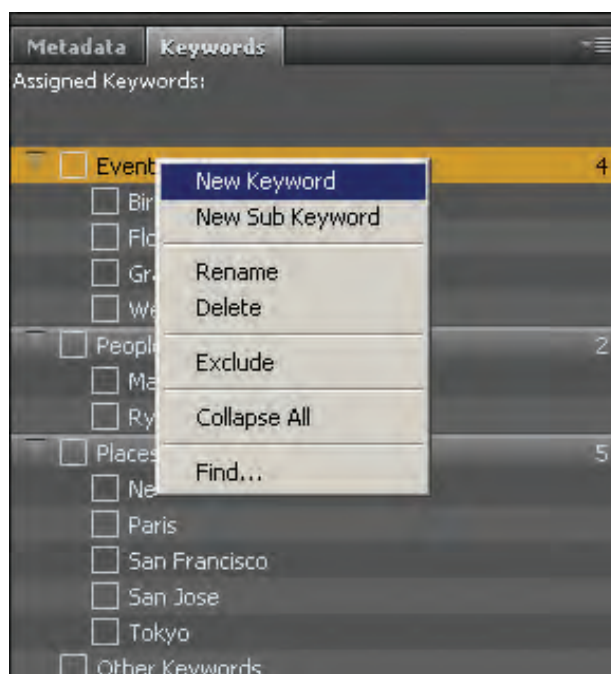

کلیدی مورد نظر را اضافه کنید یا از کلمات کلیدی موجود استفاده کنید. به طور پیش فرض کلمات کلیدی در چهار گروه رویدادها (Events)، افراد (People)، مکان‌ها (Places) و کلمات کلیدی دیگر تقسیم‌بندی شده‌اند.

تصویر ۳۴ ▲

Keyword ها در حقیقت همان اطلاعاتی هستند که ویندوز از آن‌ها به عنوان tag نام می‌برد. برای راحتی بیشتر در وارد کردن کلمات کلیدی برای عکس، یک سربرگ دیگر در کنار Metadata به نام Keywords وجود دارد. بر روی آن کلیک کنید (تصویر ۳۴). در این بخش می‌توانید به راحتی کلمات

تصویر ۳۵ ▲

دسته اضافه کنید (تصویر ۳۵). برای افزودن یک کلمه کلیدی به عکس، آن را انتخاب کرده و کلمه کلیدی مورد نظر را علامت می‌زنیم.

می‌توانید با راست کلیک کردن روی این بخش و انتخاب New Keyword دسته جدیدی به فهرست اضافه کنید یا با راست کلیک کردن روی محتویات یا عنوان یک دسته و انتخاب New Sub Keyword زیرگروه جدیدی به کلمات کلیدی آن

همان گونه که قبلاً آموختید، به هر کدام از عکس‌ها کلمات کلیدی شامل موضوع، مکان عکاسی و افراد را اضافه کنید. برای راحتی کار و افزودن یک کلمه کلیدی به تعدادی عکس، آن‌ها را انتخاب کنید و کلمه کلیدی مورد نظر را علامت بزنید.

فعالیت کارگاهی

فتوشاپ به تنهایی امکان بازکردن فایل خام را ندارد بلکه با کمک یک برنامه جانبی به نام Adobe Camera Raw که همراه با فتوشاپ نصب می‌شود، می‌توان فایل‌های خام را باز و ویرایش کرد (تصویر ۳۶).

همان‌طور که می‌دانید فایل‌های تصویری با پسوند jpg را می‌توان به راحتی با هر نرم‌افزار ویرایشی باز کرد ولی هنگامی که به صورت RAW عکاسی می‌کنید، به نرم‌افزارهای ویژه‌ای نیاز دارید تا بتوانید این فایل‌ها را باز و ویرایش کنید. نرم‌افزار

▲ پنجره Adobe Camera RAW تصویر ۳۶

انجام داد و سپس با فرمت مورد نظر ذخیره کرد. امکان ذخیره کردن تصویر با فرمت دلخواه بدون بازکردن در فتوشاپ نیز وجود دارد. به این منظور دکمه Save Image را می‌زنیم و تصویر را ذخیره می‌کنیم.

هنگامی که یک فایل خام را در Adobe Bridge دوبار کلیک می‌کنیم، پلاگین Adobe Camera RAW که به اختصار ACR نیز نامیده می‌شود، باز شده و امکان ویرایش عکس وجود دارد. پس از انجام ویرایش می‌توان با کلیک کردن Open Image تصویر را در فتوشاپ باز کرد و عملیات تکمیلی ویرایش را

بعضی مواقع هنگام باز کردن یک فایل خام، با پیغام خطای روبه رو مواجه می‌شویم و نمی‌توانیم فایل را باز کنیم. بررسی کنید علت این پیغام خطا چیست و چگونه می‌توان مشکل را حل کرد؟

تصویر ۳۷ ◀

..... انتخاب خود را بنویسید.
.....
.....
.....

پس از عکاسی و انتقال تصاویر به رایانه و قبل از ویرایش، از بین عکس‌ها، تصاویر مناسب را انتخاب می‌کنیم. شما برای انتخاب تصاویر چه ملاک‌هایی را در نظر می‌گیرید؟ از بین عکس‌های زیر کدامیک را انتخاب می‌کنید؟ دلیل

تصویر ۳۸ ▲

تصویر ۳۹ ▲

تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۱ ▲

همزمان کلیدهای Ctrl و یکی از اعداد ۰ تا ۵ به اندازه مد نظر، به تصاویرتان ستاره بدهید. همچنین می‌توانید از برچسب‌های رنگی استفاده کنید بدین صورت که از منوی label یکی از گزینه‌های بخش Label را انتخاب کنید یا با کلیدهای ترکیبی Ctrl و یکی از اعداد ۶ تا ۹ این کار را انجام دهید (تصویر ۴۲).

یکی از امکانات جالب Adobe Bridge امکان درجه‌بندی و برچسب‌های رنگی برای تصاویر است. با این روش می‌توانید به هر کدام از عکس‌ها از یک تا پنج ستاره اختصاص دهید. برای این کار می‌توانید پس از انتخاب عکس یا عکس‌های مورد نظرتان، از منوی Label در بخش Rating تعداد ستاره مورد نظرتان را انتخاب کنید یا با زدن

تصویر ۴۲

انتخاب کلید جهتی پایین، بعضی از عکس‌ها را از انتخاب خارج کرد. هنگامی که انتخاب عکس‌ها به پایان رسید، کلید Esc را می‌زنیم و هم اکنون می‌توان روی عکس‌های منتخب، عملیات مورد نظر را انجام دهیم.

یکی دیگر از امکانات Adobe Bridge حالت بازبینی است که می‌توان با کلیدهای میان‌بر B و Ctrl به بازبینی سریع عکس‌ها و انتخاب عکس‌های مورد نظر پرداخت (تصویر ۴۳). با کلیدهای جهتی راست و چپ، بین عکس‌ها حرکت کرد و با

▲ تصویر ۴۳

یک پوشه از عکس‌هایتان را در نرم‌افزار Adobe Bridge باز کنید و با دقت به تصاویرتان بنگرید و آن‌ها را بررسی کنید. می‌توانید با زدن دکمه Space روی صفحه‌کلید، هر عکس را به صورت تمام‌صفحه ببینید؛ همچنین با یک‌بار کلیک کردن روی عکس تمام صفحه، آن را از نمای نزدیک‌تری ببینید. به بهترین تصاویرتان پنج ستاره بدهید و همین‌طور رتبه‌بندی تصاویر را با ستاره‌های کمتر برای عکس‌های دیگر ادامه دهید. می‌توانید از برجسب‌های رنگی نیز استفاده کنید.

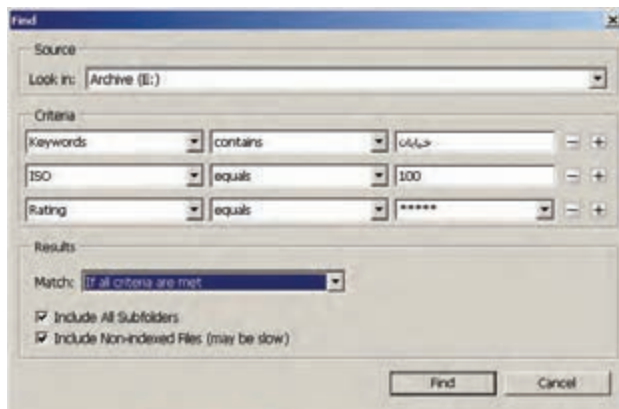
فعالیت کارگاهی

روش جست و جو در آرشیو

تصویر ۴۴ ▲

تصویر ۴۵ ▲

همان‌گونه که در ابتدای این پودمان آمد، مهم‌ترین هدف از یک بایگانی منظم، سهولت پیدا کردن یک عکس است. اکنون که روش‌های مختلف برای مدیریت تصاویر را آموخته‌اید و با استفاده از نرم‌افزارهای مختلف می‌توانید به تصاویر برچسب و کلمات کلیدی اضافه کنید و یک آرشیو منظم از تصاویرتان دارید که درجه‌بندی شده‌اند، می‌خواهیم روش جست و جو در این آرشیو و پیدا کردن تصویر مورد نظر را بیاموزیم.

فعالیت کارگاهی

با استفاده از نرم‌افزار Adobe Bridge یکی از پوشه‌های عکستان را باز کنید. (مثلاً پوشه عکس‌های شب یلدا را باز کنید. در سمت چپ پنجره Adobe Bridge به پانل Filter توجه کنید) (تصویر ۴۴).

چه گزینه‌هایی در این بخش وجود دارند؟ ممکن است گزینه‌هایی که می‌بینید با تصویر بالا تفاوت داشته باشند. به گزینه Keywords دقت کنید. تمامی کلمات کلیدی مربوط به فایل‌هایی که در این پوشه وجود دارند، در این بخش دیده می‌شوند. می‌توانید با کلیک کردن روی هر کلمه کلیدی، عکس‌های مربوط به آن را ببینید. با استفاده از گزینه‌های دیگر نیز می‌توانید محدوده عکس‌های مورد نظر را مشخص کنید. مثلاً عکس‌های دسته‌جمعی که پنج‌ستاره دارند. می‌بینید که به راحتی از بین تعداد زیادی عکس، می‌توانید عکس‌های مورد نظرتان را جدا کنید.

برای جست و جوی دقیق‌تر، می‌توانید از گزینه Find از منوی Edit استفاده کنید یا کلیدهای ترکیبی Ctrl و F را بزنید. با استفاده از این گزینه به راحتی می‌توان معیارهای متفاوت و متنوعی برای جست و جوی فایل‌ها ایجاد کرد. با استفاده از دکمه + و - می‌توانید یک معیار را اضافه یا کم کنید (تصویر ۴۵).

با استفاده از گزینه Find و با کمک هنرآموز خود، تصاویری را پیدا کنید که شامل کلمه کلیدی خیابان باشند، با ایزو ۱۰۰ عکاسی شده و پنج ستاره داشته باشند. می‌توانید با توجه به کلمات کلیدی که به عکس‌هایتان داده‌اید، جست و جوی متفاوت دیگری را انجام دهید.

با استفاده از پنجره Find فایل‌ها را با چه معیارها و ضوابطی می‌توان جست و جو کرد؟ گزینه‌های بخش Criteria را در یک جدول بنویسید و برای هر گزینه توضیح کوتاهی درج کنید.

ارزشیابی شایستگی جست و جو و بایگانی عکس

شرح کار:

مهارت بایگانی عکس‌ها در رایانه با رعایت اصول کاربردی و توانایی جست و جو و پیدا کردن عکس‌های بایگانی شده

استاندارد عملکرد:

انتخاب عکس‌ها و بایگانی آن‌ها به وسیله رایانه و گرفتن خروجی بر اساس اهداف و سفارش مشتری.

شاخص‌ها:

- ۱- انتخاب تعدادی عکس از حافظه به رایانه و حذف عکس‌های اضافه (عکس‌های ضعیف و غیر قابل چاپ) کنترل فایل به لحاظ ویروس
- ۲- دسته‌بندی تصاویر به نسبت زمان، مکان، موضوع بوسیله نرم‌افزار بایگانی عکس
- ۳- استفاده از نرم‌افزار بایگانی عکس و جدا کردن یک عکس از روی زمان، مکان و یا موضوع
- ۴- اصلاح و ویرایش عکس انتخاب شده (در حد تنظیم نور، رنگ و حذف زوائد) یا برش و کراپ کردن عکس

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه مکان: سایت رایانه یا آتلیه عکاسی

تجهیزات: رایانه، (نرم‌افزار ویرایش عکس P.S / نرم‌افزارهای بایگانی عکس)

ابزار و تجهیزات:

رایانه، نرم‌افزار بایگانی عکس، فایل عکس

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	انتقال فایل عکس به رایانه	۱	
۲	دسته‌بندی عکس‌ها بر اساس زمان، مکان و موضوع	۲	
۳	انتخاب عکس	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: مسئولیت پذیری، درستکاری، مراقبت در برابر اتصالات برق در رایانه	۲	
میانگین نمرات			※

※ حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

واحد یادگیری ۲

طراحی آلبوم

برای ویرایش عکس‌ها و طراحی یک آلبوم عکس یا کارپوشه، هنرجویان چه راهکاری را تجربه می‌کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت‌های ویرایش و آماده‌سازی تصاویر برای طراحی آلبوم عکس را می‌آموزند و با توجه به عناصر و کیفیت‌های بصری یک آلبوم دیجیتال طراحی می‌کنند. همچنین هر هنرجو منتخبی از عکس‌های خود را به صورت یک کارپوشه (پورتفولیو) طراحی می‌کند.

استاندارد عملکرد

■ تهیه آلبوم دیجیتال در ابعاد متنوع بر اساس سلیقه مشتری طبق استانداردهای حرفه‌ای و به وسیله نرم‌افزارهای تخصصی. (تهیه آلبوم در اندازه‌های متنوع، تنوع در طراحی صفحات، جنس و جلد آلبوم)

مقدمه

فراگیر شد، طراحی آلبوم است. هم اکنون به جای آلبوم‌های قدیمی که تعدادی عکس یک‌شکل و یک‌اندازه کنار هم قرار می‌گرفتند؛ امکان طراحی جذاب صفحات آلبوم و کنار هم قرار دادن عکس‌ها با اندازه‌های متفاوت و حتی درج متن در کنار تصویر به راحتی وجود دارد.

آلبوم‌های عکس می‌توانند موضوعات متنوعی داشته باشند، از آلبوم‌های خانوادگی گرفته تا آلبوم‌هایی با موضوعات همایش، سمینار و مراسم و همچنین آلبوم‌های تجاری مربوط به محصولات یک کارخانه و یا نمونه یک‌های یک شیرینی‌فروشی تا کارپوشه که برای ورود به بازار کار حرفه‌ای بسیار ضروری است.

در گذشته که عکاسی دیجیتال وجود نداشت، عکس‌ها را چاپ می‌کردند و در آلبوم قرار می‌دادند. آلبوم‌های عکس در اندازه‌ها و مدل‌های مختلفی وجود داشتند که هنوز هم ممکن است یک یا تعدادی از این آلبوم‌ها را در منزل داشته باشید.

با فراگیر شدن عکاسی دیجیتال، چاپ عکس‌ها کم‌تر شد و اکنون چاپ عکس و نگهداری آن‌ها در آلبوم‌ها دیگر مانند گذشته رایج نیست و ممکن است بسیاری از عکس‌ها، هیچ‌وقت چاپ نشوند و به صورت فایل در رایانه و یا گوشی‌های همراه باقی بمانند.

با این حال یکی از امکاناتی که از زمان شروع عکاسی دیجیتال،

از چه موضوعات دیگری برای طراحی یک آلبوم عکس می‌توانید نام ببرید؟ با جست و جو در محیط پیرامون خود، موضوعات آلبوم‌های عکس را یادداشت کنید و در کلاس درباره آن‌ها گفتگو کنید.

پرسش کلاسی

کارپوشه

کارپوشه مجموعه‌ای از کارهای هنرجو است که در یک آلبوم نگهداری می‌شود. هدف از طراحی و ساخت کارپوشه نگهداری و به نمایش گذاشتن بهترین کارهای هنرجویان در فرایند آموزش مهارت است. البته در برخی موارد کارپوشه‌ها به منظور ایجاد خودارزشیابی از مهارت‌های آموخته شده و مشاهده پیشرفت تحصیلی هنرجویان بوده و در موارد دیگری شامل مجموعه‌ای از بهترین فعالیت‌های هنرجویان به منظور ارزشیابی و قضاوت توسط هنرآموز تهیه می‌شود. اما کارپوشه محدود به این دو هدف نیست و در دنیای کار و حرفه، نقش مهمی در معرفی افراد در زمینه کارهایی که شایستگی آن را کسب کرده‌اند، دارد. کارپوشه که به آن «پورتفولیو» نیز گفته می‌شود، درواقع رزومه تصویری افراد برای معرفی خود به کارفرما و کسب یک شغل یا استخدام است و به همین دلیل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. برای ساختن یک کارپوشه خوب و مؤثر باید به نکات زیر توجه شود:

- در ارائه کارپوشه به نکات بصری و گرافیک صفحات توجه کنید. تصاویر نیاز به فضای سفید برای بهتر دیده شدن و تأمل دارند. فونت نوشتار، ترکیب‌بندی مناسب تصاویر و نوشتار، حاشیه صفحات و تناسب حجم مطالب و تصاویر رعایت شود.
- یک کارپوشه خوب و موفق می‌تواند معرف ویژگی‌های شخصیتی فرد نیز باشد. در کارپوشه می‌توانید به صورت کوتاه و مؤثر مهارت‌های خود را معرفی کنید.

- یک کارپوشه خیلی طولانی، شلوغ و متنوع، نشان‌دهنده مهارت‌های بالای شما نیست، بلکه باعث می‌شود بررسی آن به زمان بیشتری نیاز داشته باشد و ممکن است کارهای خوب شما دیده نشوند. فقط بهترین آثار خود را که نشان‌دهنده مهارت شما در

هر زمینه است انتخاب کنید. مجموعه ده اثر عالی بهتر از ده اثر متوسط است.
 - بهتر است کارپوشه خود را هم به صورت یک فایل pdf و هم به صورت یک آلبوم چاپی آماده کنید و در جلسات حضوری (مصاحبه و...) نمونه چاپی و هنگام ارسال، نمونه مجازی را ارائه کنید.
 - در ارائه کارپوشه همیشه حقیقت را بگویید، زیرا صداقت بهترین نشانه و معرف شخصیت فرد است. بنابراین دقیقاً در کارپوشه به آنچه که می‌توانید انجام دهید و شایستگی آن را کسب کرده‌اید اشاره کنید.

- چند نمونه کارپوشه را در سایت‌های هنری جست‌وجو و در کارگاه ارائه و درباره ویژگی‌های آنها گفت‌وگو کنید.
 - یک کارپوشه از فعالیت‌های خود تهیه و در کارگاه ارائه کنید.

فعالیت کارگاهی

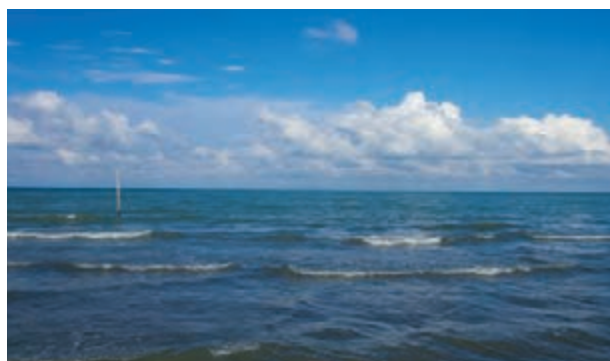

نرم‌افزارهای ویرایش تصاویر

به تصاویر زیر نگاه کنید و نوع ویرایشی را که در هر قسمت انجام شده است، بنویسید.

پیش از ویرایش - تصویر ۱ ▲

پس از ویرایش - تصویر ۲ ▲

پیش از ویرایش - تصویر ۳ ▲

پس از ویرایش - تصویر ۴ ▲

پیش از ویرایش - تصویر ۵ ▲

پس از ویرایش - تصویر ۶ ▲

پیش از ویرایش - تصویر ۷ ▲

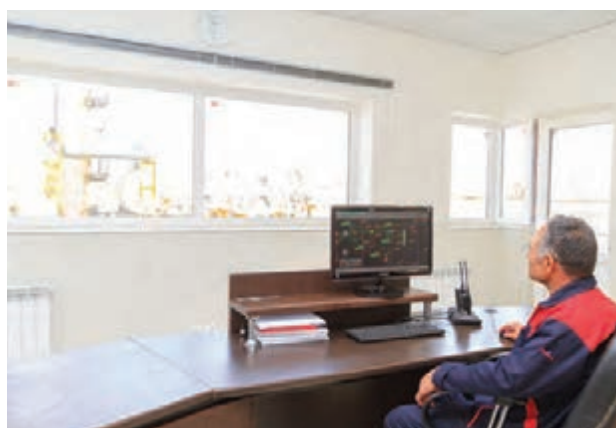
پس از ویرایش - تصویر ۸ ▲

پیش از ویرایش- تصویر ۹ ▲

پس از ویرایش- تصویر ۱۰ ▲

پیش از ویرایش- تصویر ۱۱ ▲

پس از ویرایش- تصویر ۱۲ ▲

پیش از ویرایش- تصویر ۱۳ ▲

پس از ویرایش- تصویر ۱۴ ▲

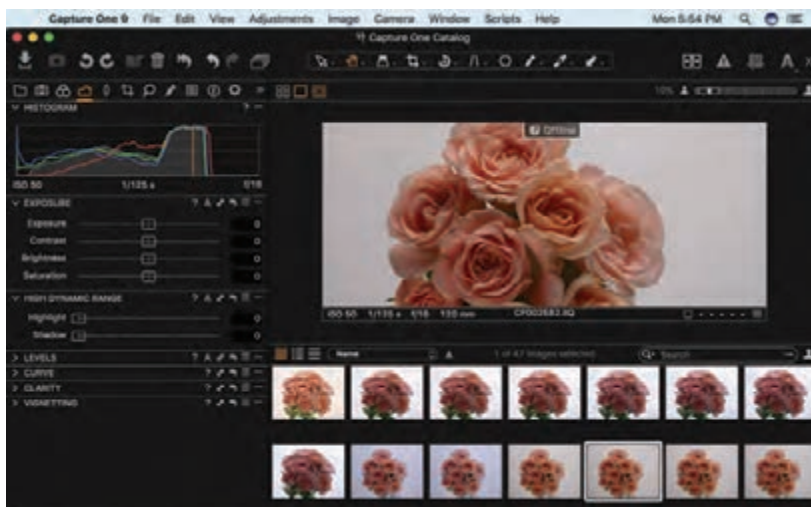
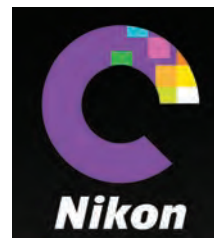
دوربین چندین برابر فایل‌های jpg است و امکان ویرایش زیادی وجودی دارد.

برای بازکردن و ویرایش فایل‌های RAW، به نرم‌افزارهای خاصی نیاز داریم. از جمله نرم‌افزارهای اختصاصی که تولیدکنندگان دوربین‌های عکاسی در لوح فشرده همراه دوربین قرار می‌دهند (تصاویر ۱۵ تا ۱۸).

در سال گذشته با نرم‌افزار فتوشاپ و استفاده از آن برای ویرایش عکس آشنا شدید. همان‌طور که اشاره شد، برای این که تصاویر با کیفیت بالاتر و با امکان ویرایش بهتر و کامل‌تری داشته باشیم؛ می‌توانیم به صورت خام (RAW) عکاسی کنیم. هنگام عکاسی با فرمت RAW در حقیقت تمام اطلاعاتی که سنسور دوربین ثبت می‌کند، بدون دخل و تصرف، در یک فایل ذخیره می‌شوند. به همین دلیل حجم یک فایل خام

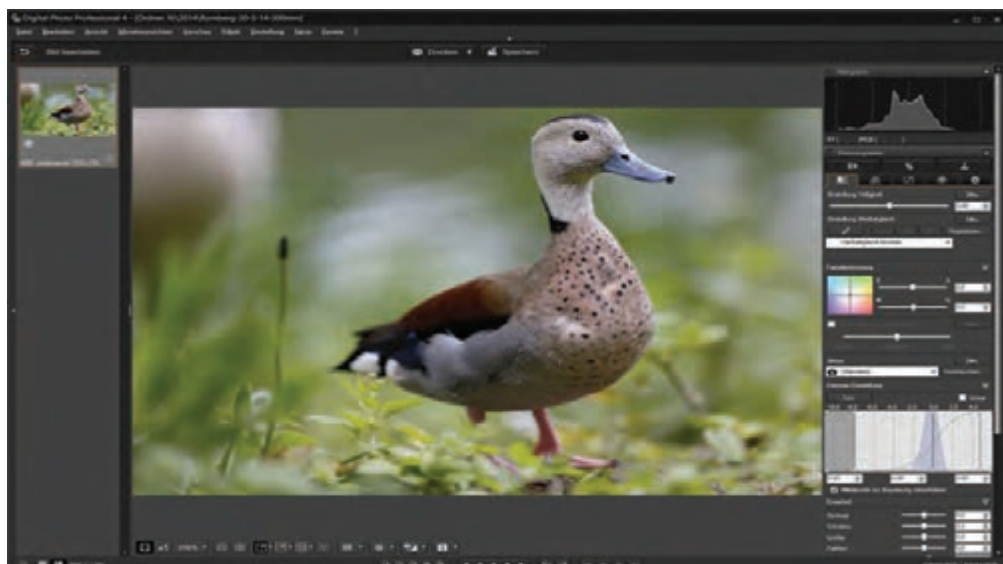

تصویر ۱۵ ▲

تصویر ۱۶ ▲

تصویر ۱۷ ▲

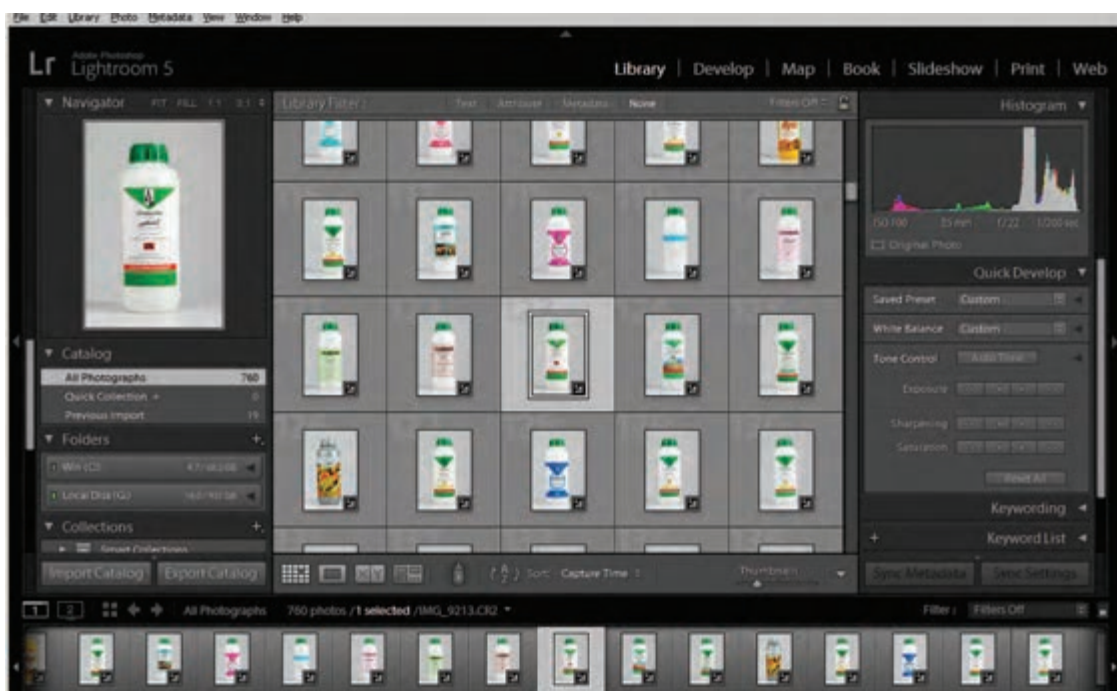

تصویر ۱۸ ▲

علاوه بر آن از معروف‌ترین نرم‌افزارهای ویرایش فایل‌های خام می‌توان به پلاگین Adobe Camera RAW و نرم‌افزار Adobe LightRoom اشاره کرد (تصاویر ۱۹ و ۲۰).

▲ تصویر ۱۹

▲ تصویر ۲۰

از نرم افزار Lightroom علاوه بر ویرایش تصاویر، می توان برای آرشیو و بایگانی عکس ها، طراحی آلبوم عکس (Photo Book)، اسلایدشو (Slide Show) و گالری های اینترنتی (Web Gallery) استفاده کرد.

فعالیت کارگاهی

با دوربین خود تعدادی عکس با فرمت RAW و jpg بگیرید. فایل های jpg را با فتوشاپ و فایل های RAW را با Adobe Camera RAW ویرایش کنید و نتیجه را مقایسه کنید. ویرایش می تواند شامل تصحیح نور، رنگ، کنتراست، کادر و... باشد.

ویرایش عکس

عکسی که با فرمت RAW گرفته شده نیاز به ویرایش دارد. هنگامی که با فرمت jpg عکاسی می کنیم، دوربین اصلاحات لازم را انجام می دهد ولی فایل خام، بدون ویرایش و تبدیل به یک فایل با پسوند متداول مانند tiff یا jpg، قابلیت چاپ و استفاده را ندارد. همان گونه که اشاره شد، برای ویرایش و تبدیل فایل خام به یک عکس قابل استفاده، می توان از نرم افزارهای متفاوتی استفاده کرد. در این بخش، ویرایش عکس با پلاگین Adobe Camera RAW را با هم مرور می کنیم. اگر ویرایش با این نرم افزار را به خوبی بیاموزید، هنگام استفاده از هر نرم افزار دیگری می توانید تنظیمات مربوط را به آسانی پیدا کرده و انجام دهید. هنگامی که تصمیم به ویرایش یک عکس می گیرید، مهم ترین

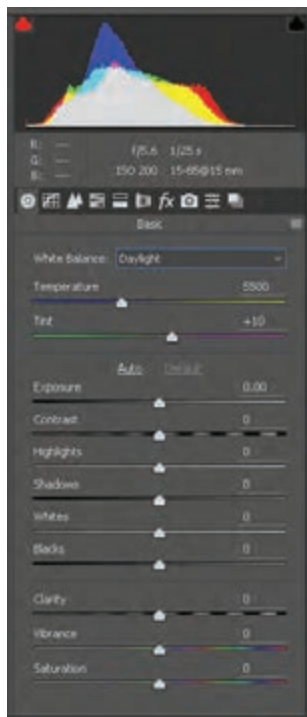
نکته، تشخیص مشکلات عکس است تا ویرایش به درستی انجام شود. به همین منظور قبل از تغییر دادن تنظیمات، نخست به این سؤالات پاسخ دهید:

- آیا عکس نیاز به تنظیم وایت بالانس دارد؟
- آیا نیاز است عکس روشن تر یا تیره تر شود؟
- آیا لازم است کنتراست عکس کمتر یا بیشتر شود؟
- آیا در مناطق روشن، جزئیات به اندازه کافی وجود دارند؟
- آیا در مناطق تیره، جزئیات به اندازه کافی وجود دارند؟
- آیا بهتر است رنگ های عکس اشباع شوند یا برعکس؟
- آیا کادر عکس مناسب است یا نیاز به اصلاح کادر وجود دارد؟

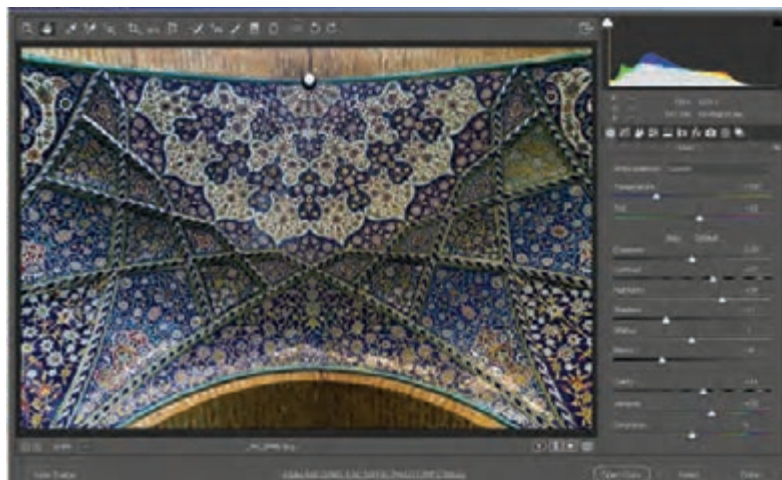
پرسش کلاسی

چه پرسش های دیگری به نظرتان می رسد؟ آن ها را بنویسید و در کلاس درباره آن ها گفتگو کنید. با دوبار کلیک کردن یک فایل RAW در نرم افزار Adobe Bridge به طور پیش فرض، فایل RAW در Adobe Camera RAW باز می شود. همان گونه که در تصویر ۲۱ و ۲۲ می بینید، تعدادی ابزار در بالای پنجره وجود دارد و در سمت راست نیز تعدادی سربرگ وجود دارد که از طریق هر کدام می توان تنظیمات مربوط به تصویر را تغییر داد.

تصویر ۲۱ ▲

تصویر ۲۲ ▲

اولین سربرگ در تنظیمات سمت راست Basic نام دارد که شامل تنظیمات پایه است. همان گونه که در تصویر دیده می شود، اولین گزینه White Balance است. در فایل های RAW برخلاف عکس های jpg به راحتی می توان، وایت بالانس را با دقت بالاتری به جای دوربین، در نرم افزار تنظیم کرد.

در قسمت بعدی می توان تیرگی و روشنی عکس را تنظیم کرد. با کلیک کردن دکمه Auto، نرم افزار، تنظیمات موردنظرش را روی تصویر انجام می دهد که می تواند مناسب باشد یا با نظر و هدف ما در ویرایش، تفاوت داشته باشد. با کلیک کردن دکمه Default تنظیمات به حالت اولیه برمی گردد.

گزینه های بعدی در جدول زیر آمده اند:

افزایش یا کاهش روشنایی کلی تصویر	Exposure
افزایش یا کاهش کنتراست تصویر	Contrast
روشن تر یا تیره تر کردن بخش های روشن تصویر، بدون اثر روی بخش های تیره	Highlights
روشن تر یا تیره تر کردن بخش های تیره تصویر، بدون اثر روی بخش های روشن	Shadows
تنظیم نقطه سفید تصویر	Whites
تنظیم نقطه سیاه تصویر	Blacks
افزایش یا کاهش کنتراست تن های میانی	Clarity
افزایش یا غلظت رنگ های تصویری به صورت هوشمند	Vibrance
افزایش یا غلظت رنگ های تصویر به صورت یکسان	Saturation

ممکن است با توجه به نسخه ای از Adobe Camera RAW که استفاده می کنید. گزینه های متفاوتی با این جدول داشته باشید.

تعدادی از عکس های خام انتخابی خود را باز کنید و تنظیمات بالا را در صورت نیاز روی عکس ها اعمال کنید.

فعالیت کارگاهی

همه مفاهیمی که از طریق تصویر به وسیله حس بینایی دریافت می‌شوند، از عناصر بصری مثل نقطه، خط، سطح، حجم، رنگ، شکل، بافت، اندازه و تیرگی- روشنی در قالب کیفیت‌های بصری مانند تعادل، تناسب، هماهنگی، کنتراست و... تشکیل شده‌اند.

فعالیت کارگاهی

به تصاویر زیر نگاه کنید و با توجه به آنچه دربارهٔ عناصر بصری آموخته‌اید، هر عکس را به عناصر بصری تجزیه کرده سپس کارها را به صورت نمایش کارگاهی روی دیوار کلاس نصب کنید و با راهنمایی هنرآموز خود به گفتگو دربارهٔ آنالیز عکس‌ها بپردازید. عناصری را که در هر عکس می‌بینید نام ببرید.

تصویر ۲۳ ▲

تصویر ۲۴ ▲

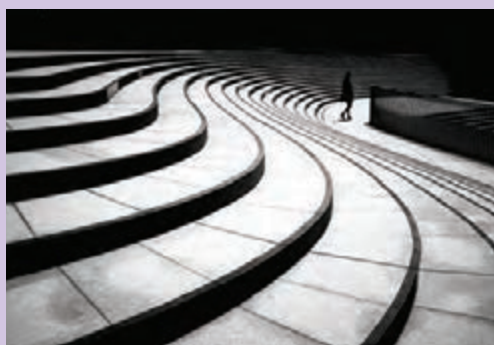
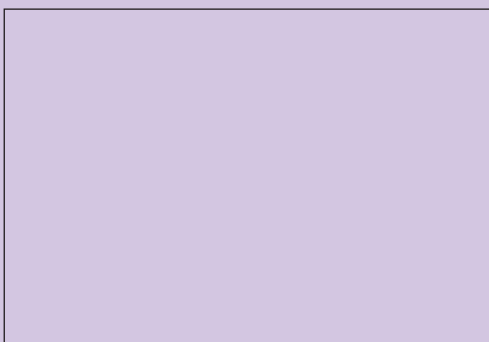

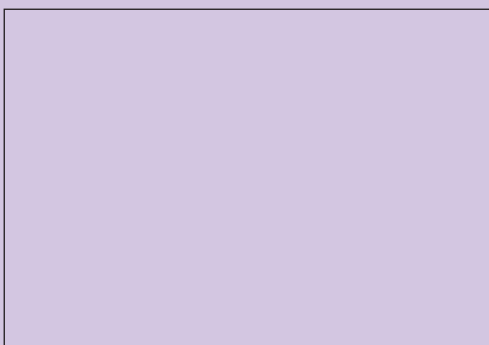
تصویر ۲۵ ▲

تصویر ۲۶ ▲

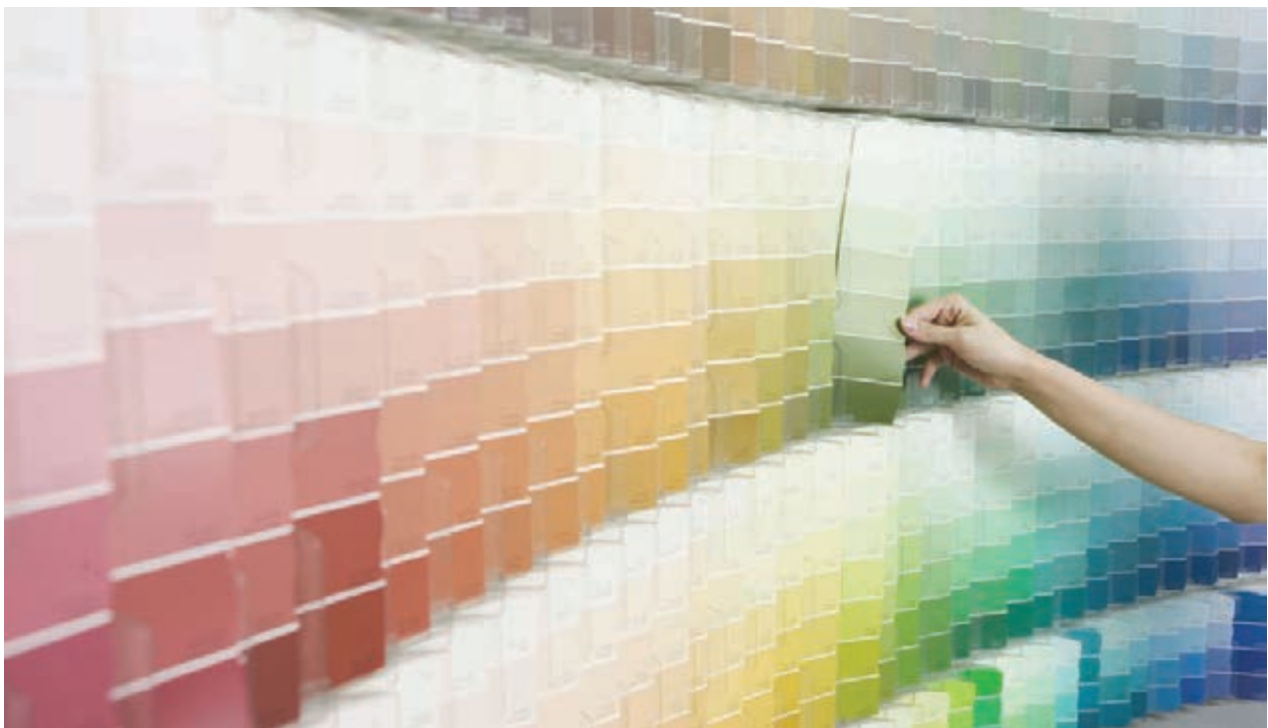

تصویر ۲۷ ▲

رنگ‌های مختلف است و همواره تلاش داریم که هماهنگی در انتخاب رنگ‌های مختلف را رعایت کنیم. اما آیا می‌توان گفت رنگ‌های مختلف خصوصیات متفاوتی دارند؟ به چند طریق می‌توانید رنگ‌ها را دسته‌بندی کنید؟

همان‌طور که می‌دانیم جهان پیرامون ما، سرشار از رنگ‌های مختلف است. تصور جهان بدون رنگ، کاری دشوار است. همه ما از اهمیت رنگ‌ها در زندگی خود اطلاع داریم. مثلاً لباس‌هایی که انتخاب می‌کنیم یا وسایلی که برای خانه‌های خود تهیه می‌کنیم و... همه بر اساس سلیقه و علاقه ما به

تصویر ۲۸ ▲

بعضی آثار گرافیکی مانند کاتالوگ‌ها، بروشورها، آگهی‌های تبلیغاتی، وب‌سایت‌ها، پوسترها و بسته‌بندی محصولات گوناگون را مشاهده و بررسی کنید و براساس خصوصیات رنگ‌ها بگویید دلیل کاربرد آن رنگ‌ها برای طراحی چه بوده است؟ آیا ارتباط مناسبی میان انتخاب رنگ و مفهوم مورد نظر طراح مشاهده می‌کنید؟

تحقیق کنید

ترکیب و هماهنگی رنگ‌ها

تصویر ۲۹ ▲

تصویر ۳۰ ▲

اتاقی را تصور کنید با دیوارهایی به رنگ آبی که با موکت آبی‌رنگ پوشیده شده است. برای گوشه‌ی اتاق قرار است گلدان بزرگی سفارش داده شود. به نظر شما گلدان با چه رنگی می‌تواند با فضای اتاق، هماهنگی (هارمونی) رنگی داشته باشد؟ رنگ‌های گرم مثل قرمز و نارنجی مناسب‌ترند یا رنگ‌های سرد مثل سبز، آبی و بنفش؟

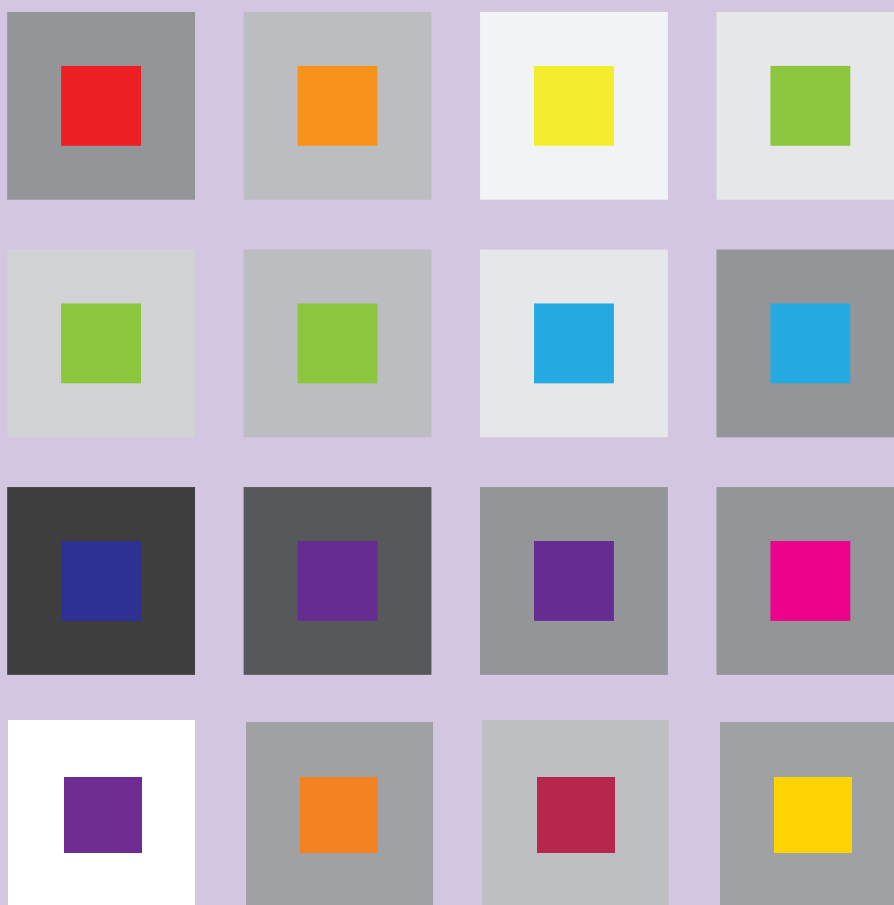

تصویر ۳۱ ▲

۱- کاغذ یا مقوای A4 به رنگ‌های سیاه، سفید و خاکستری انتخاب کنید. سپس کاغذهای رنگی به اندازه ۵×۵ سانتی‌متر برش بزنید و دو به دو روی مقواها قرار دهید (مانند نمونه) و تأثیرات هر یک را مشاهده کنید.

با دوستان خود در این زمینه گفت‌وگو کنید.
با کمک هنرآموز خود نتایج به دست آمده را بررسی کنید.

تصویر ۳۲ ▲

۲- یک عکس از میان عکس‌هایی که در تمرین قبل گذاشته‌اید انتخاب کنید:
- عکس را در نرم‌افزار روی پس‌زمینه‌های مختلف رنگی بگذارید و از آنها پرینت بگیرید.
- عکس را بدون پس‌زمینه پرینت بگیرید.
- عکس را در کل صفحه بزرگ کنید و آن را بدون بک‌گراند (پس‌زمینه) چاپ کنید.
- به نظر شما برای عکسی که انتخاب کردید کدام رنگ مناسب‌تر است؟ درباره دلایل خود با هنرجویان و هنرآموزان گفت‌وگو کنید.

به کارگیری رنگ در آلبوم عکس

تصویر ۳۳ ▲

تصویر ۳۴ ▲

همان‌طور که در قسمت‌های قبل اشاره شد، آلبوم‌ها برای موضوعات مختلفی مانند عروسی، سفر، جشن فارغ‌التحصیلی، جشن عبادت و تکلیف، تولد فرزند، سفرهای تفریحی، سیاحتی، زیارتی، معرفی محصولات مختلف تجاری و... طراحی می‌شوند. نکته قابل توجه در آلبوم‌ها این است که عکس‌ها نقش کلیدی و اساسی در آن‌ها دارند و به کارگیری رنگ در طراحی نباید از اهمیت عکس‌ها کم کند و یا رنگ‌ها و فرم‌های طراحی شده بیشتر از عکس‌ها دیده شوند. در تصاویر ۳۳ تا ۳۸ رنگ‌های به کاررفته در پس زمینه بیشتر از عکس‌ها دیده می‌شود و نه تنها به بهتر دیده شدن عکس‌ها کمکی نمی‌کند بلکه عکس‌ها را از زمینه آلبوم جدا کرده و ناهماهنگی بصری ایجاد کرده است.

تصویر ۳۵ ◀

▲ تصویر ۳۶

▲ تصویر ۳۷

◀ تصویر ۳۸

تصویر ۳۹ ▲

تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۱ ▲

برای به کارگیری رنگ در طراحی آلبوم‌ها، به نکات زیر توجه کنید:
- کاربرد رنگ در آلبوم گاهی مفید است اما ضروری نیست. برای طراحی آلبوم عکس، بهتر است با توجه به موضوع و به ضرورت از رنگ استفاده شود.

- استفاده از یک تم رنگی، در طراحی آلبوم‌ها، هویت منسجمی را در طراحی ایجاد می‌کند؛ مثل یک رنگ (نارنجی، آبی و...) تکرار شونده در کل آلبوم (تصاویر ۳۹ تا ۴۱).

رنگ خاکستری، رنگی خاموش، بی‌تحرک و خنثی است و از رنگ‌های کنار خود انرژی می‌گیرد. تنالیت‌های خاکستری، گزینه خوبی برای زمینه آلبوم عکس است و به رنگ‌های عکس جلوه خوبی می‌دهد (تصاویر ۴۲ تا ۴۴).

تصویر ۴۲ ▲

تصویر ۴۳ ▲

تصویر ۴۴ ▲

طراحی صفحه‌های آلبوم

عکس‌های انتخابی باید کیفیت لازم را داشته باشند و علاوه بر نکات فنی از جمله نورسنجی درست، عمق میدان مناسب، وضوح تصویر (فوکوس بودن سوژه) و مانند آن، باید به کادربندی مناسب، رنگ‌های تصویر و تناسب عکس‌ها با یکدیگر نیز دقت کرد. انتخاب تعداد عکس‌ها، بستگی به اندازه آلبوم و تعداد صفحات آن دارد.

اولین قدم برای طراحی آلبوم عکس پس از عکاسی چیست؟ آیا عکس‌ها را باید طبق قاعده و اصول خاصی کنار یکدیگر قرار داد یا بر اساس سلیقه فردی آن‌ها را چیدمان کرد؟ پس از عکاسی از موضوع، ابتدا عکس‌ها با هم فکری عکاس، مشتری و با نظارت طراح آلبوم، انتخاب می‌شوند.

به نظر شما چه ارتباطی بین تعداد عکس و اندازه و صفحات آلبوم وجود دارد؟

پرسش کلاسی

توجه

- اگر اندازه آلبوم کوچک است و یا تعداد برگه‌های کمی دارد، نباید تعداد زیادی عکس انتخاب شود؛ زیرا باعث فشردگی عکس‌ها در کنار یکدیگر شده و از نظر بصری، عدم تمرکز و تأکید و یا نوعی آشفتگی بصری ایجاد می‌کند؛ در نتیجه عکس‌ها خوب دیده نشده و از سویی خلاقیت در ترکیب‌بندی عکس‌ها کم‌تر می‌شود.

پس از انتخاب عکس‌ها، قدم بعدی ترکیب‌بندی عکس‌ها در صفحات آلبوم است.

- آلبوم‌های دیجیتالی با هر موضوعی که باشند، حتماً باید در دو صفحه روبه‌روی هم طراحی شوند. مثلاً اگر اندازه هر صفحه آلبوم 20×20 است، کادری که باید انتخاب شود 20×40 است. زیرا آلبوم‌ها همیشه به صورت دو صفحه روبه‌روی هم دیده می‌شوند.

«گرید» ترکیبی از خطوط افقی و عمودی است که برای قانون‌مند کردن و همسان‌سازی حاشیه‌های صفحات، فاصله دقیق عکس‌ها و نوشته‌ها با یکدیگر و یکسان‌سازی این عوامل در کل آلبوم به کار می‌رود (تصاویر ۴۵ و ۴۶).

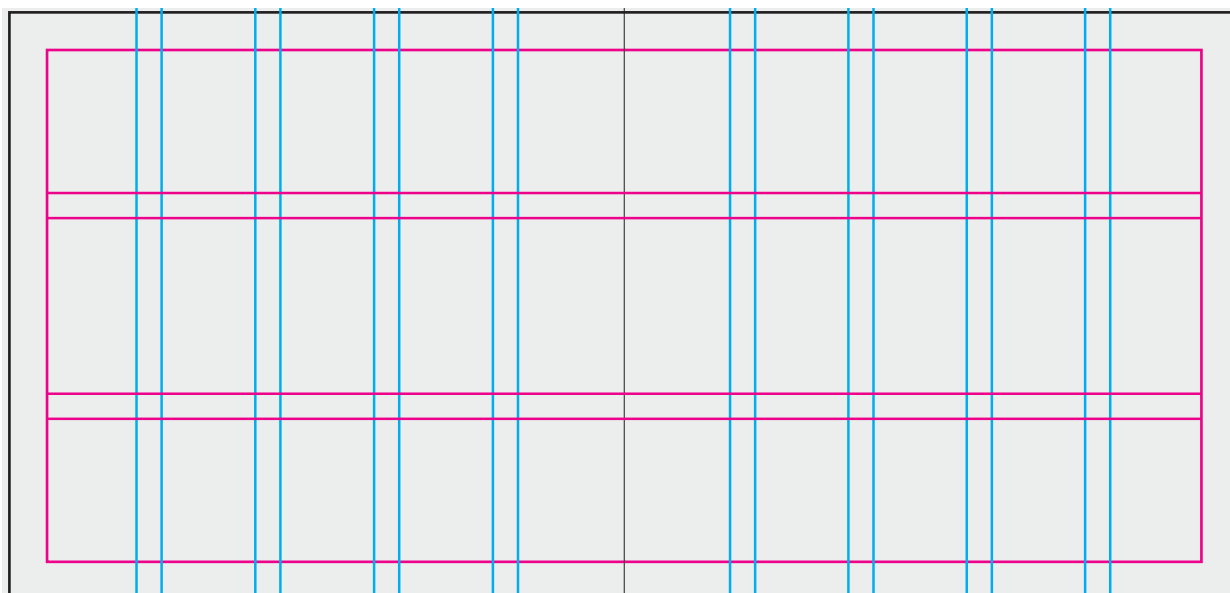
بعد از این‌که کادر خود را در اندازه مناسب انتخاب کردید باید از گریدبندی استفاده کنید.

آیا تاکنون درباره «گرید» چیزی شنیده‌اید؟ «گریدبندی» چه کمکی به طراح در طراحی آلبوم می‌کند؟

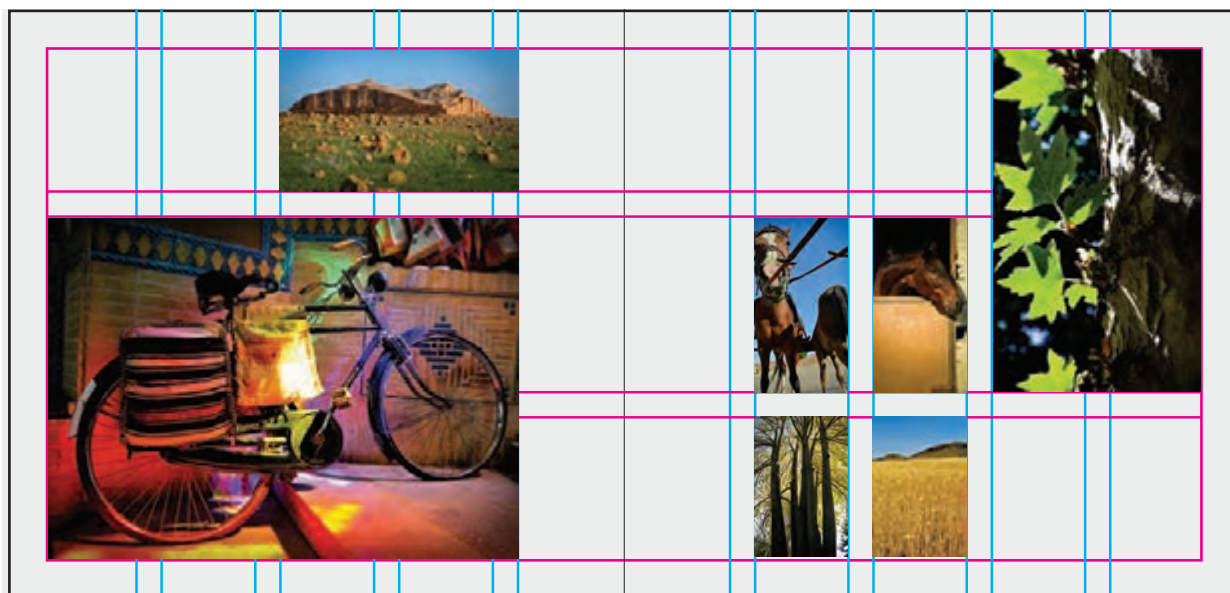
توجه

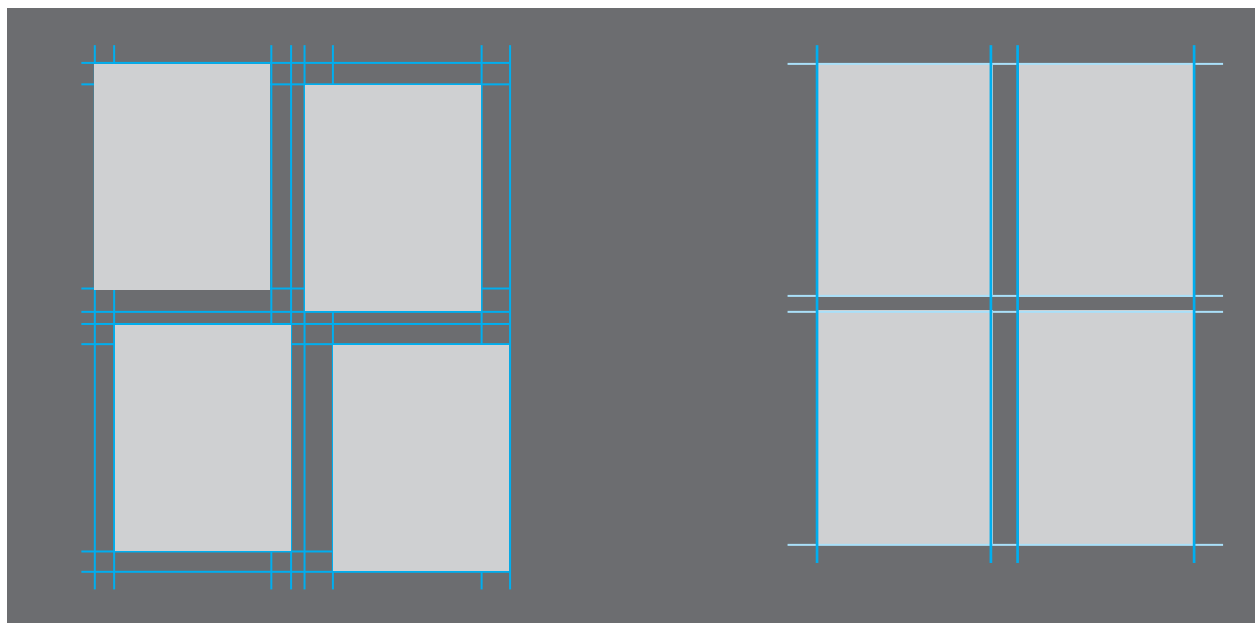
گریدبندی باعث کارایی، صرفه‌جویی در زمان، تداوم تشخیص اطلاعات و راحتی حرکت چشم بیننده می‌شود.

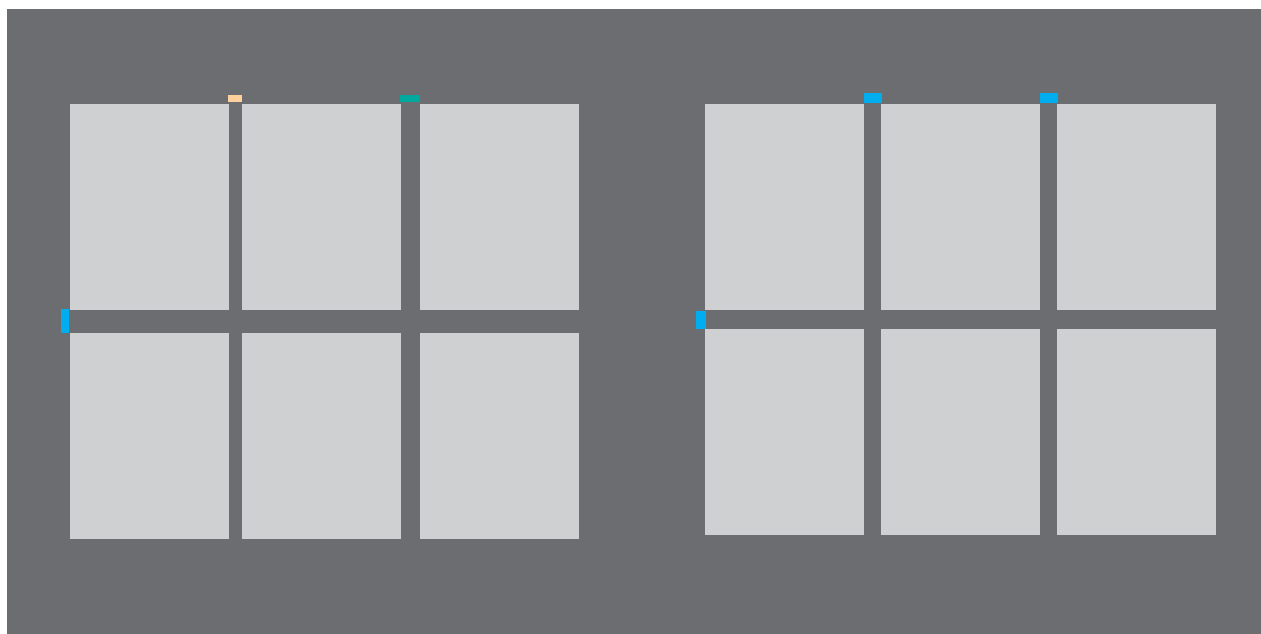
تصویر ۴۵ ▲

تصویر ۴۶ ▲

▲ رعایت ترازبندی در گزید(سمت راست) رعایت نکردن ترازبندی در گزید(سمت چپ) | تصویر ۴۷

▲ رعایت فاصله های مساوی در گزیدبندی(سمت راست) رعایت نکردن فاصله ها در گزیدبندی(سمت چپ) | تصویر ۴۸

چهار عکس از یک موضوع واحد انتخاب کنید و در یک کادر ۶۰×۳۰ با رعایت گزیدبندی، آن‌ها را ترکیب کنید.

تحقیق کنید

ترکیب‌بندی‌های متعادل و منسجم ایجاد می‌کنند. همچنین در چینش و ارتباط با عکس‌های دیگر آلبوم، آسان‌تر هماهنگ می‌شوند (تصاویر ۴۹ و ۵۰).

۲- تصاویر پویا: به عکس‌هایی که جهت نگاه به سمت راست یا چپ، بالا و یا پایین کادر است، «پویا» گفته می‌شود. در طراحی آلبوم، این تصاویر جذابیت و هیجان بیشتری ایجاد می‌کنند، بنابراین چالش طراح آلبوم با این عکس‌ها بیشتر خواهد بود و در ترکیب‌بندی آن‌ها نیز زمان بیشتری باید صرف شود (تصاویر ۵۱ تا ۵۳).

آیا تا به حال به این نکته توجه کرده‌اید که هر عکس دارای جهتی خاص است؟

جهت عکس‌ها، چه تأثیری در ترکیب‌بندی آن‌ها در کنار یکدیگر می‌گذارند؟

به طور کلی عکس‌ها از نظر جهت به دو دسته خنثی و پویا تقسیم می‌شوند.

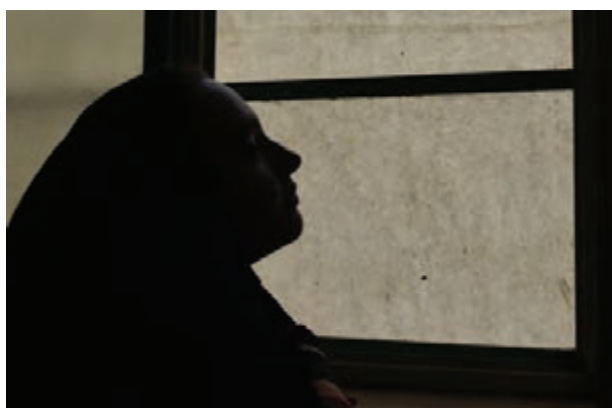
۱- تصاویر خنثی: عکس‌هایی که جهت نگاه آن‌ها به سمت روبه‌روی مخاطب است، خنثی نامیده می‌شوند. این تصاویر می‌توانند هر جای صفحه قرار بگیرند و بیشتر آن‌ها

▲ تصویر ۴۹

▲ تصویر ۵۰

▲ تصویر ۵۱

تصویر ۵۲ ▲

تصویر ۵۳ ▲

فعالیت کارگاهی

۱- چند نمونه از عکس‌هایی را که از نظر جهت دید، «خنثی» و عکس‌هایی را که از نظر جهت دید، «پویا» هستند انتخاب کنید و بدون فکر قبلی بر روی دیوار کلاس نصب کنید. دربارهٔ موقعیت عکس‌ها بر روی دیوار یا بُرد کلاس و اثری که بر یکدیگر می‌گذارند گفت‌وگو کنید.

۲- اکنون عکس‌ها را از روی دیوار یا برد برداشته و بار دیگر با یک نظم فکری و بصری آن‌ها را چیدمان کنید.

اهداف طراحی آلبوم

- به طور کلی دو هدف برای طراحی آلبوم دیجیتال وجود دارد:
- ۱- بهتر دیده شدن عکس‌ها در صفحه
 - ۲- انگیزه برای دیدن صفحه‌های بیشتر
- به همین دلیل عناصری که در طراحی آلبوم به کار می‌روند، باید در جهت رسیدن این اهداف به کار روند. از مهم‌ترین نکات در طراحی آلبوم می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- بینندهٔ آلبوم، عکس را به صورت کلی درک می‌کند. جزئیات و عناصری که در طراحی آلبوم به کار می‌رود باید در فرم کلی زیبا باشند.
 - طراحی آلبوم باید به صورت گسترده (دو صفحه کنار هم) در نظر گرفته شود و برای ارتباط این دو صفحه، می‌توان از زمینهٔ ثابت، فرم ادامه‌دار یا عکس‌های ادامه‌دار در دو صفحه بهره گرفت (تصاویر ۵۴ تا ۵۶).

تصویر ۵۴ ▲

تصویر ۵۵ ▲

تصویر ۵۶ ▲

تصویر ۵۷ ▲

تصویر ۵۸ ▲

تصویر ۵۹ ▲

- عناصری که در طراحی آلبوم به کار می‌روند (اسلیمی‌ها، نقش‌های تکرار شونده (Pattern) و...) باید از نظر بصری، سبک، کوچک و کم‌رنگ باشند و در واقع نباید در درجه اول اهمیت و توجه باشند. به این معنی که اول باید عکس‌ها دیده شوند سپس آن‌ها نقش کمک‌کننده و درجه دوم را داشته باشند. به عبارت دیگر این عناصر بصری باید به بهتر شدن صفحه‌آرایی و عکس کمک کنند و نه این‌که دیدن عکس‌ها را مختل کنند. تصاویر ۵۷ تا ۵۹ نمونه‌هایی از کاربرد نامناسب نقش‌های تکرار شونده را نشان می‌دهد. در تصاویر ۶۰ تا ۶۲ نقوش تکرار شونده به زیبایی طراحی آلبوم کمک کرده است.

▲ تصویر ۶۰

▲ تصویر ۶۱

▲ تصویر ۶۲

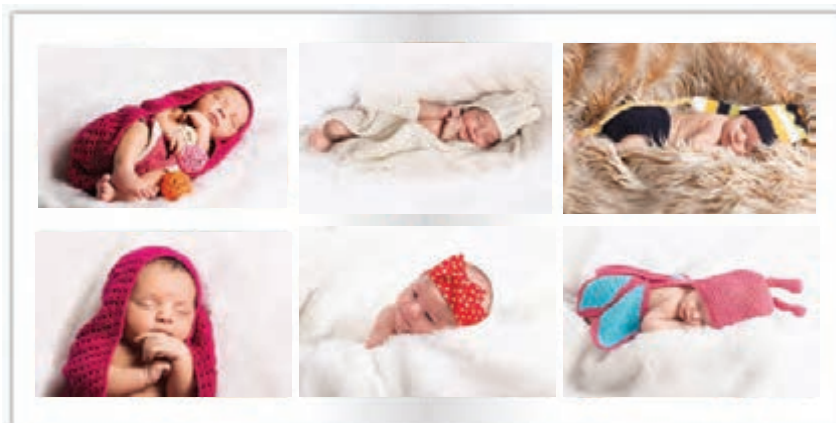
تصویر ۶۳ ▲

- عکس‌ها با توجه به جهت آن‌ها در صفحه ترکیب‌بندی شوند. همچنین ضروری است که به جهت کلی آلبوم، که از راست به چپ یا برعکس ورق می‌خورد، دقت شود (تصویر ۶۳).

- در صفحه‌آرایی آلبوم باید در آرایش تمام صفحات، چیدمانی یک‌دست و واحد وجود داشته باشد (استفاده از گرید) به گونه‌ای که وحدت و یکپارچگی کل آلبوم با موضوع آن مشاهده شود (تصاویر ۶۴ و ۶۵).

تصویر ۶۴ ▲

تصویر ۶۵ ▲

تصویر ۶۶ ▲

تصویر ۶۷ ▲

تصویر ۶۸ ▲

- اگر در صفحه‌ای سکون و آرامش مورد نظر است، بهتر است از اشکال و فرم‌های افقی استفاده شود (تصاویر ۶۶ تا ۶۸) و هنگامی که می‌خواهیم صفحه‌آلبوم عکس، استحکام و ثبات را به بیننده انتقال دهد، آسان‌ترین و مناسب‌ترین گزینه، استفاده از فرم‌های عمودی است (تصاویر ۶۹ تا ۷۱).

به یاد داشته باشیم استفاده از اشکال و خطوط مورب، تحرک و جنبش را تداعی می‌کند (تصاویر ۷۲ تا ۷۴).

- برای به کاربردن نوشته در کنار عکس‌ها بهتر است به فاصله حروف و خطوط از یکدیگر (کرنینگ و لدینگ) توجه کرد.

- تا حد امکان سعی شود عکس‌ها و نوشته‌ها لبه کار نباشند (به جز مواردی که عکس، کل صفحه را پر می‌کند).

▲ تصویر ۶۹

▲ تصویر ۷۰

▲ تصویر ۷۱

▲ تصویر ۷۲

▲ تصویر ۷۳

▲ تصویر ۷۴

تصویر ۷۵ ▲

تصویر ۷۶ ▲

تصویر ۷۷ ▲

- عبارت «فضای منفی» که به فضای سفید و خالی نیز گفته می‌شود، نشان‌دهنده خالی بودن به مفهوم غیرضروری بودن آن‌ها نیست. بلکه برای چشم‌نواز شدن و پرهیز از تراکم تصویری صفحات، استفاده آگاهانه از این فضاها بسیار ضروری است. در تصاویر ۷۵ تا ۷۷ از فضای سفید بسیار کمی استفاده شده است. این عکس‌ها را با تصاویر ۷۸ تا ۸۰ مقایسه کنید. به نظر شما کدامیک بهتر هستند؟

▲ تصویر ۷۸

▲ تصویر ۷۹

▲ تصویر ۸۰

تصویر ۸۱ ▲

- اگر عکس همراه با نوشته است (مثلاً توضیح عکس یا تبلیغ برند و ...) باید توجه کرد که نوشته‌ها طوری قرار بگیرند که در ارتباط با عکس باشند و در جای مناسب قرارگیرند. همچنین برای مخاطب یا بیننده سردرگمی ایجاد نکنند و اهمیت عکس را در نظر بگیرند. زیرا ممکن است در یک صفحه، چند عکس با توضیحات متفاوت باشد. طراح آلبوم باید با خلاقیت، جای مناسب هر نوشته را مشخص کند. طراح می‌تواند از خط و رنگ، برای ایجاد ارتباط بین عکس و نوشته استفاده کند (تصاویر ۸۱ تا ۸۴).

تصویر ۸۲ ▲

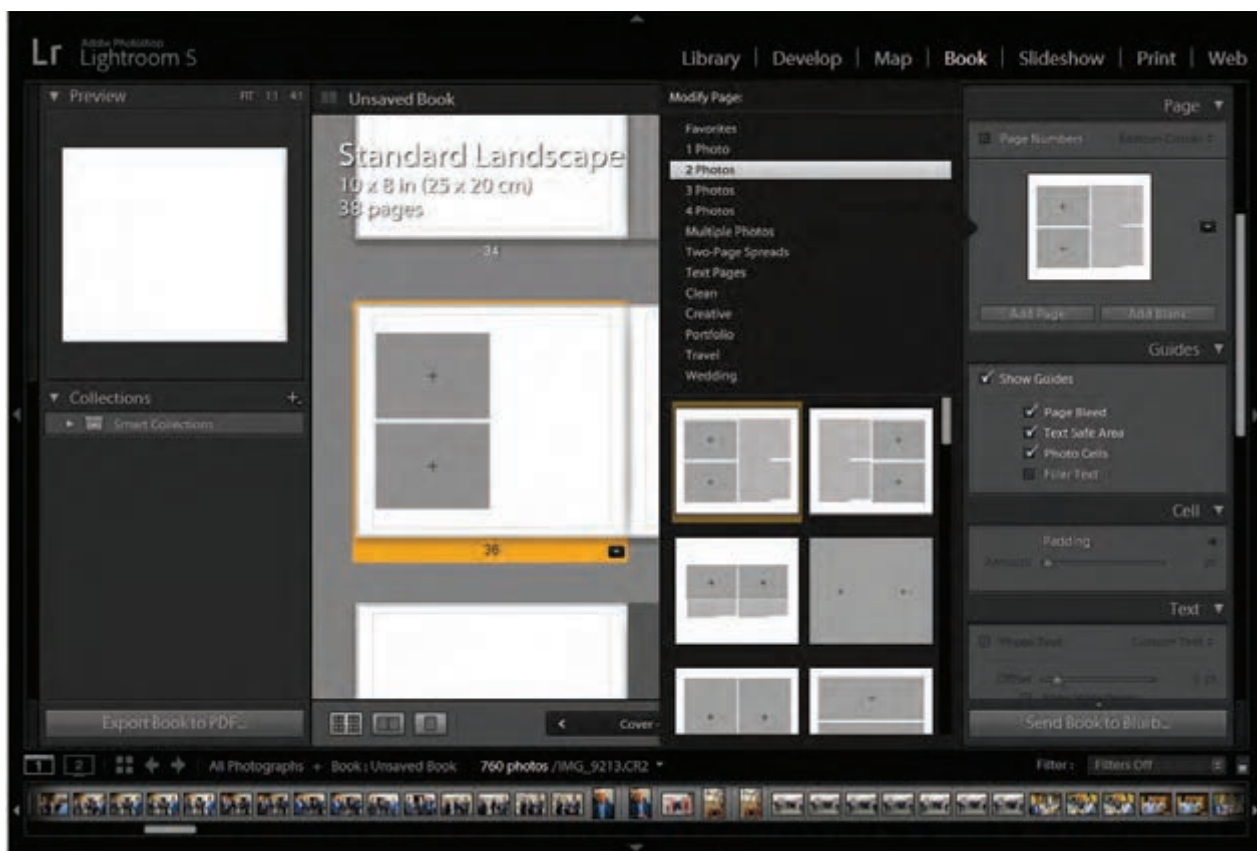
▲ تصویر ۸۳

▲ تصویر ۸۴

وجود دارند. برخی نرم‌افزارها مانند Adobe Lightroom یک بخش مجزا برای طراحی آلبوم دارند که با الگوهای از پیش آماده شده، کار طراحی را ساده می‌کنند (تصویر ۸۵). از نرم‌افزار فتوشاپ نیز می‌توان برای طراحی آلبوم عکس استفاده کرد.

اکنون که عکس‌های خود را برای طراحی آلبوم انتخاب کرده‌اید، ترتیب قرارگیری و اندازه هر یک را مشخص و آن‌ها را ویرایش کرده‌اید، زمان آن رسیده که آلبوم خود را طراحی کنید. برای طراحی یک آلبوم عکس، نرم‌افزارهای متفاوت و متنوعی

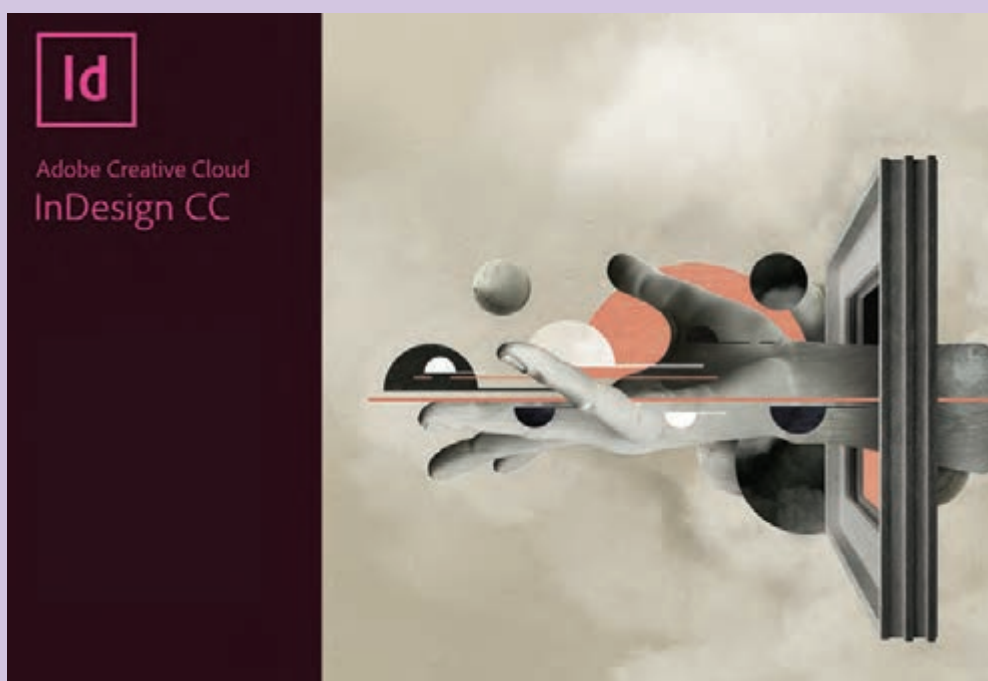
تصویر ۸۵ ▲

- نرم‌افزار دیگری که معمولاً برای صفحه‌آرایی کتاب، مجلات و روزنامه‌ها استفاده می‌شود Adobe InDesign است که از آن برای طراحی آلبوم عکس نیز می‌توان استفاده کرد (تصویر ۸۶).

- برخی نرم‌افزارهای ساده با طرح‌های از پیش آماده شده هم وجود دارند. همچنین امروزه با گسترش روزافزون سرویس‌های آنلاین، برخی سایت‌های اینترنتی نیز وجود دارند که می‌توان با عضویت در آن‌ها عکس‌های خود را به صورت دلخواه در قالب آلبوم، طراحی و با پرداخت هزینه‌ای چاپ کرد و با پست تحویل گرفت.

اگر اصول طراحی را فراگرفته باشیم دیگر تفاوتی وجود ندارد که از چه نرم‌افزاری استفاده می‌کنیم.

تصویر ۸۶ ▲

۱- در نرم‌افزار فتوشاپ یک صفحه جدید باز کنید و تعدادی عکس را به دلخواه در صفحه بچینید. برای چیدمان عکس‌ها می‌توانید از نمونه‌هایی که با کاغذ درست کرده‌اید الگو بگیرید.

۲- از عکس‌هایی که در پودمان اول و دوم گرفته‌اید یا عکس‌های کودکی و سفر خود تعدادی را انتخاب کنید و براساس تعداد عکس‌ها و در نظر گرفتن جهت عکس‌ها، برای آن‌ها گریدهایی کرده و در صفحه یک ترکیب‌بندی ایجاد کنید.

انواع کاغذهای چاپ عکس

کاغذهایی که برای چاپ عکس استفاده می‌شوند در بافت‌های متنوعی وجود دارند که می‌توان به کاغذهای مات، براق، سیلک (ابریشمی) و متالیک اشاره کرد. با توجه به نوع کاربرد آلبوم و عکس‌ها باید کاغذ مناسب را انتخاب کرد. در برخی آلبوم‌ها می‌توان از ترکیب کاغذهای متفاوت برای صفحات مختلف استفاده کرد.

هر کدام از هنرجویان یک عکس را بر روی چند نوع کاغذ عکس مختلف چاپ کنید و تفاوت آن‌ها را ببینید. عکس‌های خود را با هم‌کلاسی‌های خود مقایسه کنید و درباره آن‌ها در کلاس صحبت کنید.

جست و جو

اندازه‌های استاندارد آلبوم‌های عکس

تصویر ۸۷ ▲
کاغذ شیت در چاپگر عکس (تصویر بالا)
کاغذ رول در چاپگر عکس (تصویر پایین)

۱۰×۲۰
۱۵×۳۰
۲۰×۳۰
۲۰×۴۰
۲۰×۵۰
۳۰×۴۰
۳۰×۵۰
۳۰×۶۰
۳۰×۷۰
۳۰×۸۰
۴۰×۶۰
۴۰×۸۰
۴۰×۹۰
۵۰×۱۰۰

جدول اندازه‌های
استاندارد آلبوم عکس

به طور کلی کاغذهای چاپ عکس به دو صورت متری (رول) و تک‌برگ (شیت) در اندازه‌های استاندارد تولید می‌شوند. امروزه کاغذهای متری در عرض‌های مختلف بیش از کاغذهای تک‌برگ کاربرد دارند و بیشتر مراکز چاپ عکس دیجیتال از کاغذهای متری (رول) استفاده می‌کنند (تصویر ۸۷).

بر اساس نوع استفاده آلبوم و سفارش مشتری، می‌توان سایز هر برگ آلبوم را از ۱۰×۱۰ سانتی‌متر تا ۵۰×۵۰ سانتی‌متر در نظر گرفت. همان‌طور که قبلاً اشاره شد، باید دو صفحه روبرو را با هم طراحی و چاپ کرد.

در جدول روبه‌رو تعدادی از اندازه‌های متداول برای طراحی و چاپ آلبوم‌های عکس آورده شده‌اند. لازم به ذکر است اندازه‌های دقیق معمولاً چند میلی‌متر با این اندازه‌ها تفاوت دارند. مثلاً اندازه‌ای که اصطلاحاً ۲۰×۳۰ نامیده می‌شود به صورت دقیق ۱۲×۸ اینچ یعنی ۲۰/۳۲×۳۰/۴۸ سانتی‌متر است.

مراحل چاپ عکس دیجیتال

ضخیم پرس و سپس صحافی می‌شوند. فرایند چاپ در این دستگاه‌ها به صورت RGB است. در این چاپگرها کاغذ حساس عکاسی در درون دستگاه در تاریکی مطلق قرار دارد و تصویر توسط پرتوهای نور به کاغذ تابانده می‌شود و سپس در داروهای مخصوصی ظاهر می‌شود و پس از شستشو و خشک‌شدن از دستگاه بیرون می‌آید.

همان‌طور که سال گذشته آموخته‌اید، روش‌های مختلفی برای چاپ وجود دارد. از چاپ عکس با چاپگرهای جوهرافشان گرفته تا چاپ روی کاغذهای حساس عکاسی و همچنین چاپ افست با تیراژ بالا. آیا می‌دانید معمولاً آلبوم‌های دیجیتال به چه روشی چاپ می‌شوند؟ معمولاً آلبوم‌های دیجیتال در چند نسخه محدود بر روی کاغذهای حساس عکاسی چاپ می‌شوند و روی مقوای

برای چاپ افست، تمام فایل‌ها باید بر اساس سیستم رنگی CMYK باشد که چهار رنگ اصلی آن سیان، ماژنتا، زرد و مشکی است. دوربین‌های دیجیتال عکس‌ها را با مدل رنگی RGB ثبت می‌کنند.

یادآوری

به کتاب «عکاسی پرسنلی و ویرایش حروف و تصویر» مراجعه کنید و درباره عکس‌هایی که بر اساس سیستم رنگی CMYK چاپ می‌شوند، مطالبی را برای ارائه به دیگر هنرجویان در کلاس جمع‌آوری و درباره آن‌ها گفتگو کنید.

فعالیت کارگاهی

صحافی آلبوم

برگه‌های آلبوم عکس با چسب مخصوص روی مقوای ضخیم چسبانده و پرس می‌شود و با جلد‌های متنوعی صحافی می‌شود. تنوع جلد‌های آلبوم زیاد است و از جلد‌های چرمی ساده گرفته تا جلد‌های فانتزی مختلف با توجه به سلیقه و بودجه مشتری وجود دارند.

تصویر ۸۸ ◀

ارزشیابی شایستگی طراحی آلبوم

شرح کار:

- ۱- طراحی و اجرای آلبوم دیجیتال با توجه به نکات ترکیب‌بندی و انتخاب کاغذ مناسب با توجه به سفارش مشتری
- ۲- مهارت انتخاب عکس‌های مناسب برای طراحی آلبوم دیجیتال

استاندارد عملکرد:

تهیه آلبوم دیجیتال در ابعاد متنوع بر اساس سلیقه مشتری طبق استانداردهای حرفه‌ای و به وسیله نرم‌افزارهای تخصصی. (تهیه آلبوم در اندازه‌های متنوع، تنوع در طراحی صفحات، جنس و جلد آلبوم)

شاخص‌ها:

طراحی متنوع آلبوم به وسیله تصاویر عکاسی شده در اندازه و جنسیت‌های متنوع

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: برای هر صفحه آلبوم ۲۰ تا ۳۰ دقیقه مکان: سایت رایانه

ابزار و تجهیزات:

رایانه، پوشگر، چاپگر

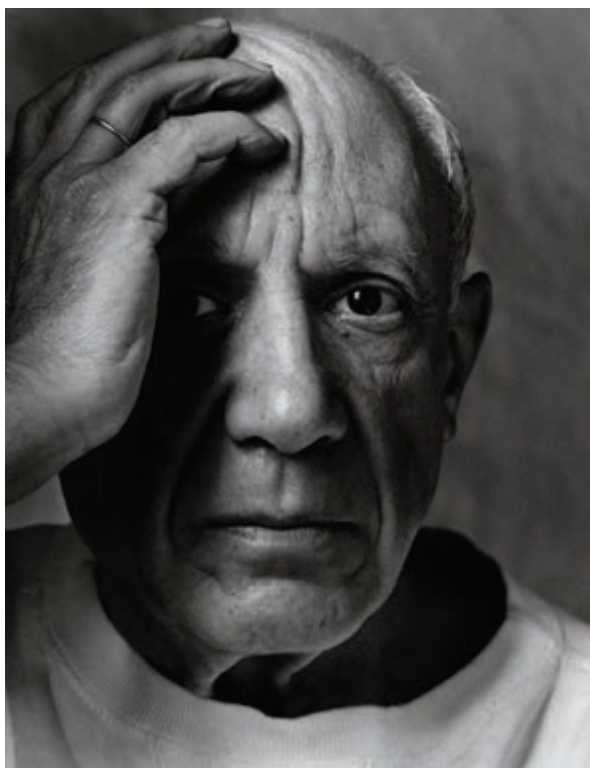
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	ویرایش عکس	۱	
۲	طراحی صفحات آلبوم	۱	
۳	آماده کردن برای چاپ و تهیه آلبوم	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: مسئولیت پذیری، درستکاری، صداقت و امانت‌داری	۲	
میانگین نمرات			*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

پودمان ۴

عکاسی پرتره

از زمینه های پر کاربرد عکاسی، توانایی تهیه عکس پرتره از چهره بزرگسالان در محل آتلیه است. هنرجویان رشته فتو-گرافیک با یادگیری این شاخه عکاسی خواهند توانست در زمینه عکاسی به فعالیت پرداخته و در این زمینه، سفارش کار داشته باشند. عکاسی از پرتره بزرگسالان علاوه بر مهارت عکاسی، نیاز به مهارت ها و شایستگی های غیرفنی نیز دارد که آموزش آنها ضروری است.

واحد یادگیری

شایستگی عکاسی پرتره بزرگسال

برای عکاسی از پرتره بزرگسالان، هنرجویان چه راهکاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت‌های عکاسی از پرتره را فرامی گیرند و به وسیله رایانه، عکس‌ها را پس از اصلاحات لازم و ویرایش، به مشتریان ارائه خواهند کرد.

استاندارد عملکرد

■ تهیه عکس از چهره افراد بزرگسال با استفاده از ابزار حرفه‌ای عکاسی و نورپردازی در محل آتلیه، با توجه به استانداردهای حرفه‌ای عکس پرتره بزرگسالان: داشتن وضوح و جزئیات، ثبت فایل با فرمت Raw، رعایت اصول زیبایی‌شناسی، تنوع در کادربندی، نورپردازی و پس زمینه قابل قبول مشتری.

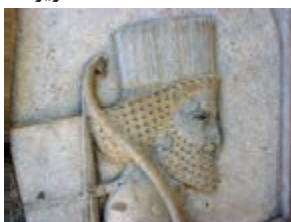

تصویر ۱ ▲

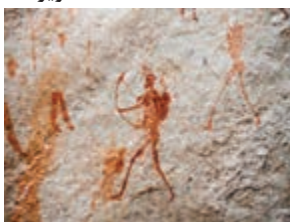

تصویر ۲ ▲

علاقه به جاودانگی از دیرباز یکی از آرزوهای بشر بوده است و در طول تاریخ، هرجا که امکان آن را داشته و ابزارش مهیا بوده به شیوه های گوناگون نسبت به جاودانه کردن اثری از خویش، اقدام کرده است. نشان این امر را در تمامی آثار کشف شده در کاوش های باستان شناسی مانند سردیس های گچی در تمدن اَریحا، سنگ نگاره ها، نقاشی دیوار غارها، نقش برجسته ها و مجسمه ها می توان دید (تصاویر ۱ تا ۴).

تصویر ۳ ▲

تصویر ۴ ▲

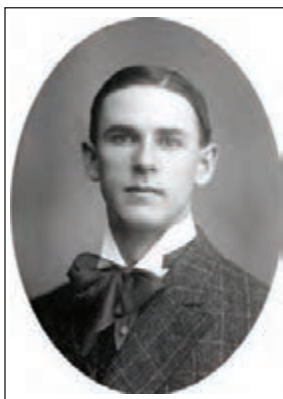
با پیدایش عکاسی در قرن ۱۹ و رشد و تکامل آن، این آرزوی دیرینه انسان شکل جدیدی به خود گرفت. در عکس های زیر نمونه هایی از ثبت چهره در اوایل پیدایش عکاسی را می بینید (تصاویر ۵ تا ۸).

تصویر ۵ ▲

تصویر ۶ ▲

تصویر ۷ ▲

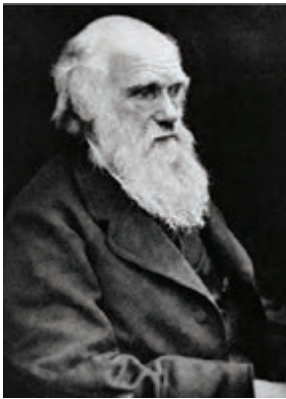

تصویر ۸ ▲

با مراجعه به آلبوم خانوادگی خود، قدیمی ترین تصویری را که از خویشان و بستگان خود پیدا می کنید جمع آوری و به کلاس بیاورید. در صورت امکان زمان ثبت عکس را مشخص و درباره تفاوت ها و شباهت های ظاهری و تکنیکی عکاسی آن با یکدیگر گفت و گو کنید.

به عکس‌های زیر با دقت نگاه کنید (تصاویر ۹ تا ۱۲).

تصویر ۹ ▲

تصویر ۱۰ ▲

تصویر ۱۱ ▲

تصویر ۱۲ ▲

چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی در آن‌ها می‌بینید؟ آنها را یادداشت کنید.

به تصاویر و عکس‌هایی که از چهره انسان تهیه می‌شود پرتره می‌گویند. به پرتره‌های زیر نگاه کنید و کاربرد هر کدام را ذکر کنید (تصاویر ۱۳ تا ۱۸).

تصویر ۱۳ ▲

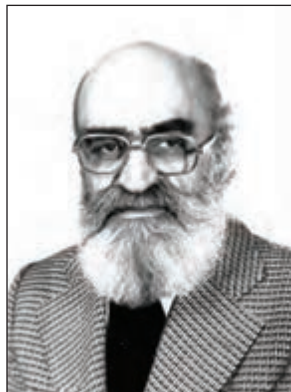
تصویر ۱۴ ▲

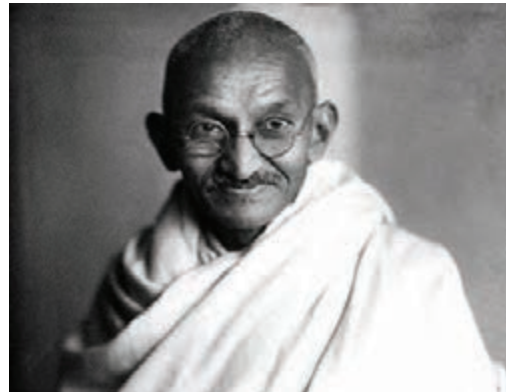
تصویر ۱۵ ▲

تصویر ۱۶ ▲

تصویر ۱۷ ▲

تصویر ۱۸ ▲

آیا شما می‌توانید کاربردهای دیگری از پرتره را نام ببرید؟ به نظر شما پرتره کاربردهای دیگری دارد؟

برخی از انواع پرتره

تصویر ۱۹ ▲

پرتره خانوادگی

در این نوع پرتره، تصویر فرد یا افراد با نسبت‌های خانوادگی، تهیه می‌شود و کاربرد شخصی دارد (تصویر ۱۹).

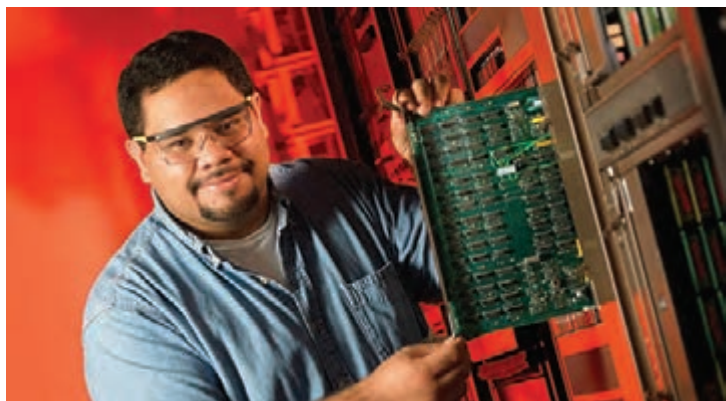
تصویر ۲۰ ▲

پرتره با کاربرد هویتی

در این نوع پرتره که به عکس پرسنلی نیز معروف است، هدف احراز هویت شخص است (تصویر ۲۰).

پرتره تبلیغاتی

در اینگونه از پرتره‌ها، هدف معرفی و تبلیغ کالا یا خدمات با استفاده از چهره افراد سرشناس یا مدل‌های حرفه‌ای است (تصویر ۲۱).

تصویر ۲۱ ▲

پرتره مستند اجتماعی

جنبه‌های واقع‌گرایی و مستندنگارانه پرتره‌های اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (تصویر ۲۲).

تصویر ۲۲ ▲

پرتره محیطی

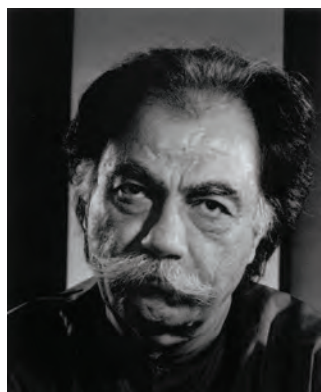
در این گونه از پرتره، عکاسی برای بیان شخصیت، حرفه، احساسات فرد، از محیط کار و زندگی واقعی شخص استفاده می‌کند (تصاویر ۲۳ و ۲۴).

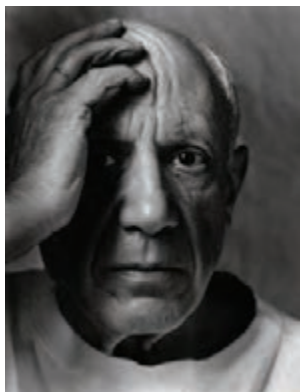
تصویر ۲۳ ▲

تصویر ۲۴ ▲

تصویر ۲۵ ▲

تصویر ۲۶ ▲

پرتره هنری

در این گونه از پرتره‌ها جنبه زیبایی‌شناسی و گاه روانشناختی اثر، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و از مهم‌ترین و جذاب‌ترین سبک‌های پرتره به شمار می‌رود. عکاس سعی می‌کند از تمامی عوامل موجود در پرتره، مانند نورپردازی، حالت دهی چهره و اندام و تکنیک‌های عکاسی برای بیان شخصیت و تفکرات و احساسات درونی فرد استفاده کند (تصاویر ۲۵ تا ۲۷).

تصویر ۲۷ ▲

- ۱- با توجه به انواع کاربردهای پرتره که در درس آمده، ۵ نمونه عکس از مجله‌ها، کتاب‌ها و یا سایت‌های اینترنتی تهیه کرده و برای بررسی به کلاس بیاورید. آنها را از نظر موضوع و کادربندی با هم مقایسه کنید و نتایج را یادداشت کنید.
- ۲- با مراجعه به آرشیو عکس خود، پرتره‌هایی را که تهیه کرده‌اید به کلاس آورده و با توجه به کاربردهایی که در درس آمده، آنها را دسته‌بندی کنید.

فعالیت کارگاهی

نور، عوامل مؤثر در عکاسی پرتره

عکس با نور طبیعی | تصویر ۲۸ ▲

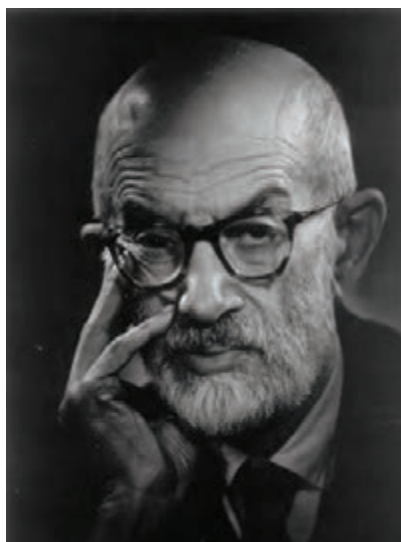
درک ماهیت نور

آیا تاکنون در فضایی کاملاً تاریک قرار گرفته‌اید؟ واضح است که در فضای تاریک نمی‌توانید درک بصری درستی از محیط اطراف خود داشته باشید و فقط با وجود نور قادر به دیدن اطراف خود خواهید بود.

آیا این تجربه درک درستی از نور به ما می‌دهد؟ آیا صرفاً پرتویی که سبب دیدن اجسام می‌شود نور نام دارد؟ به تصاویر زیر نگاه کنید. این تصاویر با انواع پرتوهای مختلف تهیه شده است (تصاویر ۲۸ تا ۳۲).

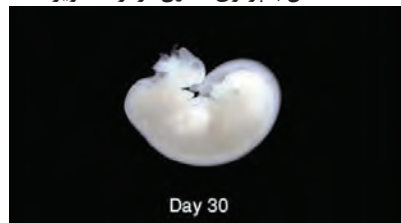
عکس با پرتوی X | تصویر ۲۹ ▲

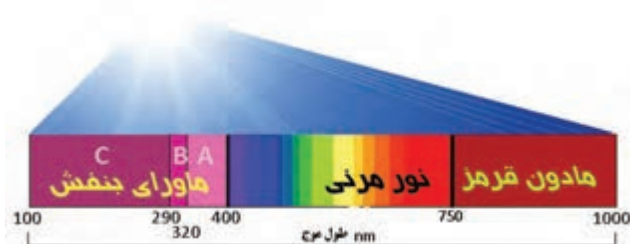
عکس با نور مصنوعی | تصویر ۳۰ ▲

عکس با پرتوی مادون قرمز | تصویر ۳۱ ▲

عکس با امواج رادیویی | تصویر ۳۲ ▲

تصویر ۳۳ ▲

آیا تمامی پرتوهایی که، سبب تشکیل تصاویر فوق شده‌اند را می‌توان با چشم دید؟

پرتوهایی را که ما می‌شناسیم به دو دسته پرتوهای مرئی و پرتوهای نامرئی تقسیم می‌شوند. به پرتوهای مرئی اصطلاحاً نور گفته می‌شود (تصاویر ۳۳).

ابتدا فهرستی از پرتوهای مرئی و نامرئی را به کمک جست‌وجو از سایت‌های اینترنتی تهیه کرده، مثال‌هایی از هر کدام از تصاویر بیابید. با کمک هنرآموزان خود تفاوت‌ها و شباهت‌هایی که بین ثبت تصاویر با پرتوهای مختلف وجود دارد مشخص کنید.

نقش نور در پرتره

به عکس‌های (۳۴ تا ۳۷) نگاه کنید. چه تفاوت‌هایی در آن‌ها می‌بینید؟

تصویر ۳۴ ▲

تصویر ۳۵ ▲

تصویر ۳۶ ▲

تصویر ۳۷ ▲

نقش نورپردازی را در هر کدام از پرتره‌ها چقدر می‌دانید؟
نور یکی از مهمترین عوامل در عکاسی است که در تأثیرگذاری بصری از جمله بر زیبایی عکس هم نقش مهمی ایفا می‌کند.

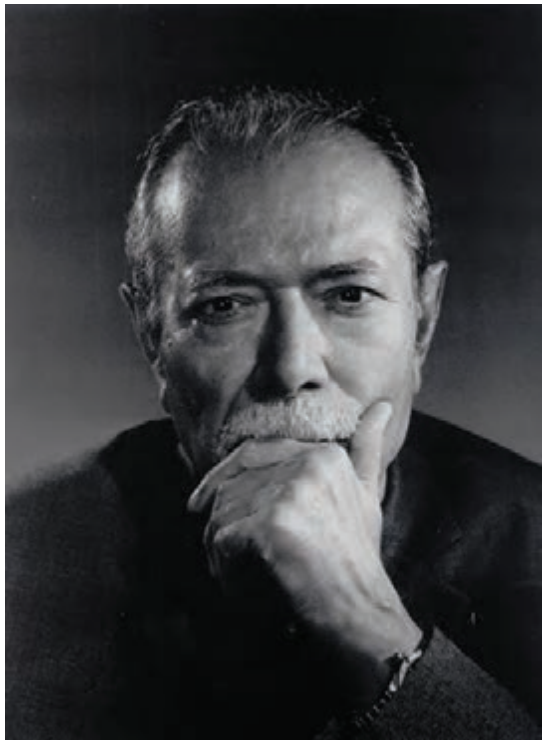
با توجه به عکس‌های زیر به نوع تأثیرگذاری بصری نورها دقت کنید.

تصویر ۳۸ ▲

تصویر ۳۹ ▲

تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۱ ▲

آیا شما هم می‌توانید با توجه به نقش نور در محیط اطراف خود، عکس‌های زیبایی خلق کنید؟
نمونه‌هایی از آن تهیه و در کلاس خود به نمایش بگذارید.

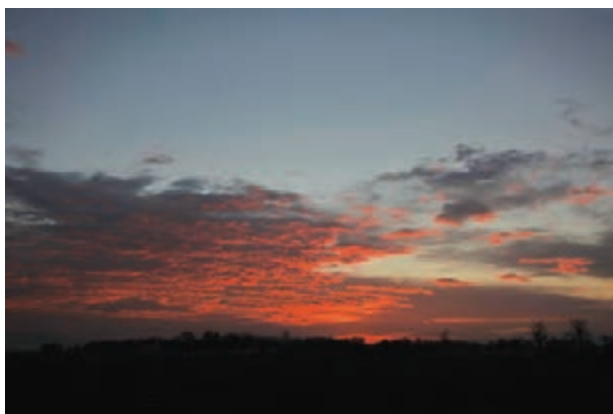
منابع نور در نورپردازی

منابع نوری

منابع نوری به صورت کلی به دو دسته مصنوعی و طبیعی تقسیم می‌شوند. نورهای طبیعی منبع طبیعی دارند مانند نور خورشید یا نور رعد و برق و نورهای مصنوعی از منابع ساخته دست بشر تولید می‌شوند مانند نور لامپ‌ها.

▲ تصویر ۴۲ | نور مصنوعی

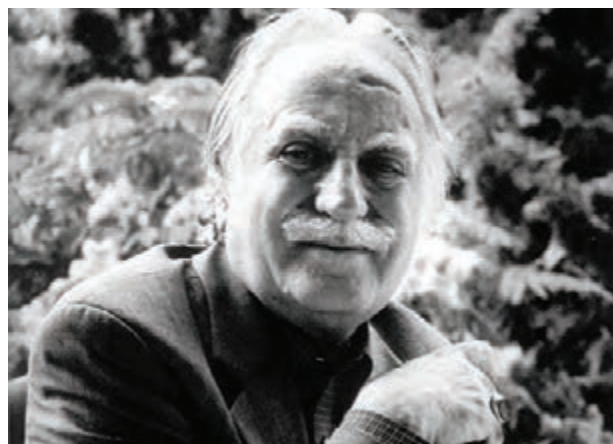

▲ تصویر ۴۳ | نور طبیعی

آیا می‌توانید چند منبع نوری طبیعی و مصنوعی نام ببرید؟ به این عکس‌ها نگاه کنید در کدامیک از نور مصنوعی و در کدام از نور طبیعی استفاده شده است؟ (تصاویر ۴۴ تا ۵۰)

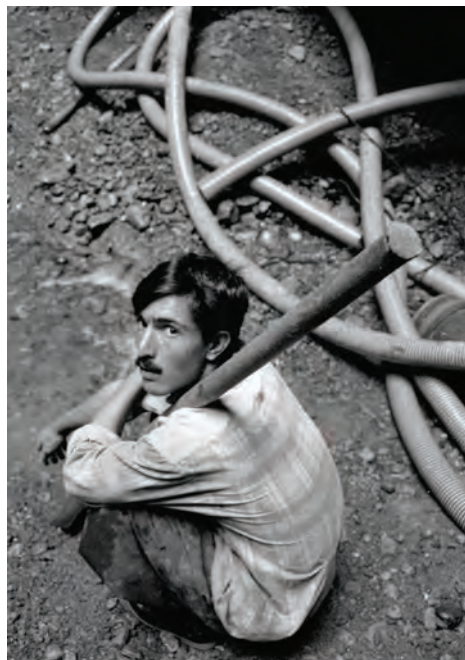
▲ تصویر ۴۴

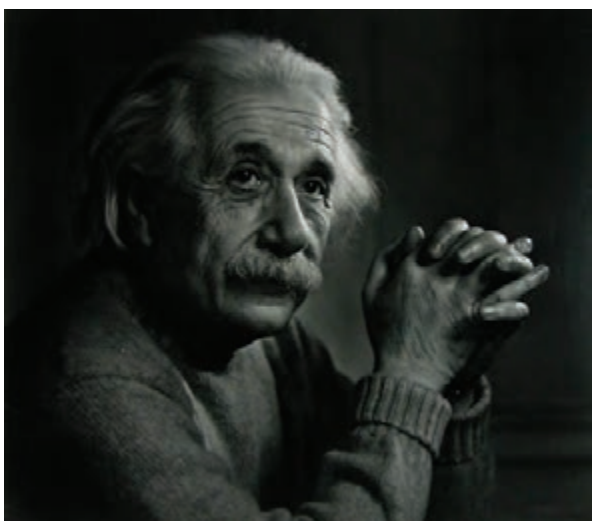
▲ تصویر ۴۵

تصویر ۴۶ ▲

تصویر ۴۷ ▲

تصویر ۴۸ ▲

تصویر ۵۰ ▲

تصویر ۴۹ ▲

آیا تفاوتی در استفاده از نور طبیعی و نور مصنوعی در عکس‌ها وجود دارد؟

به آرشیو عکس‌های خود مراجعه کنید، ۵ عکس که آن‌ها را با نور طبیعی گرفته‌اید و ۵ عکس که با نور مصنوعی گرفته شده است را انتخاب و با خود به کلاس بیاورید و درباره تفاوت‌های آن‌ها صحبت کنید.

فعالیت کارگاهی

موارد قابل سنجش نور در نورپردازی

۱- شدت نور

به تصاویر (۵۱ تا ۵۵) نگاه کنید. شدت نور، اندازه روشنایی یک نور است. شدت نوری که بر روی یک موضوع افتاده، می تواند توسط نورسنج اندازه گیری شود.

▲ نور ضعیف | تصویر ۵۱

▲ نور شدید | تصویر ۵۲

▲ نور با شدت کم | تصویر ۵۳

▲ نور نرمال | تصویر ۵۴

▲ نور با شدت زیاد | تصویر ۵۵

▲ شاخص نورسنج TTL دوربین عکاسی | تصویر ۵۶

برای سنجش شدت نور از وسیله‌ای به نام نورسنج استفاده می‌شود. چند نوع نورسنج می‌شناسید؟ آیا این ابزار، برای سنجش نور فلاش هم مناسب است؟ در تصاویر شماره ۵۶ تا ۵۸ انواع نورسنج‌ها را مشاهده می‌کنید.

▲ نورسنج دستی عقربه‌ای | تصویر ۵۷

▲ نورسنج دستی دیجیتال | تصویر ۵۸

نورسنج‌ها در سنجش دقیق نور به عکاس کمک می‌کنند؛ از این اطلاعات می‌توان برای اصلاح شدت نور هم از طریق دوربین، هم از طریق منبع نور اقدام کرد (تصاویر ۵۹ و ۶۰).

▲ صفحه کنترل پل فلاش دیمردار | تصویر ۵۹

▲ صفحه کنترل پل فلاش دیجیتال | تصویر ۶۰

مکان‌هایی را با شدت نوری مختلف انتخاب، سپس نورسنجی و عکاسی کنید. نتیجه را در کلاس با دوستان خود به اشتراک بگذارید.

جست و جو

۲- رنگ نور

آیا تاکنون به نورهای مختلف توجه کرده‌اید؟ آیا رنگ نور خورشید با نور لامپ‌های مختلف یکی است؟ آیا رنگ نور خورشید در ساعات مختلف روز ثابت است؟ به تصاویر ۶۱ تا ۶۶ نگاه کنید. چه تفاوت‌هایی در این عکس‌ها وجود دارد؟

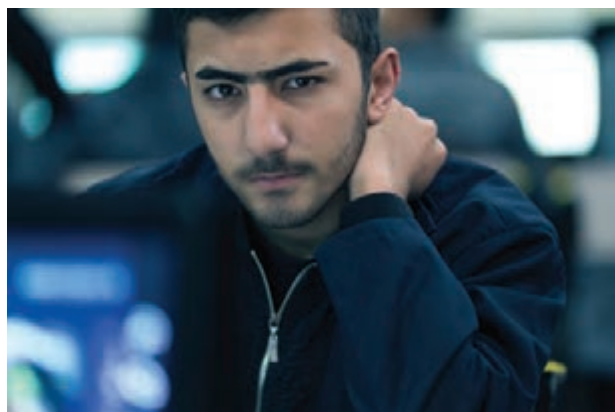
عکاسی شده با نور زرد | تصویر ۶۱ ▲

عکاسی شده با نور سفید | تصویر ۶۲ ▲

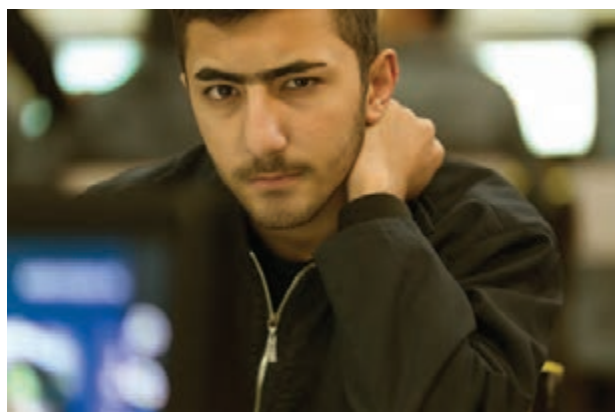
عکاسی شده با نور آبی | تصویر ۶۳ ▲

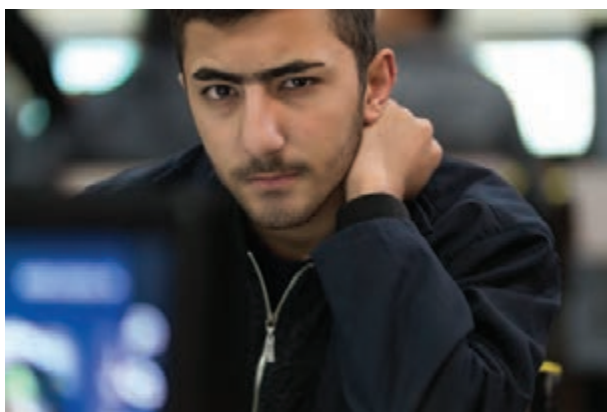
تصویر ۶۴ ▲

برای اندازه‌گیری رنگ نور از اصطلاحی به نام **دمای رنگ** استفاده می‌شود که واحد اندازه‌گیری درجه کلوین (K) است. چشم انسان می‌تواند خودش را با رنگ‌های مختلف منابع نوری منطبق کند و اکثر اوقات متوجه تغییر رنگ اجسام در نورهای مختلف نمی‌شود. ولی دوربین‌های دیجیتال در صورتی که تنظیم ثابتی داشته باشند، در منابع نوری متفاوت، اجسام را با رنگ‌های متفاوتی ثبت می‌کنند.

در دوربین‌های دیجیتال، قابلیتی به نام **وایت بالانس** یا تراز سفیدی رنگ‌ها وجود دارد که مسئولیت کنترل رنگ و ثبت عکس با رنگ‌های واقعی در شرایط متفاوت نوری را دارد.

تصویر ۶۵ ▲

تصویر ۶۶ ▲

▲ تصویر ۶۷

▲ تصویر ۶۸

▲ تصویر ۶۹

به تصاویر شماره (۶۷ تا ۶۹) نگاه کنید. از این ابزارها هم برای سنجش یا اصلاح کلورین نور در عکاسی استفاده می‌شود. با کدامیک از این ابزارها آشنایی دارید؟ تصویر ۶۷ ابزار کلورین متر را نشان می‌دهد که وظیفه آن سنجش کلورین نور به صورت مجزا از دوربین عکاسی است. تصاویر ۶۸ و ۶۹ انواع کارت های رنگی یا کالر چارت‌ها هستند که وظیفه آنها اصلاح کلورین نور به صورت نرم‌افزاری در هنگام استفاده از فایل‌های RAW است.

یک عکس پرتره انتخاب کنید و فایل RAW آن را در محیط CAMERA RAW باز کنید. از طریق قسمت اصلاح کلورین، کلورین عکس را تصحیح کرده و یک خروجی از آن بگیرید. فایل خود را به کلاس بیاورید و با فایل‌های هم‌کلاسی‌های خود مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

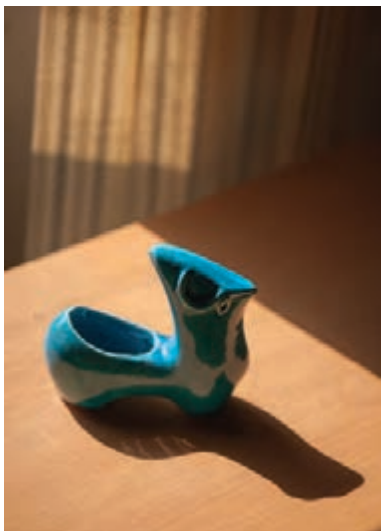
۳- جنس نور (کیفیت های بصری نور)

نور هارد | تصویر ۷۰ ▲

نور سافت | تصویر ۷۱ ▲

تصویر ۷۲ ▲

تصویر ۷۳ ▲

آیا تاکنون به نور خورشید که از پشت شیشه پنجره و پرده به داخل اتاق می‌تابد دقت کرده‌اید؟ تاثیر آن بر روی اشیاء و سایه‌های آن‌ها چگونه است؟ تفاوت آن با زمانی که پنجره باز است و نور بدون واسطه به داخل اتاق می‌تابد چیست؟ (تصاویر ۷۲ و ۷۳)

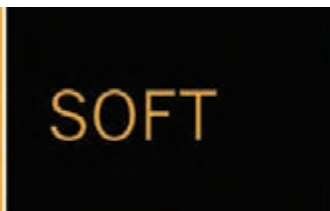

تصویر ۷۴ ▲

تصویر ۷۵ ▲

با توجه به تصاویر ۷۲ و ۷۳ می‌توانید تأثیر جنسیت‌های متفاوت نور را هم در عکس‌های مقابل ببینید (۷۴ و ۷۵). همانطور که در این عکس‌ها ملاحظه کردید، جنس نور در نورپردازی به دو دسته ۱- نور سخت با مرز مشخص سایه و روشنایی و ۲- نور نرم با مرز نامشخص بین سایه و روشنایی تقسیم می‌شود (تصویر ۷۶). آیا می‌توانید با توجه به دو تصویر ۷۷ و ۷۸ نوع جنس نور استفاده شده در آنها را مشخص کنید.

تصویر ۷۶ ▲

تصویر ۷۷ ▲

تصویر ۷۸ ▲

با کمک گرفتن از هنرآموز، عکس‌هایی با نور نرم و سخت تهیه کنید و مرز نیم‌سایه را در هر کدام مشخص کنید. عکس‌ها را به کارگاه بیاورید و درباره آنها گفت و گو کنید.

فعالیت کارگاهی

ابزار شناسی نور پردازی

تصویر ۷۹ ▲

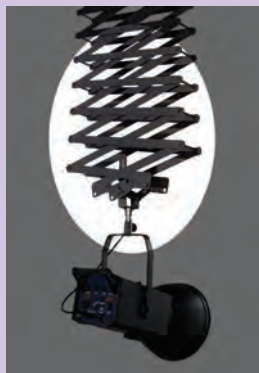
آیا تاکنون استودیوهای متفاوت عکاسی را دیده‌اید؟ تفاوت آن‌ها در چیست؟

به عکس‌های ۱ تا ۱۱ نگاه کنید و نام ابزارهایی را که در شکل آمده در زیر آن بنویسید.

فعالیت کارگاهی

۱-

۴-

۳-

۲-

..... -٤

..... -٨

..... -١١

..... -٥

..... -٧

..... -٩

..... -١٠

منابع نوری در استودیو

تصویر ۸۰ ▲

تصویر ۸۱ ▲

نورهای استودیویی

نورهایی که در استودیو عکاسی استفاده می‌شود را می‌توان به دو دسته
۱- نورهای ممتد ۲- نورهای لحظه‌ای (فلاش‌ها) تقسیم‌بندی کرد.

منبع نور ممتد | LED | تصویر ۸۲ ▲

منبع نور لحظه‌ای | فلاش | تصویر ۸۳ ▲

تصویر ۸۴ ▲

تصویر ۸۵ ▲

به تصاویر نگاه کنید.
تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها را
بیان کنید. (تصاویر ۸۴ تا ۸۹)
تفاوت‌ها:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

شباهت‌ها:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

تصویر ۸۶ ▲

تصویر ۸۷ ▲

تصویر ۸۸ ▲

تصویر ۸۹ ►

مهم‌ترین تفاوت فلاش‌های استودیویی در نوع منبع انرژی آن و مقدار قدرت خروجی نور آن‌هاست که با واحد ژول (وات بر ثانیه) سنجیده می‌شود.
این فلاش‌ها از نظر منبع تغذیه به دو دسته اتصال به برق و امکان اتصال به باتری ساخته می‌شود.
از نظر قدرت فلاش‌ها هم هرچه مقدار ژول آن‌ها بیشتر باشد قدرت فلاش بالاتر است.

ابزارهای اصلاح نور Light modifier

کاسه‌ها

این ابزارها برای جهت دادن به نور استفاده می‌شود و از پراکندگی پرتوهای نور جلوگیری می‌کند. یکی از تفاوت‌های انواع این ابزار، تنوع در قطر دهانه کاسه‌ها است.

تصویر چند کاسه تصویر ۹۰ ▲

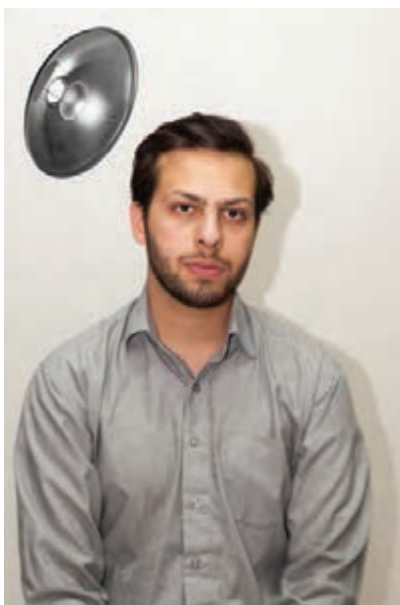

تصویر ۹۱ ▲

کاسه‌ها نورهایی با سایه‌های سخت تولید می‌کنند (تصاویر ۹۲ و ۹۳).

تصویر ۹۲ ▲
تأثیر استفاده از کاسه استاندارد بر روی مدل

تصویر ۹۳ ▲
تأثیر استفاده از کاسه پهن یا دیفیوز (با نام تجاری Beauty dish) بر روی مدل

با کمک هنرآموز خود در استودیو از کاسه‌های نورپردازی استفاده و عکاسی کنید.

فعالیت کارگاهی

بارندُر (Barn Door)

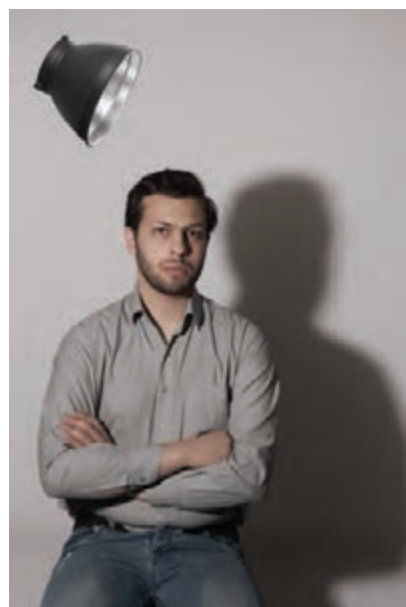
این ابزار بر روی کاسه نصب می‌شود و امکان تغییر دادن و کنترل محدوده روشنایی نور را فراهم می‌کند (تصویر ۹۴). همچنین بارندُر قابلیت نصب فیلترهای رنگی و غیررنگی را دارد. (تصویر ۹۵)

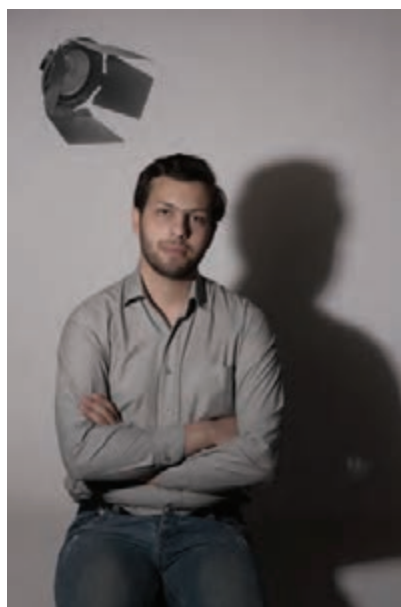
تصویر کاسه به همراه بارندُر | تصویر ۹۴ ▲

تصویر بارندُر، فیلتر رنگی و فیلتر لانه زنبوری | تصویر ۹۵ ▲

تأثیر استفاده از کاسه روی مدل | تصویر ۹۶ ▲

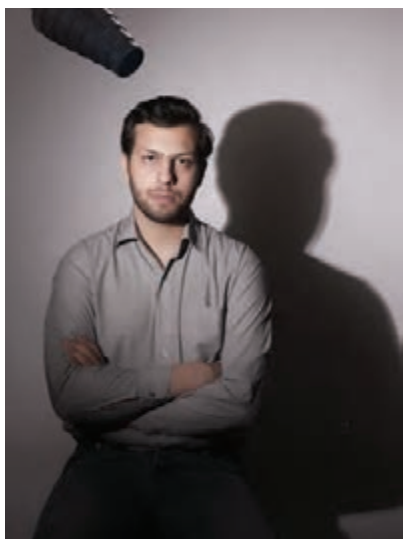

تأثیر استفاده از بارندُر روی مدل | تصویر ۹۷ ▲

در تصاویر ۹۶ و ۹۷ تأثیر استفاده از بارندُر را بر روی سوژه می‌بینید.

شما می‌توانید از این ابزار در هنگام نورپردازی استفاده کنید. سوژه عکاسی خود را در کنار پس‌زمینه قرار دهید و نور را به گونه‌ای به او بتابانید که سایه سوژه بر روی پس‌زمینه، در کادر عکس شما قابل رویت باشد. اکنون به وسیله بارنڈر نصب شده بر روی کاسه و تغییر دادن جهت نور، عکس‌هایی تهیه و نتیجه را با هم مقایسه کنید.

تأثیر استفاده اسنوت بر روی مدل | تصویر ۹۸ ▲

خرطوم‌می یا اسنوت Snoot

از این وسیله برای جمع کردن و محدود کردن پرتوهای نوری استفاده می‌شود (تصاویر ۹۸ و ۹۹).

تصویر ۹۹ ▲

اسپات Spot

این ابزار به دلیل وجود عدسی بر روی خود سبب تمرکز نور روی سوژه می‌شود (تصاویر ۱۰۰ و ۱۰۱).

نور اسپات | تصویر ۱۰۰ ▲

تأثیر بصری نور اسپات | تصویر ۱۰۱ ▲

برخی دیگر از انواع کاسه‌ها (تصاویر ۱۰۲ تا ۱۰۴)

کاسه استاندارد | تصویر ۱۰۲ ▲

کاسه چتر | تصویر ۱۰۳ ▲

کاسه بک گراند | تصویر ۱۰۴ ▲

با هنرآموز خود هر کدام از ابزارهای فوق را بر روی منبع نور نصب و عکاسی کنید. عکس‌ها را با هم مقایسه و دربارهٔ نتیجه آن با هم‌کلاسی‌های خود گفت‌وگو کنید.

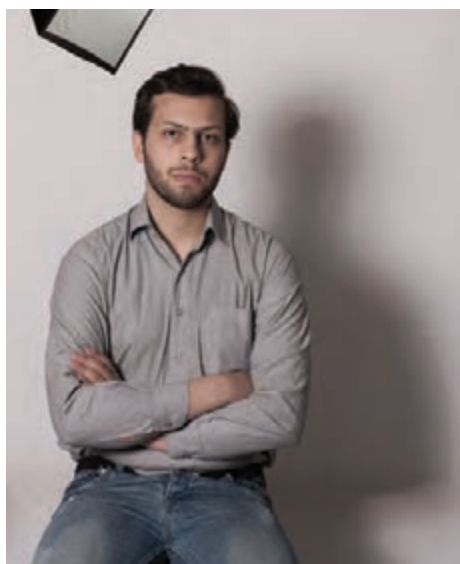
فعالیت کارگاهی

نرم‌کننده‌های نور

نرم‌کننده‌ها ابزارهایی هستند که بر روی جنس نور (کیفیت بصری نور) تأثیر می‌گذارند و آن را از جنس سخت به نرم تبدیل می‌کنند و در اندازه‌های مختلف در بازار عرضه می‌شود.

در تصویر شماره ۱۰۶ شکل چند ابزار که برای نرم کردن نور استفاده می‌شود را می‌بینید.

تأثیر استفاده از سافت باکس بر روی مدل | تصویر ۱۰۵ ▲

تصویر انواع سافت باکس | تصویر ۱۰۶ ►

به تصاویر ۱۰۷ و ۱۰۸ نگاه کنید.

▲ تصویر ۱۰۷ | سافت باکس

▲ تصویر ۱۰۸ | آکتا باکس

تفاوت سافت باکس و آکتا باکس تنها در ظاهر آنها و در نوع انعکاسی است که در موضوع به وجود می‌آورد.

▲ تصویر ۱۰۹ | عکس گرفته شده با سافت باکس

▲ تصویر ۱۱۰ | عکس گرفته شده با آکتا باکس

در کارگاه خود با کمک هنرآموز تصاویری با نرم‌کننده‌های مختلف تهیه و دربارهٔ نتیجه آن با هم گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

بازتاباننده (Reflector)

از انعکاس‌دهنده برای پر کردن سایه‌ها در نورپردازی استفاده می‌شود، که هم در استودیو و هم در فضای باز قابل استفاده است. تفاوت این ابزار در اندازه و رنگ بازتاباننده آن است (تصاویر ۱۱۱ و ۱۱۲).

عکس بدون استفاده از بازتاباننده | تصویر ۱۱۱ ▲

عکس با استفاده از بازتاباننده | تصویر ۱۱۲ ▲

چترها

چترها ابزاری هستند که برخی از آن‌ها در دسته انعکاس‌دهنده‌ها قرار می‌گیرد و نوعی از آن‌ها در دسته نرم‌کننده‌ها. چترها ابزاری هستند که کاربرد متفاوت دارند. گروهی در دسته بازتاباننده‌ها و گروهی در دسته نرم‌کننده‌ها قرار می‌گیرند.

چتر نرم‌کننده | تصویر ۱۱۳ ▲

چتر انعکاس‌دهنده | تصویر ۱۱۴ ▲

از چترهای انعکاسی بیشتر برای گسترده کردن نور استفاده می شود.

عکس با استفاده از چتر انعکاسی | تصویر ۱۱۵ ▲

طراحی عملکرد چتر بازتاباننده | تصویر ۱۱۶ ▲

از چترهای نرم کننده بیشتر برای نرم کردن جنس نور استفاده می شود.

▲ عکس با استفاده از چتر نرم کننده | تصویر ۱۱۷

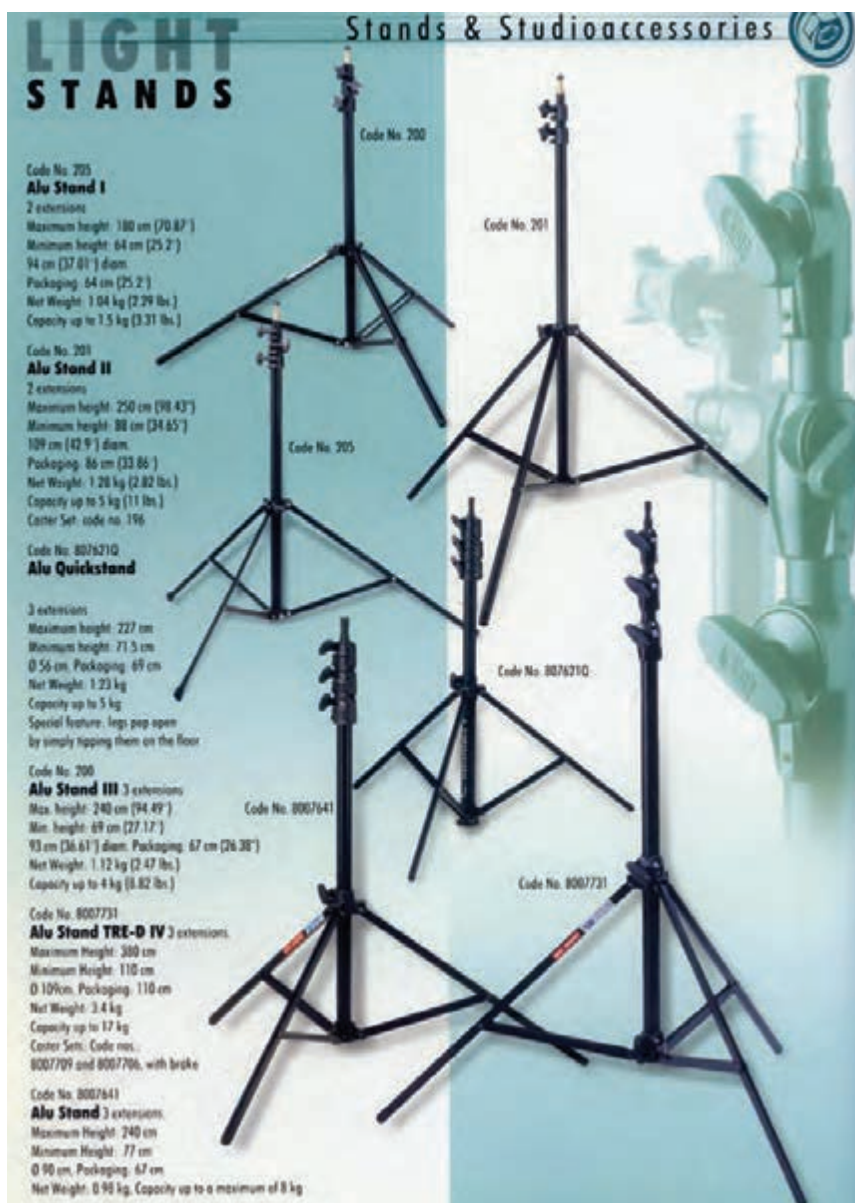
▲ طراحی عملکرد چتر نرم کننده | تصویر ۱۱۸

پایه‌ها

پایه‌ها در استودیو وسیله‌های مناسبی برای نگهداری ابزار نورپردازی هستند. در تصویر شماره ۱۱۹ برخی از پایه‌هایی که در فضای استودیو استفاده می‌شود آورده شده است. پایه‌ها در استودیو به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱- پایه‌ها و نگهدارنده‌های نور

۲- پایه‌های دوربین عکاسی

تصویر ۱۱۹

پایه‌ها و نگهدارنده‌های نور عبارتند از:

۱- پایه نور: ابزاری ساده برای نگاه داشتن نورهای استودیویی که تنوع آن‌ها در ارتفاع آن‌ها است (تصاویر ۱۲۰ و ۱۲۱).

تصویر ۱۲۰ ▲

تصویر ۱۲۱ ▲

تصویر ۱۲۲ ▲

۲- بوم: از این ابزار برای نورپردازی سوژه از بالا، بدون حضور پایه در کادر عکاسی استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۲).

بازویی | تصویر ۱۲۳ ▲

پانتوگراف | تصویر ۱۲۴ ▲

۳- بازویی: از این ابزار برای اتصال نور به دیوار یا ستون استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۳).

۴- پانتوگراف: از این ابزار برای اتصال نورها به سقف استودیو استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۴).

استفاده از پایه‌هایی مثل پانتوگراف و بازویی، امکان استفاده از فضای کف استودیو را فراهم می‌سازد و به دلیل اتصال نورها به سقف مانع ضربه خوردن آنها می‌شود.

توجه

پایه‌های دوربین عکاسی

۱- پایه صلیبی: این پایه‌ها بسیار سنگین هستند و صرفاً در داخل استودیو استفاده می‌شوند (تصویر ۱۲۵). به دلیل سنگین بودن، امکان افتادن آن‌ها و ضربه خوردن دوربین عکاسی بسیار کم است. تغییر ارتفاع در این سه پایه‌ها به سرعت انجام می‌شود.

۲- سه پایه دوربین: از ویژگی‌های این پایه، قابلیت حمل و نقل است. درحالی‌که تغییر ارتفاع آن زمان‌بر است (تصویر ۱۲۶).

سه پایه صلیبی | تصویر ۱۲۵ ▲

سه پایه دوربین | تصویر ۱۲۶ ▲

ابزار سنجش نور در استودیو

در تصاویر زیر ابزارهای سنجش نور در استودیو را می‌بینید که قبلاً با نام آن‌ها آشنا شده‌اید در ادامه مطالب با کارکرد برخی از آن‌ها آشنا خواهید شد (تصاویر ۱۲۷ تا ۱۲۹).

▲ نورسنج و فلاش متر | تصویر ۱۲۷

▲ کلوبین متر | تصویر ۱۲۸

▲ نورسنج دستی | تصویر ۱۲۹

ابزارهای اتصال فلاش‌ها به دوربین عکاسی چشم الکترونیک و رادیو تریگر از ابزارهای اتصال دوربین عکاسی به فلاش استودیویی هستند (تصاویر ۱۳۰ تا ۱۳۲).

▲ رادیو تریگر TTL، مدل با باتری | تصویر ۱۳۰

▲ رادیو تریگر مدل برقی | تصویر ۱۳۱

سیم سینکرون که در حال حاضر کاربرد کمی دارد | تصویر ۱۳۲

▲ تصویر ۱۳۳

رادیو تریگر (Radio Trigger)

این ابزار وسیله‌ای است که امکان اتصال دوربین به فلاش استودیویی را، از طریق امواج رادیویی فراهم می‌کند (تصویر ۱۳۳).
در تصاویر شماره ۱۳۴ تا ۱۳۸ چگونگی نصب این ابزار به دوربین و فلاش را ملاحظه می‌کنید.

▲ اتصال گیرنده رادیو تریگر به برق در مدل های برقی | تصویر ۱۳۴

▲ اتصال ریموت فرستنده به دوربین | تصویر ۱۳۵

▲ اتصال سیم سینکرون رادیوتریگر به فلاش | تصویر ۱۳۶

▲ اتصال کابل گیرنده به فلاش | تصویر ۱۳۷

▶ پایان مرحله اتصال | تصویر ۱۳۸

▲ تصویر ۱۳۹

بعضی از رادیوتریگرها دارای کانال‌های متفاوت رادیویی هستند که از اختلال همزمان چند رادیوتریگر، در فضای استودیو جلوگیری می‌کنند. این کانال‌ها باید درگیرنده و فرستنده رادیوتریگر یکسان باشد (تصویر ۱۳۹).

▲ تصویر ۱۴۰

از چشم الکترونیک یا سنسورهای حساس به نوری که بر روی فلاش‌ها قرار گرفته است، برای اتصال بین فلاش‌ها استفاده می‌شود (تصویر ۱۴۰).

توجه

۱- بهتر است مهم‌ترین و قوی‌ترین منبع نوری را برای نور اصلی و اتصال آن به دوربین انتخاب کنید، زیرا نور قوی آن سبب تحریک سنسور در دیگر فلاش‌ها خواهد شد.
۲- در صورتی که یک یا چند فلاش همزمان تخلیه نمی‌شوند، با اندکی جابجا کردن نورها، سنسورها را در مسیر نور اصلی قرار دهید.

عوامل دیگری که در عکاسی پرتره تأثیرگذار است

به عکس‌های زیر نگاه کنید (تصاویر ۱۴۱ تا ۱۴۴).

تصویر ۱۴۱ ▲

تصویر ۱۴۲ ▲

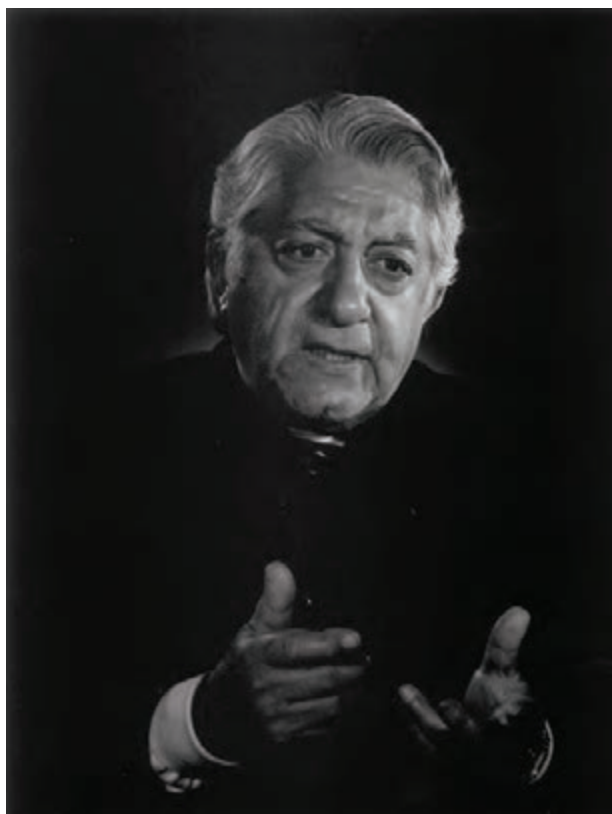
تصویر ۱۴۳ ▲

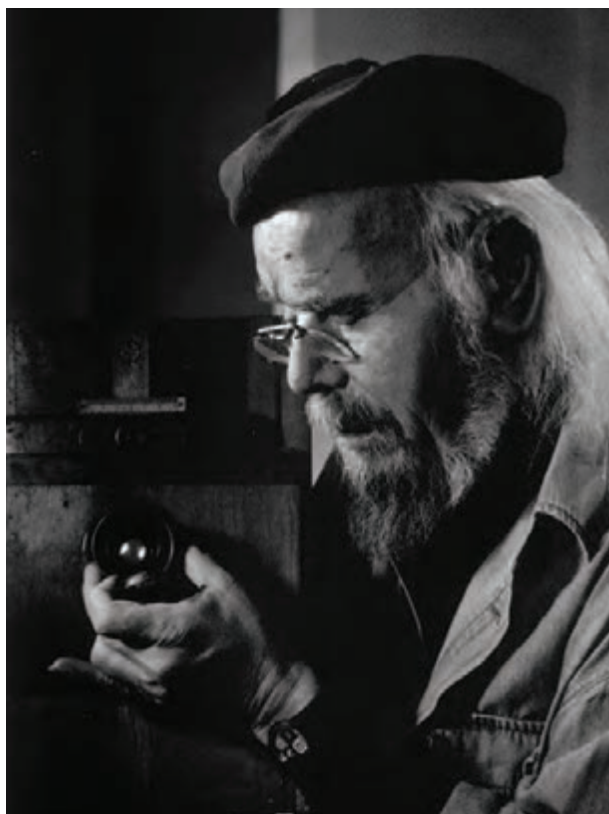
تصویر ۱۴۴ ▲

تأثیرگذاری پرتره مؤثر بوده است. درعکس ۱۴۵ تأکید عکاس با نورپردازی بر روی موضوع، پدیدآورنده تصویری زیبا و متفاوت شده است. دقت در جزئیات و توجه به ترکیببندی عناصر بصری در یک پرتره، می‌تواند به هرچه بهتر شدن پرتره به لحاظ زیبایی‌شناسی کمک کند (تصویر ۱۴۶).

دقت کنید تنوع در ترکیببندی، توجه به جزئیات و نوع نورپردازی هر یک از عکس‌ها سبب پدید آمدن پرتره‌های زیبا و متفاوتی شده است. به پرتره شماره ۱۴۳ نگاه کنید. انتخاب لنز در بیان هدف عکس، نقش بسزایی دارد. درعکس شماره ۱۴۴ نوع انتخاب زاویه دید عکس، در

▲ تصویر ۱۴۵

▲ تصویر ۱۴۶

با توجه به مطالب فوق آیا می‌توانید عکس‌هایی را از طریق فضای مجازی و ... جمع‌آوری کنید که در آن، از روش‌های نام‌برده شده استفاده‌های مطلوبی شده باشد؟ عکس‌ها را با خود به کارگاه بیاورید و درباره آن صحبت کنید.

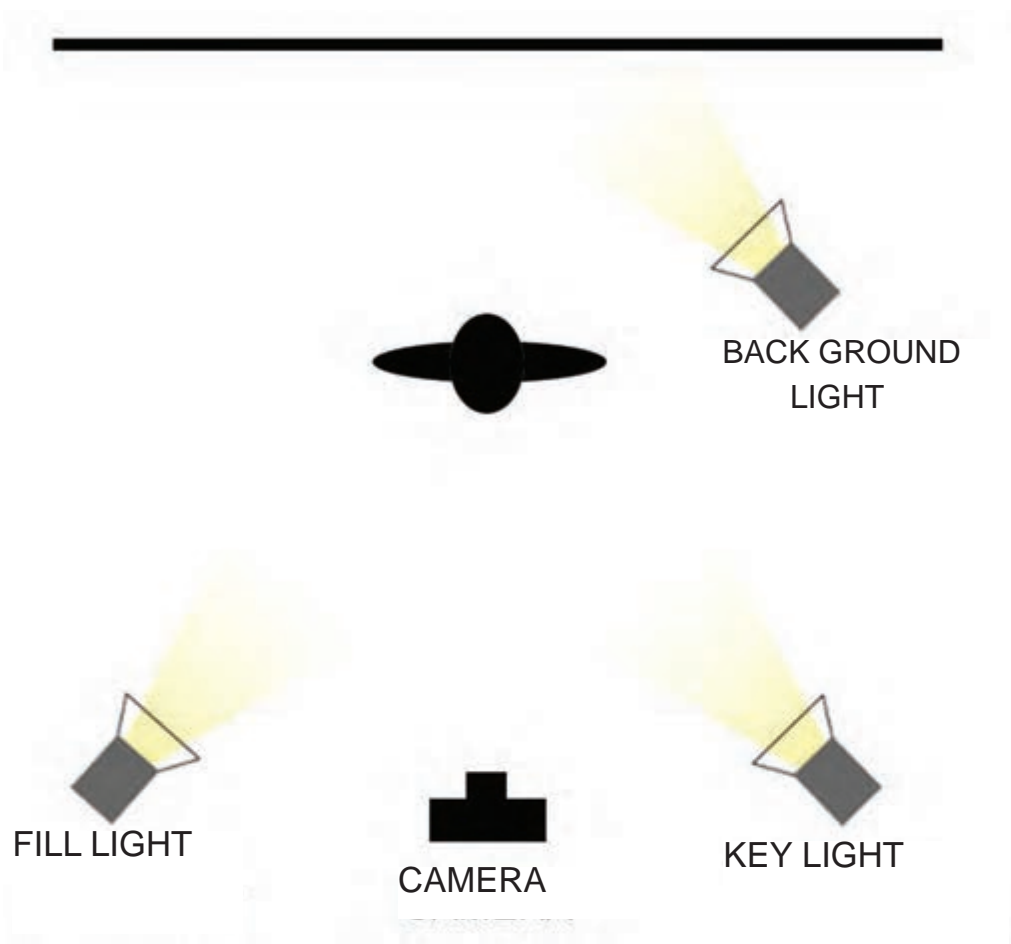
فعالیت کارگاهی

نورپردازی

نور پرکننده (Fill Light): نور پرکننده برای کمک به نور اصلی و پرکردن سایه‌ها استفاده می‌شود.
نور پس زمینه (Background Light): این نور برای پرکردن پس زمینه استفاده می‌شود.
نور سر (Head Light): این نور برای روشن کردن سر و مو در پرتره استفاده می‌شود.

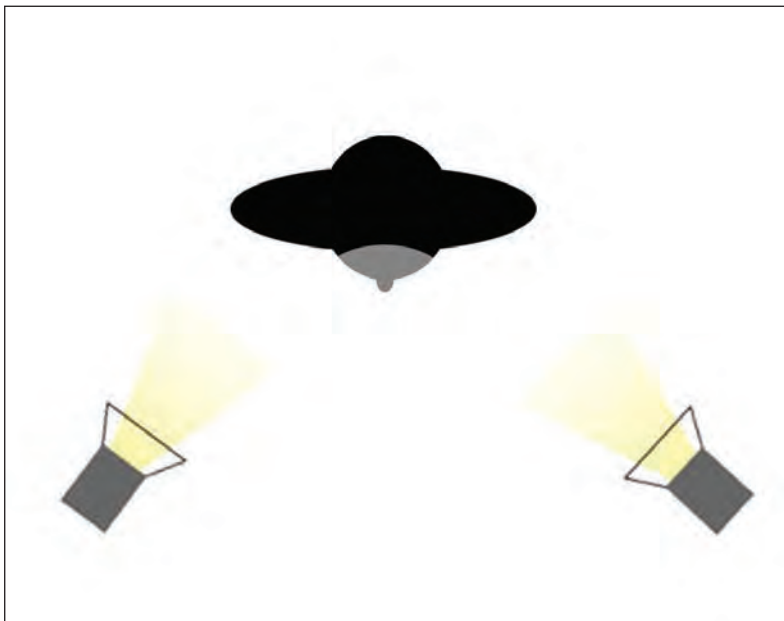
برای شروع نورپردازی، نخست باید جایگاه و نقش هر کدام از نورها را که در هنگام نورپردازی استفاده می‌شوند مشخص کنید (تصویر ۱۴۷).
این وظایف عبارتند از:
نور اصلی (Key Light): نور اصلی وظیفه روشن کردن موضوع را برعهده دارد و بیان گر هدف ما از ثبت پرتره است.

تصویر ۱۴۷ ▲

۱- نور متقارن

در این شیوه، دو منبع نوری به صورت مایل به چهره فرد تابیده می شود و هر کدام از نورها، سایه به وجود آمده از یکدیگر را خنثی می کنند و به دلیل نبود سایه، چهره حالت تخت و بدون بعد پیدا می کند. از این شیوه در عکاسی پرسنلی نیز استفاده می شود (تصویر ۱۴۸).

تصویر ۱۴۸ ▲

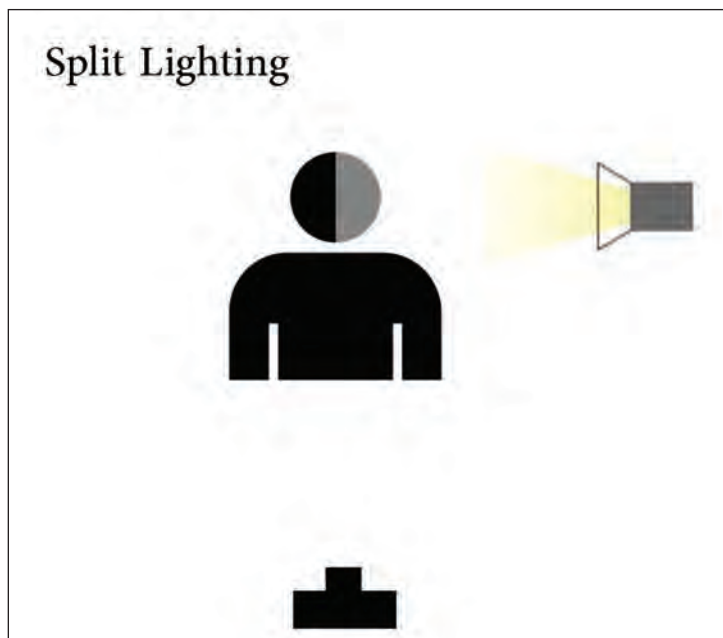
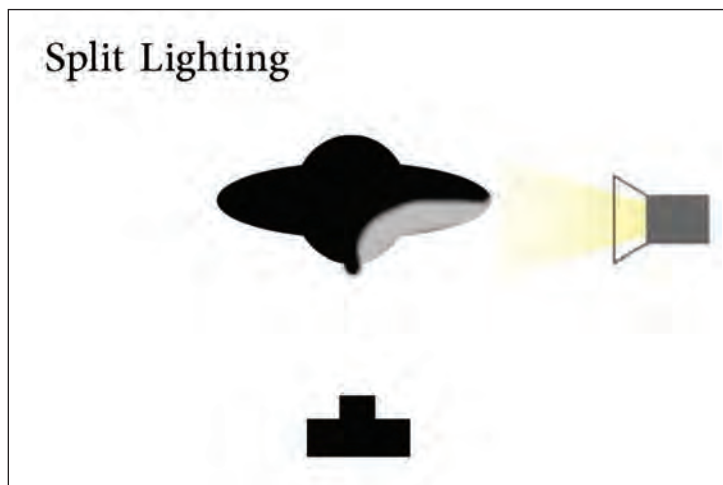
با توجه به شیوه نورپردازی تخت عکس هایی از هم کلاسی های خود در کارگاه هنرستان تهیه کنید.

فعالیت کارگاهی

۲- نور نیم‌کننده (Split Lighting)

در این نوع نورپردازی، یک جهت چهره به وسیله یک منبع نوری روشن می‌شود و سایه‌ای سمت دیگر چهره تشکیل می‌شود (تصویر ۱۴۹)

تصویر ۱۴۹ ▲

با هماهنگی هنرآموز خود نسبت به گرفتن یک پرتره با نورپردازی نیم‌کننده اقدام کنید.

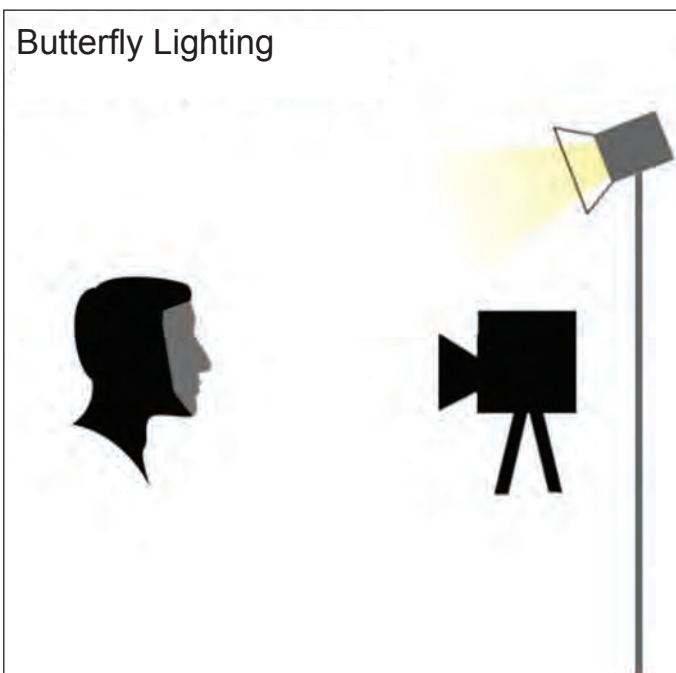
فعالیت کارگاهی

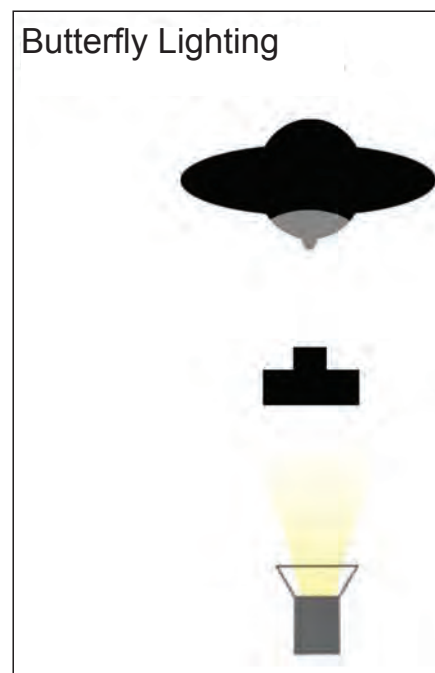

۳- نور پروانه‌ای (Butterfly Lighting)
در این نوع نورپردازی، یک منبع نور از پشت دوربین عکاسی به صورت مستقیم با ارتفاعی که سبب پدید آمدن سایه نوک بینی بر روی پشت لب شود، تنظیم کنید. دقت کنید که سایه بینی نباید به لب‌ها برسد (تصویر ۱۵۰).

Butterfly Lighting

Butterfly Lighting

تصویر ۱۵۰ ▲

با انتخاب چند چهره متفاوت، اقدام به عکاسی پرتره با نورپردازی کنید و نتیجه را به کارگاه بیاورید و با هم مقایسه کنید. نورپردازی در این افراد در چه ارتفاعی به وجود آمده است؟

فعالیت کارگاهی

۴- نور حلقه‌ای (Loop Lighting)

در این نوع نورپردازی، یک منبع نوری به صورت مایل با اندکی ارتفاع نسبت به سر مدل، به صورت او تابیده می‌شود به شکلی که سایه نوک بینی به سمت مخالف جهت نور متمایل شود و تشکیل یک دایره کوچک را بدهد (تصویر ۱۵۱).

Loop Lighting

تصویر ۱۵۱ ▲

- با استفاده از نور سخت و نور نرم دو پرتره با نورپردازی حلقه‌ای تهیه و نتیجه را در کلاس با همدیگر مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

Rembrandt Lighting

۵- نور رامبراند (Rembrandt lighting)

این نور که اولین بار توسط نقاشی به همین نام در کارهایش استفاده شد، یکی از معروف‌ترین نورپردازی‌های پرتره است که عبارت است: از یک نور آریب با ارتفاع ۴۵ تا ۷۰ درجه که در آن به غیر از روشن شدن نیمی از صورت، مثلی از نور روی گونه مخالف جهت نور شکل می‌گیرد (تصویر ۱۵۲).

Rembrandt Lighting

تصویر ۱۵۲ ▲

دو پرتره با نور رامبراند عکاسی کنید که در یکی از آن‌ها از نور نرم و در دیگری از نور سخت به عنوان نور اصلی استفاده شده باشد.

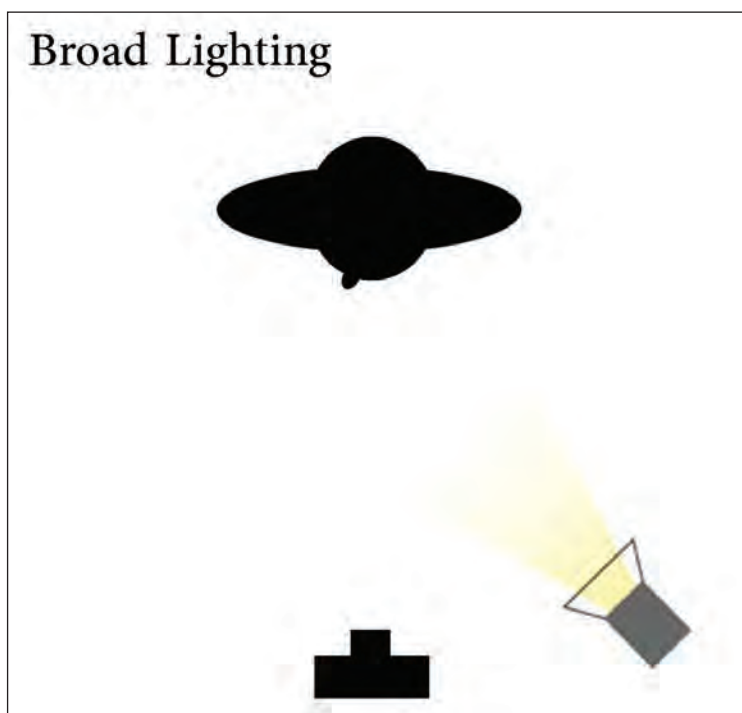
فعالیت کارگاهی

۶- نور گسترده (Broad lighting)

در این نورپردازی، سر مدل اندکی به سمت دوربین می‌چرخد و قسمت بیشتری از چهره در مقابل نور قرار می‌گیرد و این نور سبب می‌شود که چهره فرد گسترده‌تر و پرتر دیده شود (تصویر ۱۵۳).

تصویر ۱۵۳ ▲

دو مدل با صورت‌های کشیده و گرد انتخاب کنید. از هر دو نفر با نور گسترده عکاسی کنید و نتیجه را در کارگاه با هم مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

Short Lighting

۷- نور باریک (Short Lighting)

در نورپردازی باریک برخلاف نور گسترده، آن قسمت از چهره که به سمت دوربین چرخیده است (سمت گسترده) در سایه قرار می‌گیرد (تصویر ۱۵۴).

تصویر ۱۵۴ ▲

البته لازم به ذکر است که برای پرکردن سایه‌ها در تمامی شیوه‌های مختلف نورپردازی می‌توانید از انعکاس دهنده یا منابع نوری بسته به نیاز نوری پرتره خود استفاده کنید.

توجه

از یک فرد بوسیله نور گسترده و کوتاه عکس پرتره تهیه کنید و نتیجه را در کلاس با هم مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

شروع به کار در استودیو

عکاسی پرتره انجام می‌شود می‌تواند در ابعاد کوچک، متوسط یا در فضایی بزرگ طراحی و تجهیز شود. قبلاً با این فضای عکاسی در عکاسی پرسنلی آشنا شده و با ابزار و تجهیزات موجود در آن کار کرده‌اید (تصاویر ۱۵۵ و ۱۵۶).

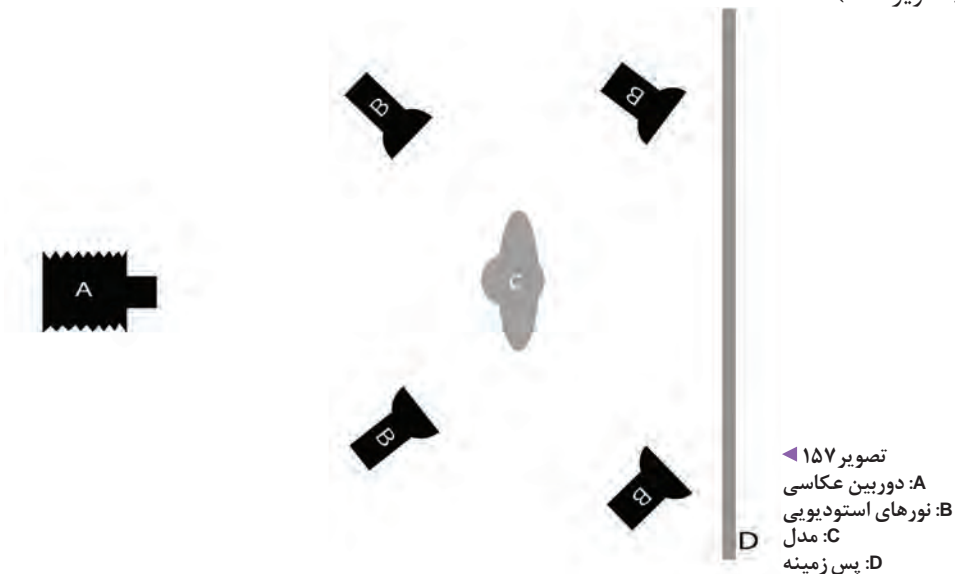

تصویر ۱۵۵ ▲

تصویر ۱۵۶ ▲

در شکل زیر طرح یک استودیوی پرتره و محل قرارگیری ابزار موجود در استودیو را می‌بینید (تصویر ۱۵۷).

حالت‌دهی به مدل

در حالت‌دهی به مدل به دو قسمت سر و بدن وی باید توجه کرد. چهره فرد و فرم بدن او دو عامل بسیار مهم در تعیین حالت مدل برای عکاسی پرتره است. به عکس‌های پرتره نگاه کنید (تصاویر ۱۵۸ تا ۱۶۰).

تصویر ۱۵۸ ▲

تصویر ۱۵۹ ▲

تصویر ۱۶۰ ▲

یکی از گوش‌ها نسبت به تمام رخ دیده نمی‌شود (تصویر ۱۶۲).
 ۳- ۳/۴ رخ: در این حالت یک نیم‌رخ حد فاصل گونه تا بینی در رخ مقابل دیده می‌شود. (تصویر ۱۶۳).
 ۴- نیم‌رخ: در این حالت صرفاً نیمی از صورت در کار دیده می‌شود (تصویر ۱۶۴).

تنوع حالت مدل‌ها در این عکس‌ها می‌تواند به بیان متفاوت شخصیت، احساسات و حتی کاربرد آن‌ها تأثیر بگذارد. قرارگیری چهره در کادر نسبت به دوربین عکاسی، شامل موارد زیر است.

۱- تمام رخ: چهره روبه‌روی دوربین (تصویر ۱۶۱).
 ۲- ۷/۸ رخ: سر به گونه‌ای چرخیده می‌شود که در کادر

تصویر ۱۶۱ ▲

تصویر ۱۶۲ ▲

تصویر ۱۶۳ ▲

تصویر ۱۶۴ ▲

از یک مدل در هر چهار حالت مختلف (تمام رخ، ۷/۸ رخ، ۳/۴ رخ و نیم رخ) عکاسی و نتیجه را با خود به کلاس بیاورید.

از دیگر نکات حالت‌دهی به مدل، توجه به چشم‌ها و سمت نگاه مدل است. مشخص شدن بیش از حد سفیدی چشم از مواردی است که در حالت دادن به مدل عکاسی مناسب نیست (تصاویر ۱۶۵ و ۱۶۶).

حالت نامناسب چشم | تصویر ۱۶۵ ▲

حالت مناسب چشم | تصویر ۱۶۶ ▲

اختصاص نور خاصی به موها، به بیان هدف پرتره کمک می‌کند (تصاویر ۱۶۷ و ۱۶۸).

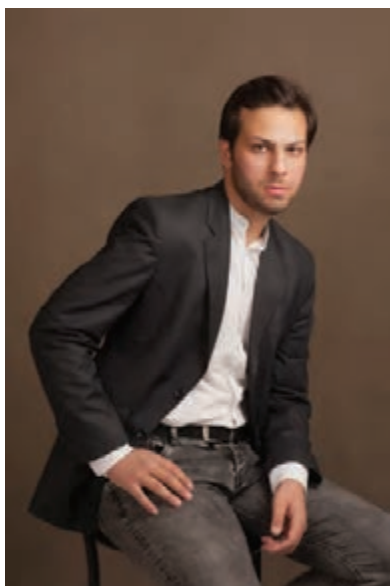

پرتره بدون نور مو | تصویر ۱۶۷ ▲

پرتره با نور مو | تصویر ۱۶۸ ▲

به حالت سر و شانه هم باید توجه ویژه‌ای داشت، زیاد جلو بودن یا عقب بودن سر، افتادگی شانه‌ها یا بیش از حد بالا بودن آن‌ها نیز به زیبایی عکس لطمه می‌زند. در بیشتر مواقع وضعیت عادی افراد با اندکی خلاقیت به حالت خوبی برای عکاسی تبدیل می‌شود. وضعیت دست‌ها با توجه به نوع شخصیت، فرم بدن و پیام موجود در عکس می‌تواند در حالت‌های مختلفی استفاده شود (تصاویر ۱۶۹ تا ۱۷۲).

▲ تصویر ۱۶۹

▲ تصویر ۱۷۰

▲ تصویر ۱۷۱

▲ تصویر ۱۷۲

توجه

برای انتقال مفهوم حالت به مدل از گفتن فرم، پرهیز کنید و سعی کنید به مدل نشان دهید که چگونه حالت بگیرد. برای رسیدن به این وضعیت می‌توانید هم به مدل نمونه عکس نشان دهید و یا حالتی را که باید بگیرد در مقابل او اجرا کنید.

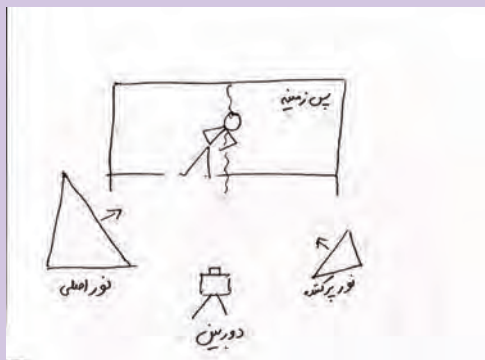

▲ عکاسی در حالت ژست دادن | تصویر ۱۷۳

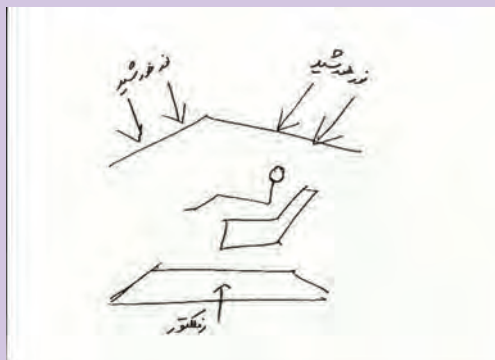
توجه

برای شروع به کار بهتر است که قبل از عکاسی، نسبت به موضوع و کاربرد پرتره طرحی از محل قرارگیری نورها، حالت مدل، کادربندی و حتی عناصری که در عکس در صورت لزوم استفاده می‌کنید آماده کنید. لازم به ذکر است که این طرح می‌تواند با خطوطی بسیار ساده تهیه شود.

▲ تصویر ۱۷۴

▲ تصویر ۱۷۵

استفاده از طرح‌هایی از این نوع به شما کمک می‌کنند که در زمان عکاسی هم صرفه‌جویی کنید و هم برنامه‌ای از پیش تعیین شده برای حالت‌دهی به مدل و نورپردازی وی داشته باشید.

تنظیم دوربین

به یاد داشته باشید که همیشه قبل از شروع به نورپردازی و گرفتن عکس، دوربین چک شود.

نقش ISO در عکس پرتره

به دلیل قابل کنترل بودن نور در استودیو، بهتر است که همیشه از ایزوهای پایین برای عکاسی پرتره استفاده شود؛ این امر سبب می شود که تصویر شما از کیفیت بالایی برخوردار باشد (تصاویر ۱۷۶ و ۱۷۷).

ایزو بالا | تصویر ۱۷۶ ▲

ایزو پایین | تصویر ۱۷۷ ▲

استفاده از فرمت RAW

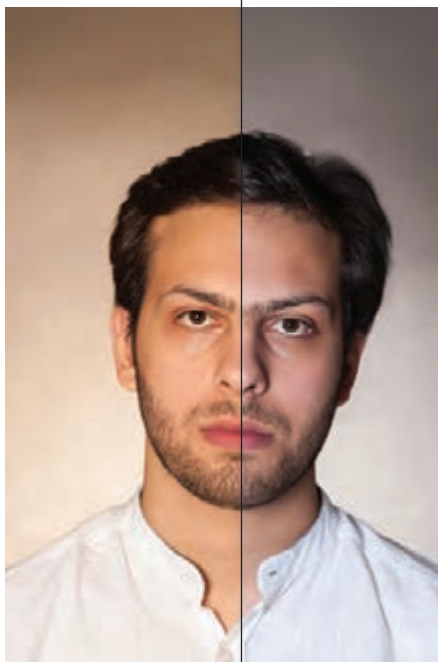
تا اینجا به نقش و اهمیت استفاده از فایل RAW در عکاسی پی برده‌اید. باز هم توصیه می شود برای بهتر شدن نتیجه عکاسی از فایل RAW استفاده شود. عکس را با فایل RAW ثبت و در فضای نرم افزار مثل فتوشاپ یا لایت روم ویرایش لازم را بر روی آن انجام دهید (تصاویر ۱۷۸ و ۱۷۹).

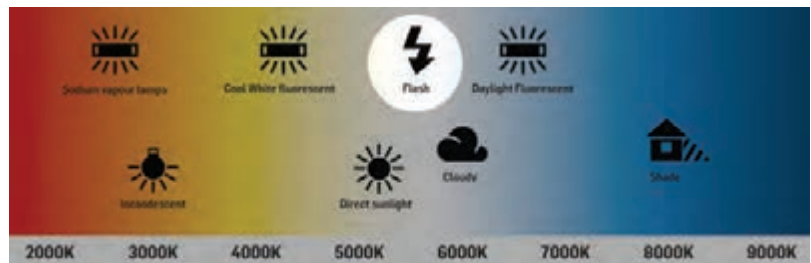
خروجی JPEG | تصویر ۱۷۸ ▲

خروجی RAW | تصویر ۱۷۹ ▲

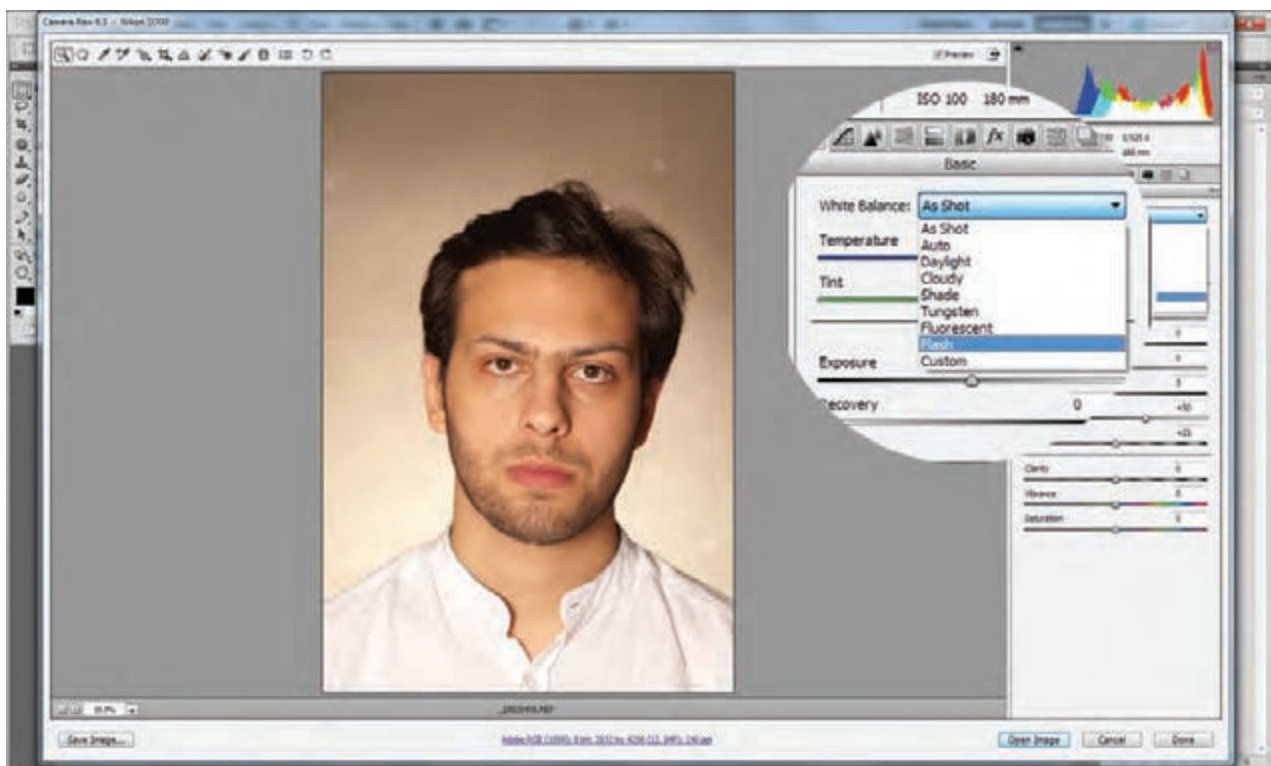
▲ تصویر ۱۸۱
پرتره با تنظیم وایت بالانس صحیح (سمت راست)
پرتره با تنظیم وایت بالانس غلط (سمت چپ)

▲ تنظیم فلاش به عنوان وایت بالانس | تصویر ۱۸۰

تنظیم WB

اگر در هنگام عکاسی از فلاش‌های استودیویی به عنوان نور اصلی استفاده می‌کنید، بهتر است که WB را روی فلاش تنظیم کنید (تصاویر ۱۸۰ و ۱۸۱). البته در صورتی که از فایل RAW استفاده می‌کنید، تنظیم WB می‌تواند بعد از عکاسی در محیط نرم‌افزار انجام شود (تصویر ۱۸۲).

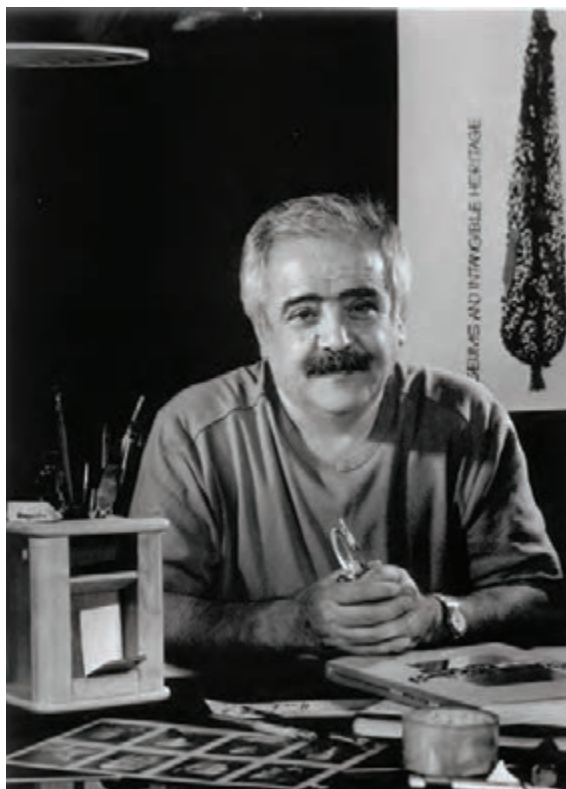

▲ تصویر ۱۸۲

انتخاب لنز

انتخاب لنز در عکاسی پرتره، به کادری که انتخاب می‌کنید بستگی دارد. ولی عموماً از لنزهای با فاصله کانونی بلند و نسبتاً بلند برای عکاسی پرتره استفاده می‌شود. تفکیک جزئیات تصویر و عدم اغراق در پرسپکتیو دلیل انتخاب این نوع لنزها برای عکاسی پرتره می‌باشد. برای عکس های پرتره محیطی بیشتر از لنزهای با فاصله کانونی کوتاه تر استفاده می‌شود (تصاویر ۱۸۳ و ۱۸۴).

البته برای شرایط ویژه و پرتره‌های خلاقانه انتخاب فاصله کانونی لنز با عکاس است و می‌تواند شامل این قواعد و قوانین نباشد (تصویر ۱۸۵).

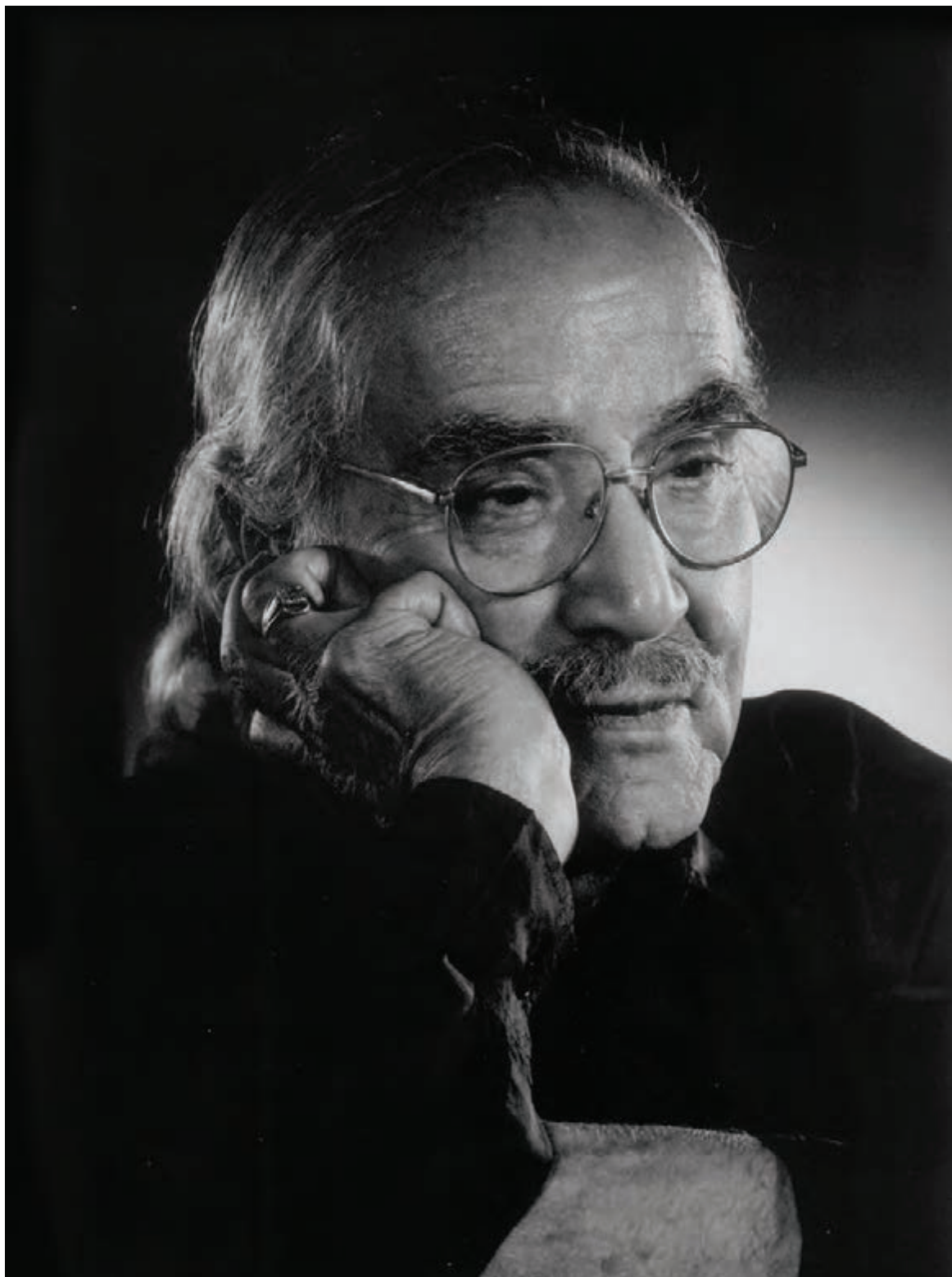
▲ پرتره محیطی با لنز تله | تصویر ۱۸۳

▲ پرتره با لنز واید | تصویر ۱۸۴

▲ پرتره با لنز تله | تصویر ۱۸۵

▲ پرتره با لنز تله | تصویر ۱۸۶

پس از حالت‌دهی و نورپردازی مدل، نوبت به عمل نورسنجی می‌رسد. این عمل در استودیوی عکاسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

برای نورسنجی در استودیو، اگر از نور ممتد استفاده می‌کنید، می‌توانید هم از نورسنج دستی و هم از نورسنج دوربین عکاسی خود استفاده کنید.

چنانچه اگر از نور فلاش استودیویی استفاده می‌کنید نیاز به ابزاری به نام فلاش متر دارید.

نورسنج دستی و اجزای آن: (تصاویر ۱۸۷ تا ۱۸۹)

▲ تصویر ۱۸۷

▲ تصویر ۱۸۸
وضعیت کلاهک نورسنج در حالت
سنجش ۱۸۰ درجه برای چند منبع
نوری همزمان

▲ تصویر ۱۸۹
وضعیت کلاهک نورسنج در حالت سنجش نور
برای یک منبع نوری

- ۱- کلاهک شیری
- ۲- صفحه اطلاعات
- ۳- حلقه متحرک برای انتخاب حالت‌ها
- ۴- دکمه روشن و خاموش
- ۵- دکمه انتخاب حالت‌های نورسنج
- ۶- حساسیت (ISO)
- ۷- دکمه نورسنجی

چگونگی کار با نورسنج دستی از طریق تصویر: (تصاویر ۱۹۰ تا ۱۹۳)

تصویر ۱۹۰
سنجش نور ممتد

تصویر ۱۹۱
سنجش ارزش نوری
(exposure value)

تصویر ۱۹۲
سنجش نور فلاش بدون
دخالته سیم سینکرون

تصویر ۱۹۳
سنجش نور فلاش با اتصال
سیم سینکرون

اتصال نورسنج به فلاش از راه سیم سینکرون: (تصاویر ۱۹۴ تا ۱۹۶)

تصویر ۱۹۴
سیم سینکرون و محل اتصال آن به نورسنج

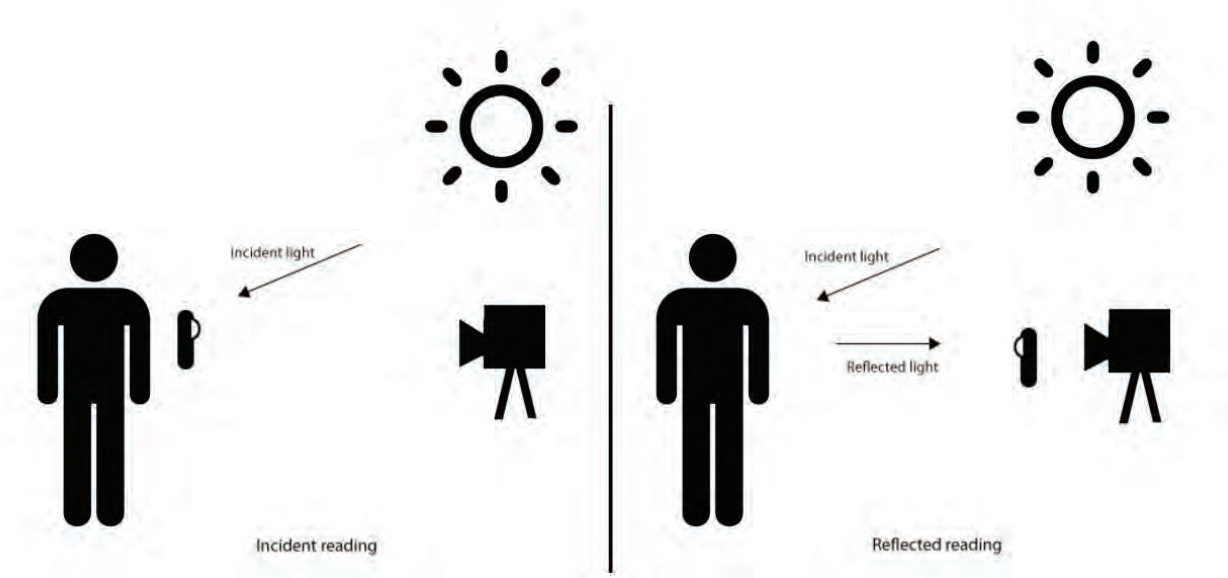

تصویر ۱۹۵ | اتصال سیم سینکرون به نورسنج

تصویر ۱۹۶ | اتصال سیم سینکرون به فلاش

از نورسنج دستی می‌توانید به دو روش ۱- مستقیم و ۲- انعکاسی، برای عمل نورسنجی استفاده کنید (تصاویر ۱۹۷ و ۱۹۸).

▲ نورسنجی مستقیم | تصویر ۱۹۷

▲ نورسنجی انعکاسی | تصویر ۱۹۸

..... با توجه به شکل‌های بالا آیا می‌توانید تفاوت این دو نوع نورسنجی را بگویید؟

 در کدام یک از موارد فوق انعکاس نور محیط بر نورسنجی تأثیر ندارد؟

▲ نورسنجی در فضای باز | تصویر ۱۹۹

نورسنجی با نورسنج دستی

با توجه به شکل‌های زیر می‌توانید عمل نورسنجی را انجام دهید (تصاویر ۱۹۹ و ۲۰۰).

▲ نورسنجی در فضای بسته | تصویر ۲۰۰

زیر نظر هنرآموز خود از هم‌کلاسی‌های خود در فضای استودیوی هنرستان پرتره تهیه کنید. و از عکس‌های گرفته شده یک آلبوم تهیه کنید.

فعالیت کارگاهی

عکاسی پرتره در فضای باز

به تصاویر زیر نگاه کنید چه مواردی در همه آن‌ها مشترک است؟

تصویر ۲۰۱ ▲

تصویر ۲۰۲ ▲

گاهی می‌توان پرتره‌ها را در فضای غیر از استودیو و در فضای باز گرفت. به نظر شما چه تفاوت‌هایی بین عکاسی در فضای بسته و فضای باز وجود دارد؟ دلایل خود را یادداشت کنید:

از ویژگی‌های عکاسی در فضای باز، استفاده از نور طبیعی و امکان بهره‌گیری از فضای طبیعی بجای فضای بسته استودیو است. در عکاسی فضای باز، نقش پس زمینه‌ها به مراتب اهمیت بیشتری نسبت به عکاسی در استودیو دارد (تصاویر ۲۰۳ و ۲۰۴).

تصویر ۲۰۳ ▲

تصویر ۲۰۴ ▲

امکان استفاده از نورهای متنوع طبیعی، سبب ایجاد جلوه‌ای ویژه در اینگونه از عکس‌ها می‌شود (تصاویر ۲۰۵ و ۲۰۶).

تصویر ۲۰۵ ▲

تصویر ۲۰۶ ▲

تصویر ۲۰۷ ▲

می‌دانید که در عکاسی فضای باز، امکان نورپردازی برای عکاس محدودتر می‌شود. کنترل عکاس بر روی فلاش‌های استودیویی، به عنوان نور اصلی نسبت به نور خورشید، در فضای باز قابل مقایسه نیست. از همین رو عکاس با انتخاب فصل و زمان مناسب عکاسی، آماده انجام کار می‌شود (تصاویر ۲۰۷ تا ۲۰۹).

تصویر ۲۰۸ ▲

تصویر ۲۰۹ ▲

به این نکته توجه داشته باشید که در هنگام عکاسی در فضای باز، استفاده از نورهای ملایم و سایه‌های نرم صبح و عصر نسبت به نور شدید ظهر با سایه‌های شدید توصیه می‌شود (تصاویر ۲۱۰ و ۲۱۱).

توجه

پرتره با نور ملایم | تصویر ۲۱۰ ▲

پرتره در نور شدید | تصویر ۲۱۱ ▲

فصل‌ها نیز در عکاسی در فضای باز، اهمیت ویژه‌ای دارند. نور طبیعی خورشید در بعضی از فصل‌ها به دلیل زاویه تابش به سمت زمین، ملایم‌تر (پاییز- زمستان- بهار) و در بعضی از فصل‌ها، عمودی‌تر (تابستان) می‌تابد، بنابراین باید در هنگام برنامه‌ریزی برای عکاسی در فضای باز مورد توجه قرار گیرند.

پرتره در تابستان | تصویر ۲۱۲ ▲

پرتره در پاییز | تصویر ۲۱۳ ▲

پرتره در زمستان | تصویر ۲۱۴ ▲

با انتخاب محل های مناسبی مانند پارک یا فضاهای سبز دیگر در شهر خود، پرتره هایی از افراد تهیه و به کلاس بیاورید. در پایان کار آلبومی از پرتره های خود تهیه کنید.

روش های ارتباط با مشتری در عکاسی پرتره

آیا شما می توانید موارد مشابهی را ذکر کنید؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

روش های جلب نظر مشتری تنها در عکاسی « پرتره » کاربرد ندارد بلکه بهتر است در همه فعالیت های یک عکاس رعایت شوند؛ یک ارتباط مؤثر در فرایند عکاسی و رعایت قوانین و قواعد این شغل از ضروریات ورود به محیط حرفه ای است.

« همیشه حق با مشتری است. » « خدمت به مشتری وظیفه ماست. » « رضایت مشتری هدف ماست. » و جملاتی از این دست را شاید زیاد شنیده باشید.

آیا تاکنون به این جملات فکر کرده اید؟

وقتی به عنوان یک مشتری این جملات را می خوانید، چه تأثیری در شما می گذارد؟

آیا زمانی که خدمتی را به دیگران ارائه می دهید، متوجه مسئولیتی که شامل شما در قبال مشتریان می شود هستید؟ کدامیک از روش های زیر در ارتباط با مشتری، سبب رضایت او می شود؟

خوش برخوردی، منظم بودن، صداقت، امانت داری، احترام به حریم شخصی افراد.

ارزشیابی شایستگی عکاسی پرتره بزرگسال

شرح کار:

- ۱- مهارت عکاسی از پرتره بزرگسال با استفاده از ابزار حرفه‌ای و رعایت عناصر و سواد بصری
- ۲- مهارت اصلاح و ویرایش عکس در نرم‌افزار و ارائه آن

استاندارد عملکرد:

تهیه عکس از چهره افراد بزرگسال با استفاده از ابزار حرفه‌ای عکاسی و نورپردازی در محل آتلیه، با توجه به استانداردهای حرفه‌ای عکس پرتره بزرگسالان: داشتن وضوح و جزئیات، ثبت فایل با فرمت Raw، رعایت اصول زیبایی‌شناسی، تنوع در کادربندی، نورپردازی و پس زمینه قابل قبول مشتری.

شاخص‌ها:

- ۱- انتخاب پس زمینه مرتبط با شخصیت و ظاهر فرد
- ۲- طراحی نور و حالت مرتبط با شخصیت و ظاهر فرد

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه مکان: استودیو عکاسی

ابزار و تجهیزات:

دوربین SLR، لنز فاصله کانونی بلند، سه پایه، لوازم نورپردازی (ست فلاش شامل سه شاخه نور و پایه‌ها و کاسه و soft box و snoot)، رایانه، چاپگر، لوازم نورسنجی (شامل فلاش متر، نورسنج)

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	آماده کردن مدل برای عکاسی	۱	
۲	انتخاب صحنه و پس زمینه	۱	
۳	نورپردازی و نورسنجی چهره	۲	
۴	تهیه عکس (عکس برداری)	۲	
۵	ویرایش و چاپ عکس	۱	
شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: مسئولیت پذیری، درستکاری، صداقت و امانت‌داری		۲	
میانگین نمرات			*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

پودمان ۵

عکاسی کودک

هنرجویان برای انجام برخی از فعالیت‌های هنری به عنوان کمک‌تکنسین، باید بتوانند از کودک در محیط‌های گوناگون عکاسی کنند. این کار به‌ویژه برای طراحی از کودک و یا کاربرد آن در تصویرسازی نیز بسیار مفید و مؤثر بوده و علاوه بر پاسخگویی به سفارشات کاری در این زمینه، شناخت آنها را از دنیای کودک، هم در عکاسی و هم در تصویرسازی ارتقا می‌بخشد.

واحد یادگیری

شایستگی عکاسی از کودک و نوجوان

در عکاسی از کودکان و نوجوانان، هنرجویان چه راهکاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت های عکاسی از کودک را می آموزند. برای انجام این شایستگی، شناخت کلی از کودک و روحیات و ویژگی های سنی آن ها و نیز نوع ارتباط عکاس با کودکان و نوجوانان اهمیت ویژه ای دارد. برای آنکه هنرجویان بتوانند نتایج خوبی در این زمینه شغلی بدست آورند، علاوه بر ارزیابی محیط و فضای عکاسی، نوع تعامل با کودک و به کارگیری فناوری های مرتبط نیز، ضروری است.

استاندارد عملکرد

■ تهیه تصویر چهره کودک با استفاده از لوازم حرفه ای و تخصصی عکاسی و نورپردازی بنا به سفارش مشتری و متناسب با استانداردهای حرفه ای. در مکان استودیو در سایزهای مشخص شده پرتره کودکان شامل: ثبت فایل با فرمت Raw، وضوح و جزئیات، رعایت اصول زیبایی شناسی، متناسب با دنیای کودکان، تنوع حالت ها و کادربندی ها متناسب با شرایط و موضوع، تنوع پس زمینه و تنوع رنگ.

عکاس کمک می‌کند تا هر چه بیشتر و بهتر در ثبت و انتقال لحظات، حالات و احساسات این دوره سنی بهتر عمل کند. به عکس‌های زیر نگاه کنید چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی در این عکس‌ها می‌بینید.

اگرچه پرتره کودک از نظر تکنیک عکاسی تفاوت زیادی با پرتره بزرگسال ندارد، اما به دلیل ویژگی‌هایی که دنیای کودک با دنیای بزرگسال دارد. در این نوع از عکاسی باید به مواردی توجه کرد مانند: رشد جسمی، روحی و فکری کودک. اینها به

تصویر ۱ ▲

آیا در نورپردازی این دو گونه عکاسی تفاوتی می‌بینید؟ در نوع کادربندی چگونه؟
در کادربندی عکس‌ها به چه مواردی توجه شده است؟

تصویر ۲ ▲

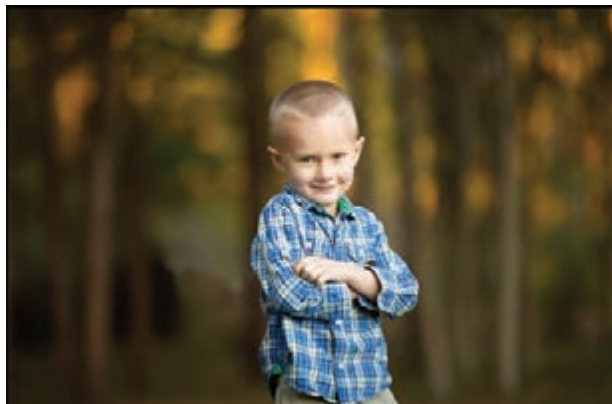
از آلبوم خانوادگی یا اینترنت، عکس‌هایی از کودکان و بزرگسالان جمع‌آوری کرده آن‌ها را به کلاس بیاورید و درباره تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها با یکدیگر صحبت کنید.

فعالیت کارگاهی

عکاسی کودک و نوجوان

مهمترین ویژگی که سبب می‌شود پرتره کودک از بزرگسال جدا شود چیست؟

تصویر ۳ ▲

تصویر ۴ ▲

مهمترین عامل تفاوت این دو گروه (کودک و نوجوان) سن آنهاست. به همین دلیل رویکرد و نوع تعامل عکاس با این دو گروه سنی هنگام عکاسی باید متفاوت باشد. پرتره در کودک از زمان به دنیا آمدن تا سن ۱۵ سالگی را شامل می‌شود.

- عکس‌های خود را در سنین مختلف (از تولد تا ۱۵ سالگی) انتخاب و بررسی کنید که در کدامیک از سال‌های زندگی، عکس بهتری از شما گرفته شده است. عکس‌ها را با مطالب بررسی شده به کلاس بیاورید و با یکدیگر مقایسه کنید. جدولی تهیه کرده و موارد اشتراک را در آن مشخص کنید. (در این جدول به مواردی مانند زمان عکس، سن شما در عکس، فضای داخلی، استودیو یا فضای باز، مناسبت عکس و ... توجه کنید).

- به عکس‌هایی که در دوران کودکی از شما گرفته شده است، دقت کنید. خصوصیات عکس‌های خود را با دیگر همکلاسی‌های خود بررسی کنید.

فعالیت کارگاهی

یکی از مهم‌ترین عواملی که باید در عکاسی کودک به آن توجه کرد، آماده کردن کودک برای عکاسی است. توجه به زمان عکاسی با در نظر گرفتن حالت کودک، به ما کمک می‌کند که بهترین و طبیعی‌ترین حس کودک را در عکس ثبت کنیم (تصویر ۵).

کودک خسته یا خواب‌آلود برای عکاسی و گرفتن حس خوب مناسب نیستند.

نکته

کودک در حالت نامناسب | تصویر ۵ ▲

کودک در حالت مناسب | تصویر ۶ ▲

کودک در حالت مناسب | تصویر ۷ ▲

مناسب‌ترین حالت‌های عکاسی از نوزادان، عکاسی در حالت خواب است که ویژگی این گروه سنی است.

تصویر ۸ ▲

تصویر ۹ ▲

کمک به انتقال حس آرامش به کودک

تصویر ۱۰ ▲

هنگام عکاسی می‌توان از دو شیوه برای انتقال حس آرامش به کودک استفاده کرد:

- ۱- ایجاد فضای دلنشین برای کودک
 - ۲- استفاده از ابزارهای بازی که برای کودک آشناست.
- حضور والدین در عکس یا در استودیو، به ایجاد حس آرامش برای کودکان به ویژه در سنین ۱ تا ۵ سال کمک می‌کند. همین شیوه در گرفتن حالت‌های متفاوت از کودکان مفید است (تصاویر ۱۰ و ۱۱).

تصویر ۱۱ ▲

حس دادن یا حالت‌دهی به کودکان

عموماً کودکان در گرفتن حالت و احساسات شبیه بزرگسالان نیستند. استفاده از واژه‌هایی مانند قشنگ ایستادن، شاد نگاه کردن و خندیدن، برای کودکان کمکی به گرفتن حالت‌های مناسب از جانب ایشان نمی‌کند (تصاویر ۱۲ و ۱۳).

تصویر ۱۲ ▲

تصویر ۱۳ ▲

از همین رو گرفتن عکس احساسی و یا حالت دادن کودک، برای رسیدن به لحظه مناسب عکاسی، به صورت غیر مستقیم و هدایت شده کمک زیادی به عکاسی می‌کند (تصاویر ۱۴ و ۱۵).

تصویر ۱۴ ▲

تصویر ۱۵ ▲

تصویر ۱۶ ▲

یکی از راه‌های رسیدن به این مهم استفاده از والدین کودک است. کودکان به راحتی از والدین خود الگو می‌گیرند. کافی است حالتی را که از کودک انتظار دارید با کمک یکی از والدین در مقابل کودک اجرا شود، تا کودک نیز به تبعیت از والدین خود آن کار را تقلید کند و شما هم یک زمان مناسب برای شکار لحظه داشته باشید.

تصویر ۱۷ ▲

- با مراجعه به سایت‌های اینترنتی، ۱۰ عکس از کودکان که در شرایط خاصی شکار شده‌اند انتخاب و با خود به کلاس بیاورید. با عکس‌های دوستان خود مقایسه کنید و برترین عکس‌ها را با دلایل انتخاب آن‌ها مشخص کنید.

- از یک کودک در فضای باز عکاسی کنید. برای حالت دادن از والدین کودک کمک بگیرید. عکس‌ها را به کلاس بیاورید و با هم کلاسی‌ها و راهنمایی هنرآموز خود درباره عکس‌ها صحبت کنید.

فعالیت کارگاهی

- به کودک اجازه دهید که زمان کوتاهی را در استودیوی عکاسی بگذرانند. این امر کمک می‌کند که کودک با فضای استودیو آشنا شده و احساس غریبی نکند.
- کودکان معمولاً نسبت به اجسام و مکان‌های جدید کنجکاوند. با احتیاط و به آرامی به آن‌ها اجازه دهید که با محیط استودیو و ابزار آن آشنا شوند.
- استفاده از رنگ‌ها و پس‌زمینه‌های شاد، به ارتباط بهتر کودک با محیط استودیو کمک بیشتری می‌کند (تصاویر ۱۸ و ۱۹).

تصویر ۱۸ ▲

تصویر ۱۹ ▲

- در مورد کودکان با سنین بالاتر (۱۰ سال به بالا) از عواملی که برای آن‌ها جالب بوده و به حس و حال و دنیای آن‌ها نزدیک‌تر است استفاده کنید (تصاویر ۲۰ و ۲۱).

تصویر ۲۰ ▲

تصویر ۲۱ ▲

- استفاده از ابزارهای صحنه یا پس‌زمینه با توجه به سن کودکان، به عکاس کمک می‌کند تا بتواند به بهترین نحو عکس را ثبت کنید (تصاویر ۲۲ تا ۲۵).

تصویر ۲۲ ▲

تصویر ۲۳ ▲

تصویر ۲۴ ▲

تصویر ۲۵ ▲

آیا شما می‌توانید نکاتی به این مجموعه اضافه کنید؟ آن‌ها را در کلاس ارائه کنید.

با مراجعه به عکاسی در محله یا شهر خود، گزارشی از چگونگی عملکرد عکاسان در مواجهه با کودکان و عکاسی از آن‌ها تهیه و نتیجه را در کارگاه بررسی کنید.

جست‌وجو

تصویر ۲۶ ▲

تصویر ۲۷ ▲

۱- ویژگی‌های سنی کودک
به عکس‌های زیر توجه کنید. چه عواملی سبب تفاوت و شباهت
در عکس‌های زیر می‌شود؟ نظرات خود را یادداشت کنید:
شباهت:

تفاوت:

آیا جنسیت کودک در انتخاب لوازم صحنه تأثیرگذار است؟

تصویر ۲۸ ▲

۲- ابزارهای مشوق بازی کودک

تصویر ۲۸ ▲

تصویر ۲۹ ▲

تصویر ۳۰ ▲

تصویر ۳۱ ▲

تصویر ۳۲ ▲

تصویر ۳۳ ▲

تصویر ۳۴ ▲

تصویر ۳۵ ▲

تصویر ۳۶ ▲

به نظر شما کدامیک برای انتخاب ابزار صحنه در عکاسی از کودک مناسب است؟

بعضی از ابزارهای صحنه را می توان هم برای دختران و هم برای پسران استفاده کرد.

۳- ویژگی های فرهنگی و بومی کودک

این ویژگی ها که شامل لباس، ابزار و محیط خاص فرهنگی و بومی کودکان می شود، کمک به جذابیت و خاص بودن عکس ها می کند (تصاویر ۳۷ و ۳۸).

استفاده از لباس و فضای محلی در عکاسی کودک | تصویر ۳۷ ▲

استفاده از لباس های محلی در عکاسی کودک | تصویر ۳۸ ▲

در این زمینه حتی می‌توان از نمادهای مخصوص شغلی نیز استفاده کرد (تصاویر ۳۹ تا ۴۳).

تصویر ۳۹ ▲

تصویر ۴۰ ▲

تصویر ۴۱ ▲

تصویر ۴۲ ▲

تصویر ۴۳ ▲

آیا شما می‌توانید نمونه‌های دیگری مثال بزنید؟

- فهرستی از ویژگی‌های فرهنگی و بومی منطقه خود تهیه کنید و مشخص کنید که از کدامیک می‌توان در عکاسی کودک استفاده کرد.
- به کمک هنرآموز خود عکس‌هایی با نشانه‌های فرهنگ بومی، از کودکان تهیه کنید.

کادر بندی در عکاسی کودک

کادربندی عکاسی کودک تفاوت چندانی با دیگر شاخه‌های عکاسی پرتره نداشته و مانند آن‌ها انجام می‌شود.

برخی از نکات مهم درباره کادربندی:

- حذف فضای اضافی

سعی کنید از تمام کادر برای ثبت عکس استفاده کنید. و فضای اضافی را از عکس حذف کنید (تصاویر ۴۴ و ۴۵).

▲ حذف فضای اضافی در کادر | تصویر ۴۴

▲ وجود فضای اضافی در کادر | تصویر ۴۵

- با مراجعه به آرشیو و یا فضای اینترنت، ۵ عکس که از نظر شما دارای کادربندی خوبی هستند را انتخاب و به کلاس بیاورید و در اختیار دوستان خود قرار دهید و از آن‌ها بخواهید که نظر خود را درباره این عکس‌ها بیان کنند.

انتخاب زاویه دید

برای عکاسی از کودک، عموماً زاویه دید هم سطح با کودک توصیه می‌شود (تصاویر ۴۶ و ۴۷).

زاویه دید از پایین | تصویر ۴۶ ▲

زاویه دید هم سطح | تصویر ۴۷ ▲

توجه

نباید از زاویه دیدهای خاص و خلاقانه غافل شویم.

تصویر ۴۸ ▲

تصویر ۴۹ ▲

- عکس‌هایی با زاویه دید خاص و خلاقانه از اینترنت، با موضوع کودک تهیه و با خود به کلاس بیاورید و درباره آن‌ها صحبت کنید.
- به پارک محل زندگی خود بروید و با اجازه گرفتن از والدین کودکان از آن‌ها عکس‌هایی در حال بازی با زوایای خاص بگیرید و در کلاس ارائه دهید.

- انتخاب کادر عمودی و افقی متناسب با موضوع

تصویر ۵۰ ▲

تصویر ۵۱ ▲

تصویر ۵۲ ▲

تصویر ۵۳ ▲

عکس‌های بالا را ببینید و به کادرهای آنها خوب دقت کنید. کادر باید با توجه به موضوع و عناصر موجود در عکس، انتخاب شود (تصاویر ۵۰ تا ۵۳).

تصویر ۵۴ ▲

– خلاقیت در کادر

هرگز از خلاقیت در کادربندی غافل نشوید. توجه به این موضوع به متفاوت شدن عکس‌های شما در مقایسه با عکس‌های مشابه کمک می‌کند.

به عکس‌های ۵۴ و ۵۵ نگاه کنید. کدامیک دارای خلاقیت در کادربندی هستند؟

تصویر ۵۵ ▲

- با جست‌وجو در فضای اینترنت، عکس کودکی را که در آن از کادربندی متفاوت و خلاقانه استفاده شده را انتخاب و با خود به کلاس بیاورید و دلایل خود را بیان کنید.

- با هماهنگی اولیای مدرسه و هنرآموز خود، کودکی را به کلاس بیاورید و از وی عکاسی کنید. سعی کنید از شیوه‌هایی که برای کادربندی خلاقانه در عکس‌های جمع‌آوری شده در تمرین قبلی دیده‌اید عکاسی کنید.

تصویر ۵۶ ▲

- پرهیز از پس‌زمینه‌های شلوغ یا کنترل نشده

از گرفتن عکس کودک در پس‌زمینه‌های شلوغ با عناصر کنترل نشده پرهیز کنید. وجود این عناصر، تمرکز بیننده را کم کرده و از زیبایی عکس شما می‌کاهد. به این عکس‌ها نگاه کنید کدامیک از این عکس‌ها از نظر شما دارای پس‌زمینه بهتری است؟ (تصاویر ۵۶ و ۵۷)

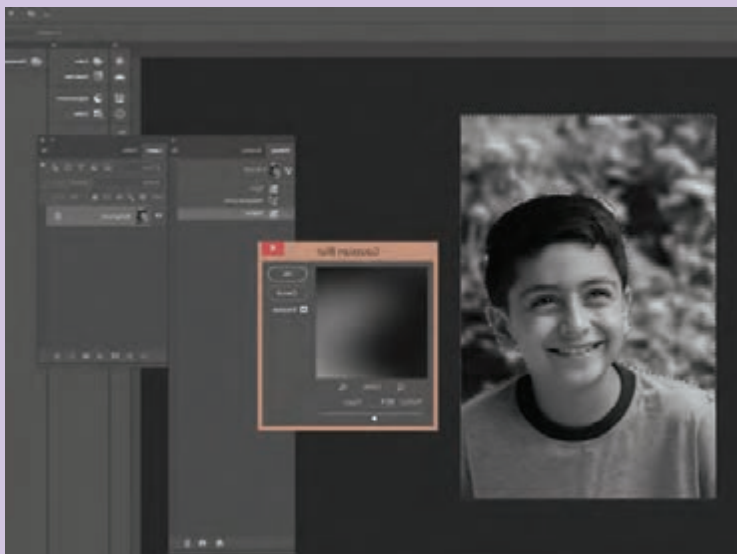
تصویر ۵۷ ▲

- چند عکس با پس‌زمینه شلوغ و عناصر زیاد از کودک تهیه کنید.
این عکس‌ها را در فتوشاپ ویرایش کنید و به حذف و یا محو کردن عناصر مزاحم بپردازید و نتیجه را در کلاس به نمایش بگذارید.

تصویر ۵۸ ▲
عکس پیش از ویرایش

عکس در فضای نرم افزار فتوشاپ | تصویر ۵۹ ▲

تصویر ۶۰ ▲
عکس پس از ویرایش

به نظر شما کدام راه حل بهتر است؟

- ۱- حذف عناصر مزاحم در هنگام عکاسی
- ۲- حذف عناصر مزاحم بعد از عکاسی و در محیط توسط نرم‌افزارهای ویرایش

دلایل خود را یادداشت کنید.
.....
.....

..... کجاست؟

 ۲- برای عکاسی در مکان‌هایی که کودکان در حال بازی یا
 فعالیت هستند چه الزاماتی را باید رعایت کرد؟

- ثبت لحظه‌ای احساسی یا فعالیت‌های خاص کودک
 سریع بودن عکاس در شکار و ثبت لحظات و یا عکاسی از
 فعالیت‌های خاص کودک، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به
 یاد داشته باشید که این حالت‌ها معمولاً در کودکان ناخودآگاه
 و لحظه‌ای رخ می‌دهد و امکان تکرار آن وجود ندارد و یا بسیار
 نادر است. بنابراین در عکاسی از این لحظات سریع باشید.
 به تصاویر ۶۱ تا ۶۳ نگاه کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:
 ۱- آیا شما هم می‌توانید نمونه‌ای از این نوع عکس‌ها را ثبت
 کنید؟ بهترین مکانی که می‌توانید در این زمینه تمرین کنید

تصویر ۶۱ ▲

تصویر ۶۲ ▲

تصویر ۶۳ ▲

با داشتن معرفی‌نامه و هماهنگی هنرستان خود به یک مهدکودک بروید و در آنجا از کودکان در
 حالت‌های مختلف عکاسی کنید. نتیجه را به کلاس بیاورید و در کارگاه نصب کنید و درباره آن‌ها
 گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

تصویر ۶۴ ▲

– نورپردازی استودیوی عکاسی پرتره کودک
شکل و شیوه نورپردازی پرتره کودک، با توجه به وضعیت کودکان متفاوت است. به عکس‌های زیر توجه کنید (تصاویر ۶۴ تا ۶۶). آیا انتخاب حالت نورپردازی این عکس‌ها به زیبایی و انتقال حس در عکس کمک کرده است؟
آیا تفاوتی با نورپردازی بزرگسالان در آن‌ها می‌بینید؟
در عکاسی پرتره کودکان ثبت حالات حسی و لحظه‌ای اهمیت ویژه‌ای دارد. آیا نورپردازی در نشان دادن هر چه بهتر این احساسات و حالت‌ها به ما کمک می‌کند؟ (تصاویر ۶۷ و ۶۸)

تصویر ۶۵ ▲

تصویر ۶۶ ▲

تصویر ۶۷ ▲

تصویر ۶۸ ▲

تصویر ۶۹ ▲

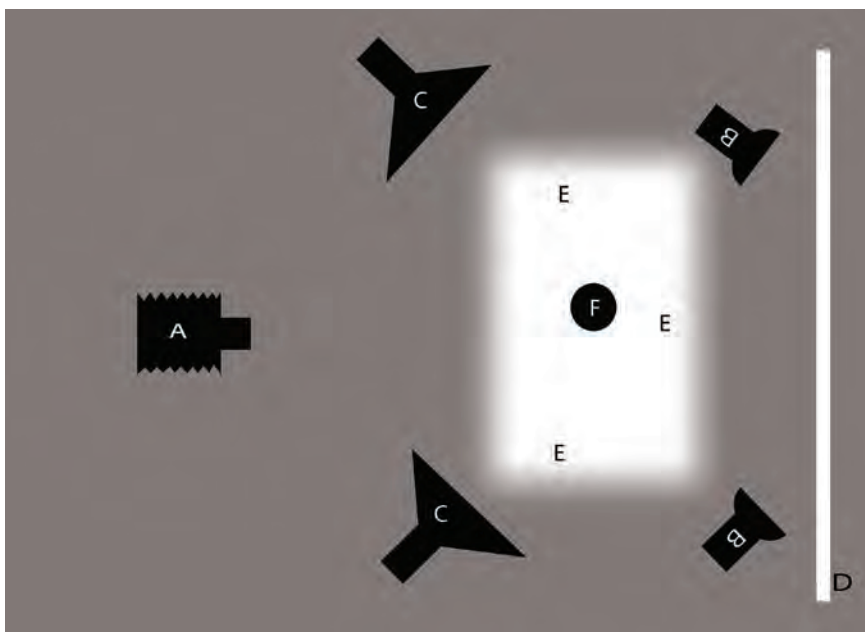
آیا عکس‌های ثبت شده قابل پیش‌بینی هستند؟
آیا شما برای ثبت چنین لحظاتی، این نوع از نورپردازی را مناسب می‌دانید؟

از آنجایی که کودکان تا حدود زیادی قابل کنترل و پیش‌بینی نیستند و یا ثبت حالت‌های حسی از آن‌ها خصوصاً در سنین خردسالی احتیاج به سرعت عمل بالایی دارد، بنابراین ایجاد محیط قابل کنترل به لحاظ نوری به عکاس کمک می‌کند تا مدل را تحت کنترل نور و در کادر مناسب خود قرار دهد.

این شیوه به ثبت لحظه‌ای و تغییر حالات آنی کودک کمک می‌کند. در چنین موقعیتی کودک را در یک فضای کنترل شده برای بیان

احساسات او آزاد می‌گذاریم و در صورت حرکات ناگهانی نیز عکاس برای کنترل نور و کادر آزادانه عمل می‌کند.

به تصویر ۷۰ دقت کنید.

تصویر ۷۰ ▲

قبل از عکس‌برداری، نوع نورپردازی و فضای مورد نیاز عکس خود را مشخص کنید. می‌توانید از طرح‌های ترسیمی نمونه بالا برای بررسی و آماده‌سازی محیط کار خود استفاده کنید.

توجه

به تصاویر ۷۱ و ۷۲ توجه کنید.

تصویر ۷۱ ▲

تصویر ۷۲ ▲

تصویر ۷۳ ◀

آیا سن کودک، در پیش‌بینی حالت‌های او مؤثر است؟
کودکان در سنین پایین درک کمتری از حالت گرفتن هنگام عکاسی دارند و کمتر قابل پیش‌بینی هستند. با رشد عقلی و درک بیشتر ایشان از محیط اطراف، امکان حالت‌دهی و کنترل فرم کودکان در عکاسی بیشتر خواهد شد (تصاویر ۷۳ تا ۷۷).

▲ تصویر ۷۴

▲ تصویر ۷۵

▲ تصویر ۷۶

▲ تصویر ۷۷

عکاسی پرتره کودک در فضای باز

تصویر ۷۸ ▲

تصویر ۸۰ ▲

به این عکس‌ها دقت کنید (تصاویر ۷۸ تا ۸۱).
این عکس‌ها چه ویژگی مهمی دارند؟
تفاوت آن‌ها با پرتره‌هایی که در استودیو گرفته شده در
چیست؟ نظرات خود را بنویسید.

.....

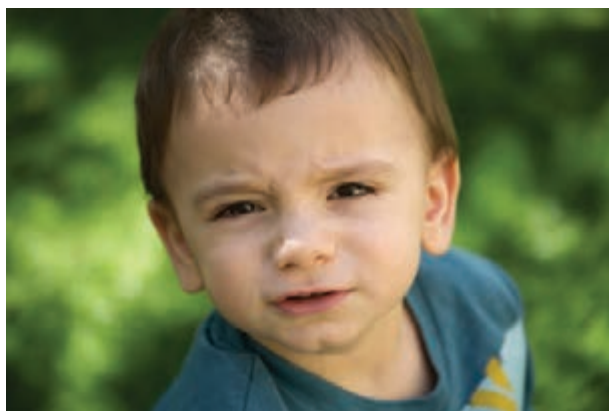
.....

.....

.....

.....

.....

تصویر ۷۹ ▲

استفاده از فضای باز، به ویژه فضاهای واقعی در زندگی
کودکان که برایشان جالب است، به بهتر شدن عکس کمک
زیادی می‌کند.

تصویر ۸۱ ▲

تصویر ۸۲ ▲

استفاده از نور طبیعی به عکاس این امکان را می‌دهد که فارغ از محدودیت‌های نوری و حرکتی در استودیو، تمام انرژی و تمرکز خود را برای ثبت حالت‌های خاص کودکانه بکار گیرد.

تصویر ۸۳ ▲

لازم به ذکر است که در بعضی مواقع، به ویژه استفاده از مواد خاص، در مورد نوزادان، در نظر گرفتن حساسیت آن‌ها به دمای هوا و رعایت بهداشت بسیار مهم بوده و برای حفظ سلامتی نوزادان، مناسب‌تر است از فضای استودیو برای عکاسی استفاده شود.

ایمنی و بهداشت

رفع مشکلات نوری در محیط خارج از استودیو

به تصاویر ۸۴ تا ۸۸ نگاه کنید. نور کدام یک از آنها صحیح است؟

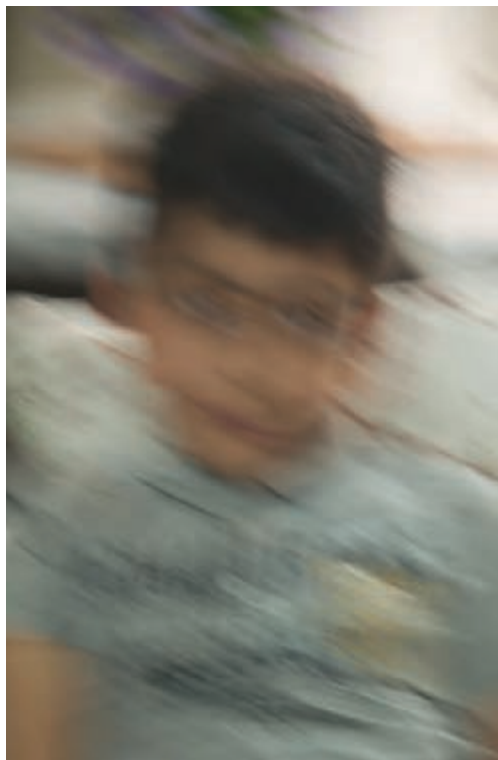
عکاسی بدون فلاش | تصویر ۸۴ ▲

عکاسی با فلاش | تصویر ۸۵ ▲

تصویر ۸۶ ▲

تصویر ۸۷ ▲

تصویر ۸۸ ▲

در برخی مکان‌های داخلی یا خارجی ممکن است نور برای عکاسی کم باشد (تصاویر ۸۴ و ۸۶) و عکاس برای رفع مشکل از شاترهای پایین‌تر (مانند ۱/۲۰، ۱/۱۰ و ...)، استفاده کند. اما در صورت عدم استفاده از سه پایه مشکل لرزش دست پیش خواهد آمد (تصویر ۸۷). با تلفیق نور مصنوعی و نور طبیعی می‌توان مشکلات عکس‌ها را رفع کرد. استفاده از نور فلاش‌های دوربین یا فلاش‌های قابل حمل می‌تواند مؤثر باشد (تصاویر ۸۵ و ۸۸).

وجود سایه های ناخواسته در عکس | تصویر ۸۹ ▲

ممکن است در هنگام عکاسی در محیط بیرون از استودیو با مشکل سایه های ناخواسته که از پرتو نور خورشید به وجود می آید، روبه رو شویم. آیا می توانید راهکاری را برای رفع این مشکل در عکس پیشنهاد کنید؟ برای برطرف کردن این مشکل می توان به ۲ شیوه عمل کرد:

۱- استفاده از رفلکتور در هنگام عکاسی

۲- استفاده از فلاش دوربین

وجود سایه های ناخواسته در عکس | تصویر ۹۰ ▲

اصلاح سایه ها به وسیله بازتاباننده | تصویر ۹۱ ▲

وجود سایه های ناخواسته در عکس | تصویر ۹۲ ▲

اصلاح سایه ها به وسیله فلاش دوربین | تصویر ۹۳ ▲

با استفاده از رفلکتور یا نور فلاش، به صورت جداگانه پرترهایی از دوستان خود در حیاط هنرستان تهیه کنید و برای مقایسه به کلاس بیاورید. برای از بین بردن سایه های چهره در عکاسی کودک کدامیک را انتخاب می کنید؟ چرا؟ دلایل خود را در کارگاه مطرح کنید.

فعالیت کارگاهی

شیوه های ارائه نمونه کار

استفاده از قاب برای ارائه عکس | تصویر ۹۴ ▲

برای ارائه کار به مشتری و بهترین شیوه داشتن ارتباط مؤثر؛ درک علایق آنان است.

از همین رو، شیوه هایی از قبیل چاپ عکس در اندازه های مختلف، انتخاب مناسب قاب عکس، شاسی یا تهیه آلبوم چاپ شده و حتی استفاده از سایت ها در فضای اینترنتی یا شبکه های اجتماعی مفید خواهد بود (تصویر ۹۴ و ۹۵).

استفاده از آلبوم برای ارائه عکس | تصویر ۹۵ ▲

ارزشیابی شایستگی عکاسی از کودک و نوجوان

شرح کار:

مهارت عکاسی از کودک در محل استودیو و یا خارج از استودیو با رعایت نکات ایمنی و حرفه‌ای و ارائه به مشتری

استاندارد عملکرد:

تهیه تصویر چهره کودک با استفاده از لوازم حرفه‌ای و تخصصی عکاسی و نورپردازی بنا به سفارش مشتری و متناسب با استانداردهای حرفه‌ای. در مکان استودیو در سایزهای مشخص شده پرتو کودکان شامل: ثبت فایل با فرمت Raw، وضوح و جزئیات، رعایت اصول زیبایی‌شناسی، متناسب با دنیای کودکانه، تنوع حالت‌ها و کادربندی‌ها متناسب با شرایط و موضوع، تنوع پس‌زمینه و تنوع رنگ.

شاخص‌ها:

۱- توانایی انتخاب پس‌زمینه و ابزار صحنه مناسب با شرایط کودک

۲- نورپردازی برای کودک (فضای شاد)

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه مکان: استودیو عکاسی

تجهیزات: فضای مناسب، پس‌زمینه یا فون مناسب، لوازم نورپردازی، لوازم سنجش نور، دوربین‌های حرفه‌ای عکاسی، ابزار صحنه (لوازم مربوط با کودک مانند اسباب بازی)

ابزار و تجهیزات:

دوربین SLR، لنز فاصله کانونی بلند، سه پایه، لوازم نورپردازی (ست فلاش شامل سه شاخه نور و پایه‌ها و کاسه و soft box و snoot)، رایانه، چاپگر، لوازم نورسنجی (شامل فلاش‌متر، نورسنج)

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	آماده کردن کودک برای عکاسی	۱	
۲	انتخاب صحنه و پس‌زمینه	۱	
۳	نورپردازی و نورسنجی از چهره	۲	
۴	تهیه عکس	۲	
۵	ویرایش و چاپ عکس	۱	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: مشتری‌مداری، اجتماعی بودن، مسئولیت‌پذیری، انتخاب و به کارگیری فناوری‌های مناسب، اخلاق حرفه‌ای، رعایت حقوق فردی مشتری	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

- سند برنامه درسی عکاسی آتلیه و مراسم، دفتر تألیف کتاب‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۵
- پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری
- وب سایت‌های آستان قدس رضوی، آستان مقدسه حضرت معصومه (سلام الله علیها)، آستان مقدس سلطان علی بن محمد باقر (مشهد اردهال)
- خبرگزاری ایرنا (مرضیه موسوی)
- خبرگزاری مهر (لیلا قدرت الهی فرد)
- محمود رحیمی، حسین خسروی، محبوبه بوجار
- استودیو لویی (محمد سلیمی)، استودیو بهار (مونا نیکو گفتار)، یاسر سپهر، سمیه نسیم صفت
- فخرالدین فخرالدینی، مهرداد اسکویی، نگین گلچین پور، سپیده مظاهری، علیرضا خبازیان
- سایت مشرق نیوز (عکس‌های شهید سلیمانی)

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی جهت ایفای نقش خطیر خود در اجرای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت معلمان را به‌عنوان یک سیاست اجرایی مهم دنبال می‌کند. برای تحقق این امر در اقدامی نوآورانه سامانه تعاملی بر خط اعتبارسنجی کتاب‌های درسی راه‌اندازی شد تا با دریافت نظرات معلمان درباره کتاب‌های درسی نونگاشت، کتاب‌های درسی را در اولین سال چاپ، با کمترین اشکال به دانش‌آموزان و معلمان ارجمند تقدیم نماید. در انجام مطلوب این فرایند، همکاران گروه تحلیل محتوای آموزشی و پرورشی استان‌ها، گروه‌های آموزشی و دبیرخانه راهبری دروس و مدیریت محترم پروژه آقای محسن باهو نقش سازنده‌ای را بر عهده داشتند. ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی این همکاران، اسامی دبیران و هنرآموزانی که تلاش مضاعفی را در این زمینه داشته و با ارائه نظرات خود سازمان را در بهبود محتوای این کتاب یاری کرده‌اند به شرح زیر اعلام می‌شود.

کتاب عکاسی آتلیه و مراسم – کد ۲۱۱۵۹۲

ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت	ردیف	نام و نام خانوادگی	استان محل خدمت
۱	کبری علی پور	گیلان	۹	سارا عمادی	فارس
۲	لیلی علیزاده	کرمان	۱۰	زهره بشیر پور	قزوین
۳	سیده محبوبه زرین قلم	البرز	۱۱	مریم ذهبی	گلستان
۴	معصومه احمدی	اصفهان	۱۲	محمد فتحی	آذربایجان غربی
۵	ابوذر سالاری	کرمان	۱۳	هادی عزیزی فر	خراسان رضوی
۶	سیما سلیمانی	مازندران	۱۴	زهره محمدی	هرمزگان
۷	نرمین جودت نیا	آذربایجان شرقی	۱۵	آلاله بدخشان	کردستان
۸	مهتا شریعتی	شهرستان‌های تهران	۱۶	مریم جواهری شیرازی	خوزستان

بنر آموزان محترم، بنرجویان عزیز و اولیای آمان می‌توانند نظریاتی اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب از طریق نامه
به نشانی: تهران- صندوق پستی ۴۸۷۴/۱۵۸۷۵- گروه درسی مربوط و یا پیام مختار tvoccd@roshd.ir ارسال نمایند.

وبگاه: www.tvoccd.medu.ir

و قترتالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش